

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Εκπαιδευτική πρωτοβουλία για την πρόληψη του καπνίσματος στους μαθητές Β' & Γ' γυμνασίου όλης της χώρας

ΜΑΙΟΣ 2014

Το κάπνισμα είναι ασθένεια και αποτελεί την κυριότερη αιτία θανάτου παγκοσμίως, η οποία, όμως, μπορεί να προληφθεί. Στη χώρα μας, το κάπνισμα έχει λάβει διαστάσεις επιδημίας διότι τροφοδοτείται από μια ολόκληρη «κουλτούρα» που αντιμετωπίζει την κατανάλωση του καπνού ως μια φυσιολογική και απενοχοποιημένη συμπεριφορά ή ακόμη χειρότερα ως το σύμβολο της χειραφέτησης και της ατομικής ελευθερίας.

Υπέρτατο χρέος κάθε ενομούμενης πολιτείας είναι να προστατεύει τη ζωή και την υγεία των πολιτών της, ειδικά των νέων. Με απόλυτη πίστη σε αυτήν την παραδοχή, τηρούμε την εθνική πολιτική για την πρόληψη του καπνίσματος : από τον περασμένο Δεκέμβριο μέχρι σήμερα έχουμε εντείνει τους ελέγχους για την εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου στους χώρους εστίασης και διασκέδασης και οργανώνουμε πιο συντεταγμένα την παροχή ενημέρωσης και υποστήριξης προς τους πολίτες που επιθυμούν να διακόψουν το κάπνισμα.

Είναι αλήθεια ότι σε αυτήν την προσπάθεια δεν έχουμε αρκετούς συμμάχους. Όμως, στο πρόσωπο του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων – του κ. Αρβανιτόπουλου – και του Προέδρου του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής – του κ. Γκλαβά - αναγνωρίζουμε δυο ένθερμους συμμάχους μας οι οποίοι, - από την πρώτη στιγμή - αγκάλιασαν την πρωτοβουλία να εφαρμόσουμε πρόγραμμα πρόληψης του καπνίσματος στους μαθητές της β' και γ' γυμνασίου όλης της χώρας και προσέφεραν την αμέριστη υποστήριξή τους : άνοιξαν τα σχολεία - όλο το πρόγραμμα εφαρμόστηκε μέσω του διαδικτύου στις αίθουσες πληροφορικής - ενεργοποίησαν και ευαισθητοποίησαν την εκπαιδευτική κοινότητα. Οι εκπαιδευτικοί, με τη σειρά τους, υποδέχθηκαν με ξεχωριστή θέρμη την πρωτοβουλία αυτήν και ενθάρρυναν τους μαθητές τους συμμετάσχουν μαζικά εκφράζοντας, παράλληλα, την επιθυμία τους να οργανώσουμε και πάλι από κοινού ανάλογα εκπαιδευτικά προγράμματα αγωγής Υγείας.

Η σχέση των εφήβων με το κάπνισμα σκιαγραφείται στην παρούσα έκθεση. Είναι μια σχέση επικίνδυνη και απειλητική για την υγεία και τη ζωή των παιδιών μας. Παραδίδουμε τα δεδομένα για τη διάσταση της μαστίγας του καπνίσματος στους εφήβους, στους πολίτες και στην Ελληνική Πολιτεία.

Ευχαριστώ από καρδιάς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθώς και όλους τους συντελεστές αυτής της προσπάθειας – εκπαιδευτικούς και μη – χωρίς τους οποίους θα ήταν αδύνατη η εκτέλεση ενός τέτοιου προγράμματος.

Ζέττα Μ. Μακρή

Υφυπουργός Υγείας

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	5
Η επιδημία του καπνίσματος στους εφήβους	5
2. Περιγραφή του προγράμματος	7
2.1 Στόχοι	7
2.2 Δειγματοληψία & Μεθοδολογία	7
2.3 Οργάνωση & διεξαγωγή	8
3. Κύρια ευρήματα του ερευνητικού προγράμματος	10
3.1 Η εμπειρία της πρώτης δοκιμής & οι έφηβοι καπνιστές	10
3.2 Κάπνισμα & οικογένεια	13
3.3 Κάπνισμα & σχολείο	19
3.4 Απαγορεύσεις σχετικά με το κάπνισμα	24
3.5 Η «καπνιστική συμπεριφορά» των εφήβων	28
Παράρτημα 1 – Γραφήματα ερευνητικού προγράμματος	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – Αναλυτικοί Πίνακες	148

1. Εισαγωγή

Η επιδημία του καπνίσματος στους εφήβους

Σε όλον τον κόσμο, σε αναπτυγμένες και υπό ανάπτυξη χώρες, το κάπνισμα στους έφηβους λαμβάνει διαστάσεις «παιδιατρικής επιδημίας». Οι προβλέψεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας δεν επιτρέπουν κανέναν εφησυχασμό: εάν οι σημερινές τάσεις διατηρηθούν, 250.000.000 άτομα που σήμερα είναι παιδιά και έφηβοι θα χάσουν τη ζωή τους όταν θα είναι ενήλικες εξαιτίας ασθενειών που σχετίζονται με το κάπνισμα.

Η χώρα μας διατηρεί μια από τις πιο θλιβερές πρωτιές παγκοσμίως στα ποσοστά των καπνιστών. Η επικρατούσα αντίληψη ότι το κάπνισμα είναι «κουλτούρα», μια φυσιολογική και απενοχοποιημένη συμπεριφορά ή ακόμη χειρότερα το σύμβολο της χειραφέτησης και της ατομικής ελευθερίας δεν είναι αθώα. Είναι υπεύθυνη για τον εθισμό των ανηλίκων σε μια συνήθεια που θα τους κοστίσει τη ζωή τους: το 26% του μαθητικού πληθυσμού της Β' και Γ' Γυμνασίου έχει την «εμπειρία της πρώτης δοκιμής», δηλαδή δοκίμασε κάποια στιγμή το κάπνισμα έστω με μερικές «ρουφηξιές» καπνού. Από αυτούς, το 40,6% είναι ήδη καπνιστές. Συνολικά, το 10,7% του μαθητικού πληθυσμού της Β' και Γ' Γυμνασίου της χώρας, δηλαδή περίπου 22.000 μαθητές, καπνίζουν. Στην πλειοψηφία τους, οι σημερινοί μαθητές είχαν την πρώτη τους επαφή με το κάπνισμα πριν κλείσουν τα 13 και σχεδόν οι 2 στους 10 πριν συμπληρώσουν τα 10 έτη.

Το κάπνισμα στους έφηβους θα μπορούσε να χαρακτηριστεί «κληρονομική ασθένεια». Και τούτο διότι, αποδεικνύεται ότι τα παιδιά που έχουν εμπειρία από το κάπνισμα- είτε γιατί δοκίμασαν κάποια στιγμή είτε γιατί είναι συστηματικοί καπνιστές- αναπαράγουν το πρότυπο του γονιού καπνιστή : στα 6 από τα 10 σπίτια των μαθητών ο ένας ή και οι δύο γονείς καπνίζουν. Για τα παιδιά καπνιστές, το ποσοστό των γονιών που καπνίζουν αγγίζει το 75%.

Το κάπνισμα στους έφηβους είναι, επίσης, μια δυσλειτουργία στη διαδικασία της κοινωνικοποίησής τους εντός και εκτός της σχολικής κοινότητας. Η πρώτη δοκιμή, αλλά και η συστηματική χρήση του τσιγάρου γίνεται συχνά μέσα στο σχολείο ή στις σχολικές εκδρομές - όπως άλλωστε και στις πλατείες, στα πάρκα, τα καφέ και τα σπίτια. Σε αυτό το πλαίσιο, ο δάσκαλος καπνιστής αποτελεί μια μορφή-πρότυπο που θα ενισχύσει την αντίληψη περί «φυσικότητας» του καπνίσματος και θα υπονομεύσει τη δημιουργία αντιστάσεων. Και ακριβώς επειδή το σχολείο είναι και τόπος κοινωνικοποίησης, είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι, τη χρονιά 2013-2014, οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί της χώρας ανέλαβαν πρωτοβουλίες για να ενημερώσουν τους μαθητές τους για τους κινδύνους του καπνίσματος.

Το κάπνισμα στους εφήβους είναι μια πράξη πειραματισμού, αλλά και μύησης. Η πλειοψηφία παραδέχεται πως δοκίμασε να καπνίσει από περιέργεια, ενώ σημαντικά υψηλός είναι και ο αριθμός των εφήβων που δήλωσαν ότι επηρεάστηκαν από την παρέα τους να δοκιμάσουν τσιγάρο. Η υιοθέτηση συμπεριφορών - όπως το κάπνισμα - αποτελούν το κλειδί για την αποδοχή στην ομάδα και το μέσο επικοινωνίας των μελών της : οι έφηβοι προτιμούν να καπνίζουν με την παρέα τους.

Οι απαγορεύσεις που αφορούν στο κάπνισμα αποτελούσαν πάντοτε σημείο έντονων αντιπαράθεσεων και αντιδράσεων στη χώρα μας. Μια σημαντική μερίδα των καπνιστών, άλλωστε, θεωρεί τις απαγορεύσεις αυτές ως ευθεία επίθεση και περιστολή των ατομικών της ελευθεριών. Υπέρτατο χρέος κάθε πολιτισμένης κοινωνίας είναι να προστατεύει τη ζωή των παιδιών της : οι 7 στους 10 έφηβους έχουν βρεθεί σε κάποιον χώρο εστίασης ή διασκέδασης όπου αισθάνθηκαν αναπνευστική δυσφορία. Πιο επικίνδυνη, όμως, είναι η ελεύθερη πρόσβαση των νέων ανθρώπων στα προϊόντα καπνού αφού οι ίδιοι οι μαθητές Γυμνασίου εκτιμούν ότι - εάν θελήσουν να καπνίσουν- θα είναι εύκολο να αγοράσουν τσιγάρα. Και όντως αυτό συμβαίνει. Οι έφηβοι καπνιστές αγοράζουν τα τσιγάρα τους μόνοι τους παρά το γεγονός ότι η πώληση σε ανηλίκους είναι παράνομη : μόλις στο 17% των περιπτώσεων των καπνιστών μαθητών υπήρξε άρνηση να τους πουλήσουν τσιγάρα λόγω της ηλικίας τους, στο 83% των περιπτώσεων ο πωλητής τους πούλησε τσιγάρα αναντίρρητα.

2. Περιγραφή του προγράμματος

2.1 Στόχοι

Η Εκπαιδευτική πρωτοβουλία για την πρόληψη του καπνίσματος στους μαθητές Β' & Γ' γυμνασίου όλης της χώρας βασίζεται σε έρευνα, η οποία πραγματοποιήθηκε από το Υπουργείο Υγείας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων και το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο διάστημα 09 Απριλίου - 09 Μαΐου 2014.

Βασικός στόχος του προγράμματος ήταν να αποτελέσει την επιστημονική βάση για εκστρατεία ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης, ικανή να αναχαιτίσει την εκτεταμένη διάδοση του καπνίσματος στους νέους ανθρώπους.

Ένας δεύτερος στόχος αυτής της εκπαιδευτικής πρωτοβουλίας ήταν να καταστήσει τους μαθητές της β' και γ' γυμνασίου στους οποίους απευθυνόταν συμμετόχους σε μια ερευνητική διαδικασία που τους έδινε τη δυνατότητα να σκεφτούν και να αντιδράσουν. Με αυτήν την έννοια, το ερευνητικό πρόγραμμα είχε έναν παιδαγωγικό χαρακτήρα που ξεπερνούσε κατά πολύ μια απλή εκστρατεία ενημέρωσης για τους κινδύνους που σχετίζονται με το κάπνισμα.

2.2 Δειγματοληψία & Μεθοδολογία

Μονάδες δειγματοληψίας του ερευνητικού προγράμματος ήταν όλα τα Γυμνάσια της χώρας και πληθυσμός της έρευνας, οι μαθητές της Β' και Γ' Γυμνασίου:

	ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΔΕΙΓΜΑ
ΜΑΘΗΤΕΣ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	51.5	53.0
ΜΑΘΗΤΕΣ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	48.5	47.0
ΑΓΟΡΙΑ Β'-Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	52.1	51.1
ΚΟΡΙΤΣΙΑ Β'-Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	47.9	48.9

Συνολικά, 28.088 μαθητές από όλη την Ελλάδα συμμετείχαν και έδωσαν τις απαντήσεις τους –εθελοντικά και ανώνυμα – σχετικά με την εμπειρία τους και τις συνήθειές τους, τη συμπεριφορά τους, τις στάσεις και τις αντιλήψεις τους για το κάπνισμα.

Το ερευνητικό πρόγραμμα βασίστηκε στο αναγνωρισμένο πρότυπο Global Youth Tobacco Survey (GYTS) του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας που αποτελεί το μηχανισμό συλλογής στοιχείων για το κάπνισμα στους έφηβους σε παγκόσμια κλίμακα. Πρόκειται για εμπειρική έρευνα καταγραφής στοιχείων συνήθειας/ συμπεριφοράς που σχετίζονται με το κάπνισμα, η οποία είναι προσαρμοσμένη στην ελληνική πραγματικότητα. Ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου δεν υπερέβαινε τα 20 λεπτά.

Δεδομένου ότι το ερευνητικό πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε κατά τις ώρες διδασκαλίας στις αίθουσες πληροφορικής των Γυμνασίων με την υποστήριξη του υπεύθυνου εκπαιδευτικού, η συλλογή των στοιχείων έγινε διαδικτυακά βάσει ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου κλειστών ερωτήσεων και μέσω ειδικής εφαρμογής (web application) που αναπτύχθηκε ειδικά για τον σκοπό αυτόν. Η εφαρμογή ήταν επίσης προσβάσιμη από το σχολικό δίκτυο myschool.sch.gr.

Για τη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων των ερωτώμενων δεν καταγράφηκε οποιοδήποτε στοιχείο από το οποίο θα μπορούσε να προκύψει η ταυτοποίηση των μαθητών (π.χ. ονοματεπώνυμο). Η συμμετοχή κάθε μαθητή στο ερευνητικό πρόγραμμα ήταν εθελοντική.

2.3 Οργάνωση & διεξαγωγή

Προκειμένου να διασφαλιστεί η σωστή προετοιμασία και η ομαλή διεξαγωγή του ερευνητικού προγράμματος αναπτύχθηκε και λειτούργησε Μηχανισμός Υποστήριξης (HELPDESK) που προσέφερε ενημέρωση και τεχνική βοήθεια στους αρμόδιους εκπαιδευτικούς. Πιο συγκεκριμένα, ο Μηχανισμός Υποστήριξης παρείχε τις κάτωθι υπηρεσίες:

α. Κατά το στάδιο της προετοιμασίας του ερευνητικού προγράμματος:

- Τηλεφωνική ενημέρωση των Διευθυντών των 1656 Γυμνασίων της χώρας για το πρόγραμμα, τους σκοπούς του, το χρόνο και τον τρόπο της διεξαγωγής του.
- Υπενθύμιση (*follow up*) προς τους Διευθυντές των Γυμνασίων για παρακίνηση συμμετοχής στο ερευνητικό πρόγραμμα.

β. Κατά το στάδιο της διεξαγωγής:

- Πληροφορίες για ζητήματα μεθοδολογικά όπως η τήρηση ερευνητικού πρωτοκόλλου στην τάξη για να διασφαλιστεί η ανωνυμία, η αρχή της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αλλά και η ανεπηρέαστη συμμετοχή του μαθητή.
- Πληροφορίες σχετικά με τη δομή του ερωτηματολογίου και την ορθή συμπλήρωσή του από τους μαθητές.
- Τεχνική υποστήριξη για τη λειτουργία της ηλεκτρονικής εφαρμογής και την αντιμετώπιση προβλημάτων που χρειάστηκαν να επιλυθούν άμεσα.

Η επικοινωνία των εκπαιδευτικών με τον Μηχανισμό Υποστήριξης γινόταν και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αλλά και μέσω της ίδιας της ηλεκτρονικής εφαρμογής.

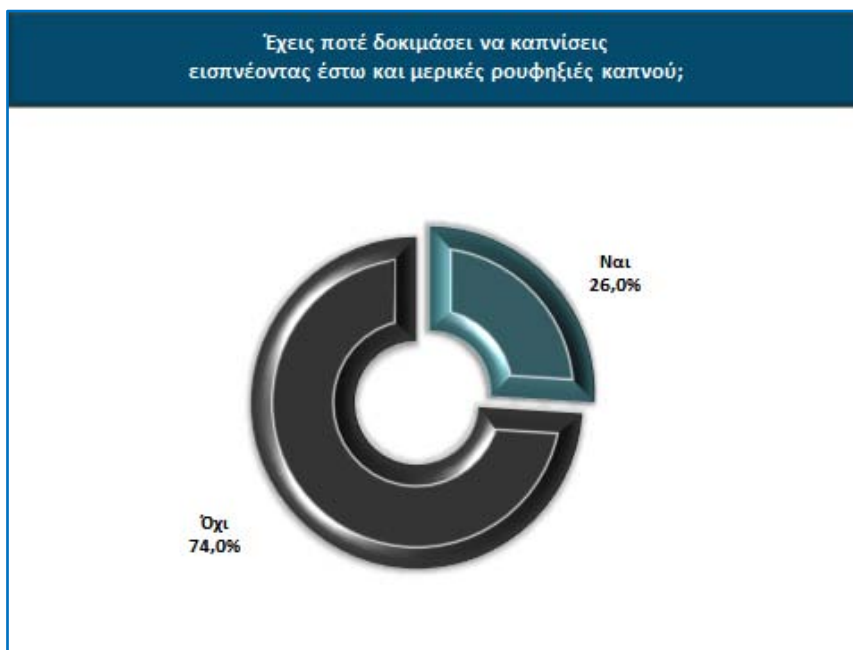
Η υποδοχή αυτής της πρωτοβουλίας από την εκπαιδευτική κοινότητα υπήρξε ιδιαίτερα θερμή. Οι εκπαιδευτικοί δημιούργησαν εξ αρχής ένα θετικό κλίμα συνεργασίας, ενθάρρυναν τους μαθητές τους να συμμετάσχουν και, συχνά, ζητούσαν παράταση στο χρόνο διεξαγωγής του ερευνητικού προγράμματος για να μπορέσουν να οργανωθούν σωστά και να συμμετάσχουν όλοι οι μαθητές και όχι απλά ένα μικρό δείγμα του σχολείου τους. Η παράταση αυτή δόθηκε και το πρόγραμμα έληξε την 9η Μαΐου 2014, ενώ αρχικά ήταν προγραμματισμένη η ολοκλήρωσή του την 11η Απριλίου 2014, τελευταία ημέρα λειτουργίας των σχολείων πριν τις διακοπές του Πάσχα.

Παράλληλα, τονίστηκε έντονα από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς η επιθυμία τους για οργάνωση και προώθηση ανάλογων συντονισμένων δράσεων αγωγής Υγείας αναφέροντας πως η δική τους εκπαιδευτική παρέμβαση θα μπορούσε να αποτελέσει βασικό εργαλείο στην προσπάθεια αλλαγής της στάσης των εφήβων απέναντι στο κάπνισμα.

3. Κύρια ευρήματα του ερευνητικού προγράμματος

3.1 Η εμπειρία της πρώτης δοκιμής & οι έφηβοι καπνιστές

Το 26% του μαθητικού πληθυσμού της Β' και Γ' Γυμνασίου έχει την «εμπειρία της πρώτης δοκιμής», δηλαδή δοκίμασε κάποια στιγμή το κάπνισμα έστω με μερικές «ρουφηξιές» καπνού. Από αυτούς, το 40,6% είναι ήδη καπνιστές.

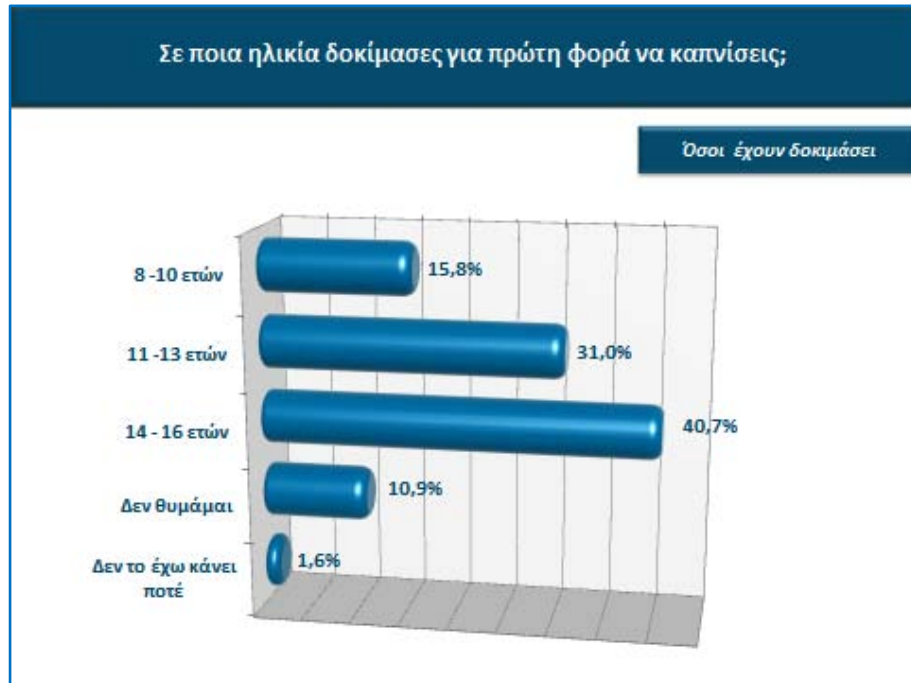

Συνολικά, το 10,7% του μαθητικού πληθυσμού της Β' και Γ' Γυμνασίου της χώρας, δηλαδή περίπου 22.000 μαθητές, καπνίζουν.

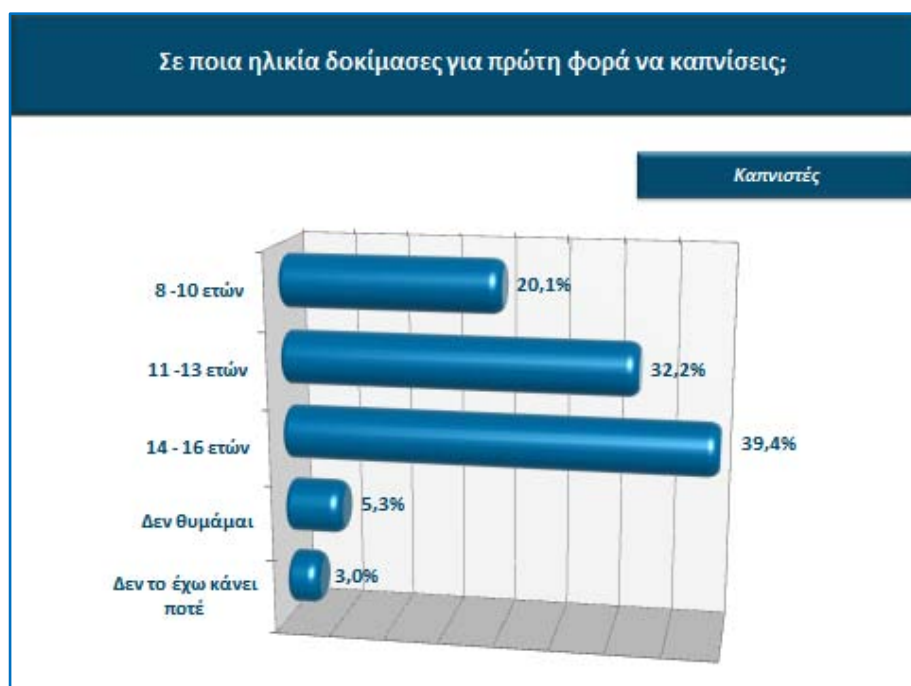
Μια σημαντική διαπίστωση της έρευνας είναι ότι τα αγόρια είναι πιο επιρρεπή στο κάπνισμα σε σχέση με τα κορίτσια αφού στους μαθητές που καπνίζουν το 56,2% είναι αγόρια και το 43,8% είναι κορίτσια.

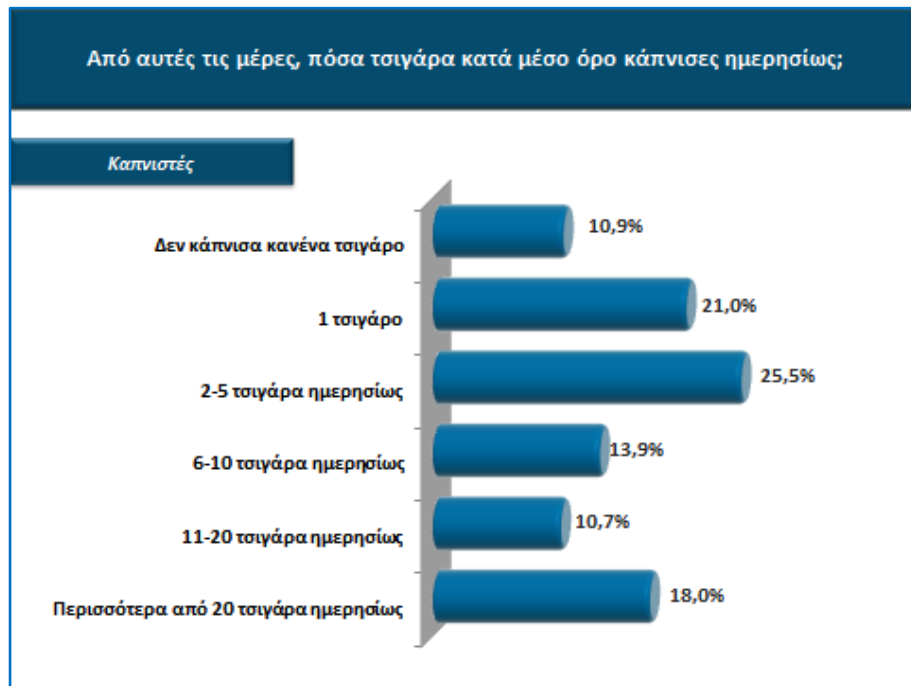
Η πλειοψηφία των μαθητών δοκίμασε για πρώτη φορά το κάπνισμα πριν καν συμπληρώσει τα 13 έτη. Συγκεκριμένα, το 15,8% των μαθητών που έχουν δοκιμάσει κάποια στιγμή να καπνίσουν, το έκαναν σε ηλικία 8-10 ετών, και το 31% δοκίμασε στην προεφηβική ηλικία των 11-13 ετών.

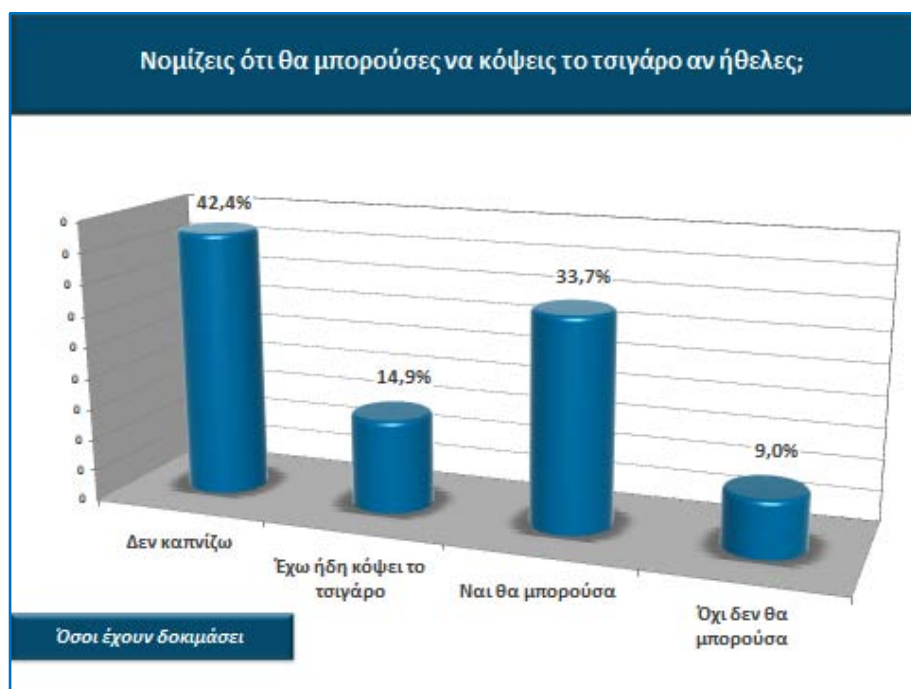
Και όσο η απλή εμπειρία του καπνίσματος εξελίσσεται σε συνήθεια τόσο αυξάνουν και τα ποσοστά της πρώτης δοκιμής του καπνίσματος στις πολύ μικρές ηλικίες : για τους μαθητές που είναι ήδη καπνιστές, το 20,1% δοκίμασε για πρώτη φορά το κάπνισμα σε ηλικία 8-10 ετών και το 32,2% όταν ήταν 11-13 ετών.

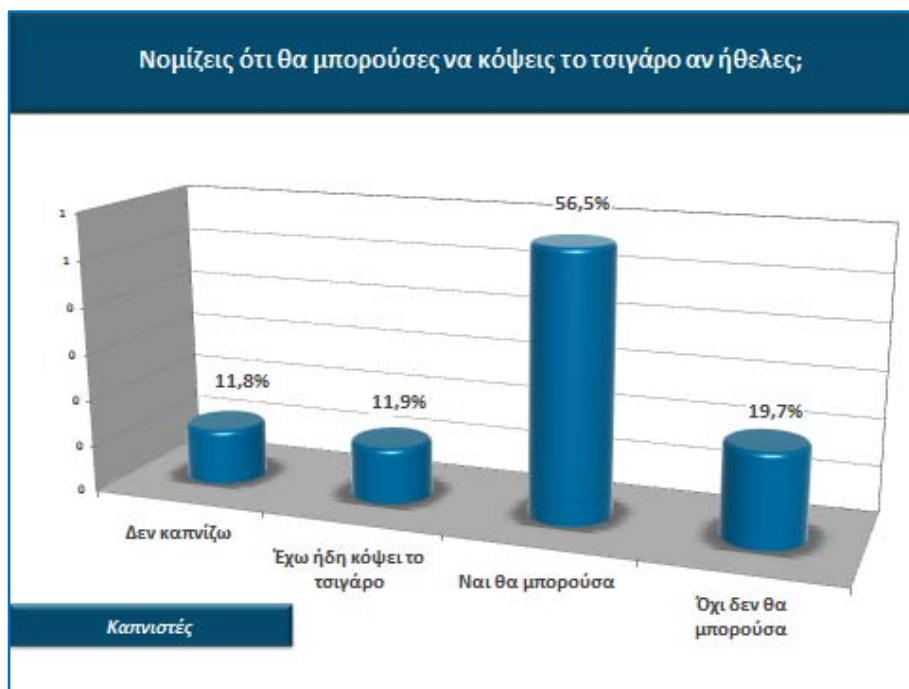
Οι έφηβοι καπνιστές – οι οποίοι καπνίζουν στην πλειοψηφία τους – δηλαδή, το 57% - έως 5 τσιγάρα την ημέρα, τείνουν να υποτιμούν τους κινδύνους που σχετίζονται με το κάπνισμα και ειδικότερα τον κίνδυνο του εθισμού.

Το 33,7% όσων δοκίμασαν κάποια στιγμή να καπνίσουν και, κυρίως, το 56,5% των καπνιστών θεωρούν ότι θα μπορούσαν να κόψουν το κάπνισμα εάν το επιθυμούσαν.

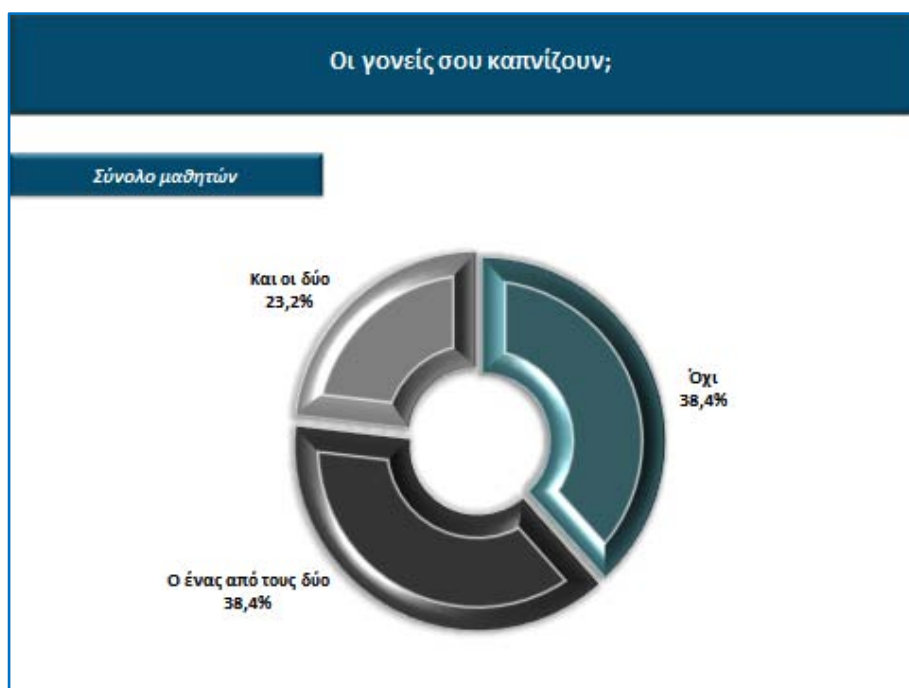
Ένα σημαντικό ποσοστό 19,7% των καπνιστών δηλώνει ήδη εξαρτημένο από το κάπνισμα, καθώς εκτιμά ότι – ακόμη και εάν το επιθυμούσε – δεν θα μπορούσε να το κόψει.

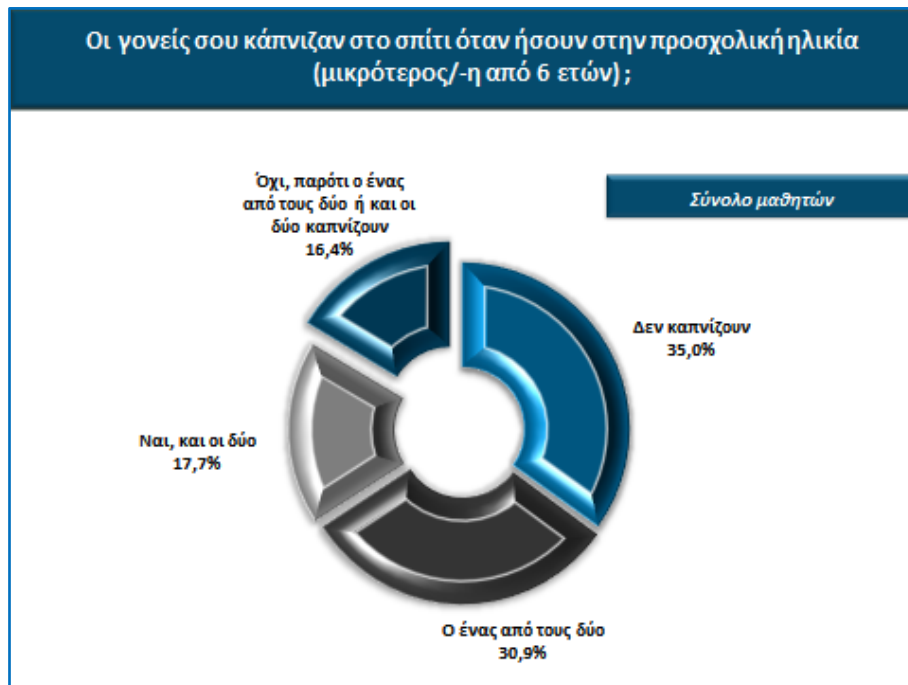
Από όλα τα στοιχεία της έρευνας προκύπτει ότι οι παράγοντες που καθορίζουν τη διάδοση του καπνίσματος στους έφηβους είναι τρεις: η οικογένεια, το σχολείο και η νομοθεσία για τις απαγορεύσεις που σχετίζονται με το κάπνισμα.

3.2 Κάπνισμα & οικογένεια

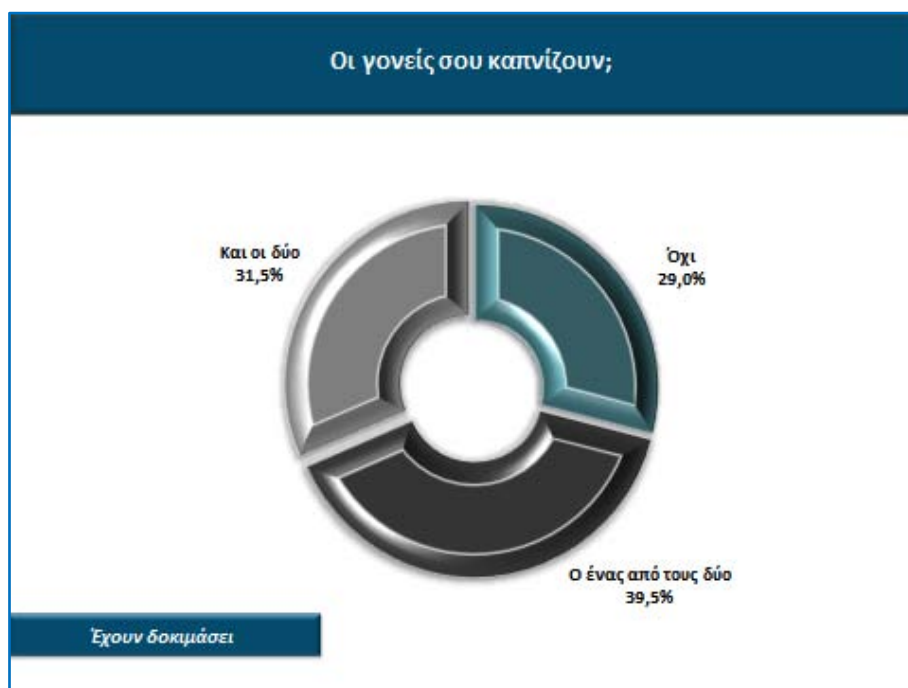
Στα 6 από τα 10 σπίτια όλων των μαθητών (61,5%) – καπνιστών και μη - καπνίζουν είτε ο ένας είτε και οι δύο γονείς.

Για το 48,6% των μαθητών, ο ένας ή και οι δύο γονείς τους κάπνιζαν στο σπίτι όταν βρίσκονταν σε προσχολική ηλικία, δηλαδή όταν ήταν μικρότεροι από 6 ετών. Ένας γονιός καπνιστής δημιουργεί – στη συνείδηση του εφήβου – οικειότητα με το κάπνισμα και την εικόνα του καπνιστή συνολικά προκαταλαμβάνοντας τη μελλοντική του συμπεριφορά, αλλά και τις αντιστάσεις που θα αναπτύξει απέναντι στο κάπνισμα.

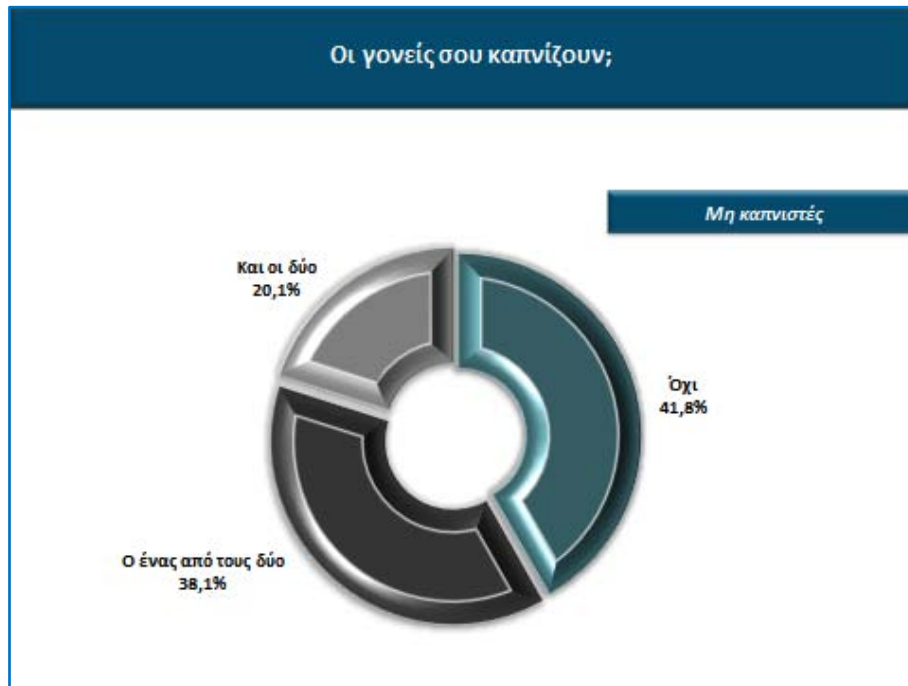

Με την στάση που τηρούν οι ίδιοι οι γονείς αποτελούν πομπό μηνυμάτων που επιδρούν στην ικανότητά του να αντισταθεί ή να δοκιμάσει να καπνίσει. Δυστυχώς, ελάχιστοι γονείς έχουν επίγνωση των επιπτώσεων της συμπεριφοράς τους στις συνήθειες των παιδιών τους.

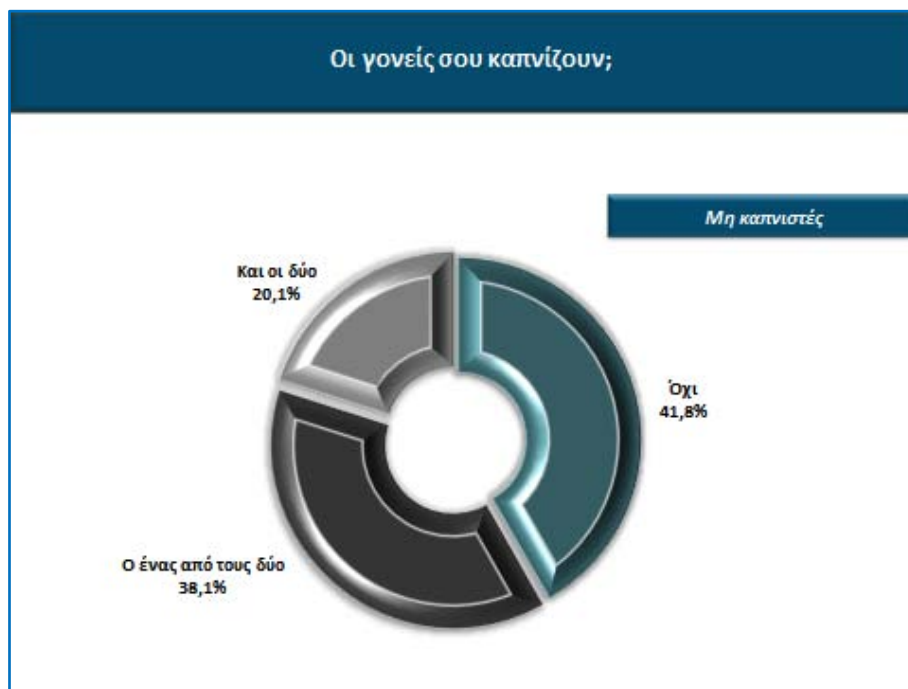

Έτσι λοιπόν, για το 71% των εφήβων που έχουν δοκιμάσει το κάπνισμα, καπνίζουν και οι γονείς τους –

είτε ο ένας είτε και οι δύο γονείς, ποσοστό που αυξάνεται στο 74,5% στην περίπτωση των μαθητών καπνιστών.

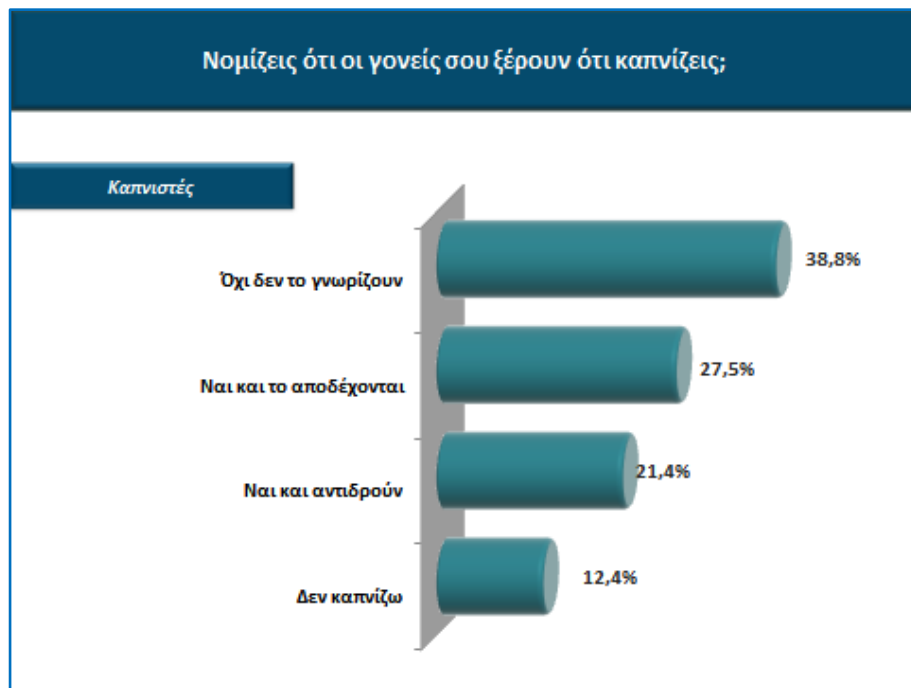

Αντίθετα, για τους έφηβους που δεν έχουν δοκιμάσει ποτέ να καπνίσουν, οι γονείς τους δεν καπνίζουν σε ποσοστό 41,8%. Εδώ επαληθεύεται η σημαντική επιρροή των γονιών που καπνίζουν στην διαμόρφωση των καπνιστικών στάσεων και συνηθειών των εφήβων.

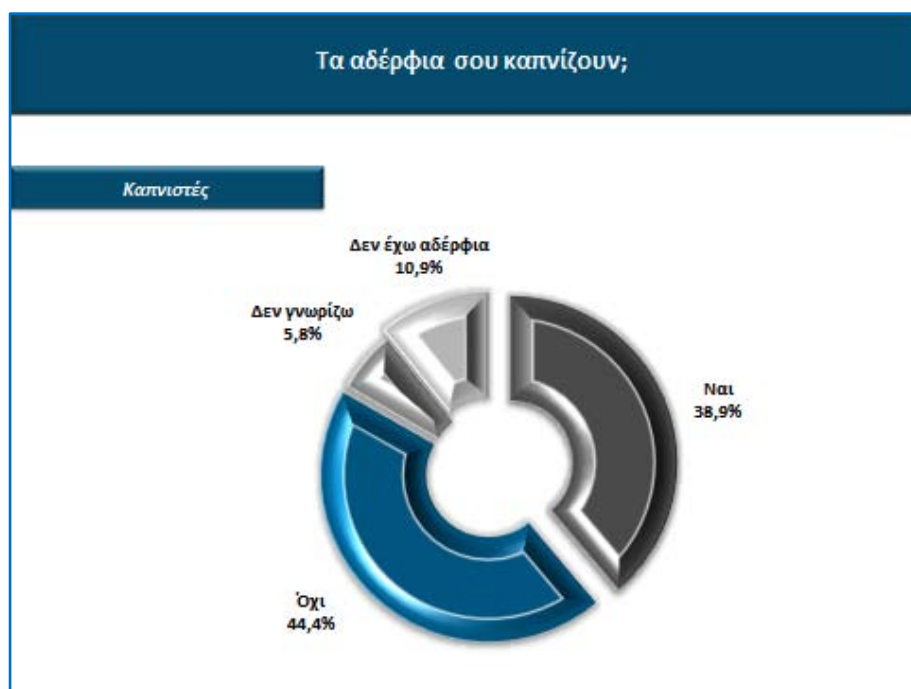

Για αρκετά παιδιά το κάπνισμα αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της οικογενειακής τους ζωής ενταγμένο στην καθημερινότητα τους χωρίς να διακινείται κανένα μήνυμα προβληματισμού και δυσαρέσκειας.

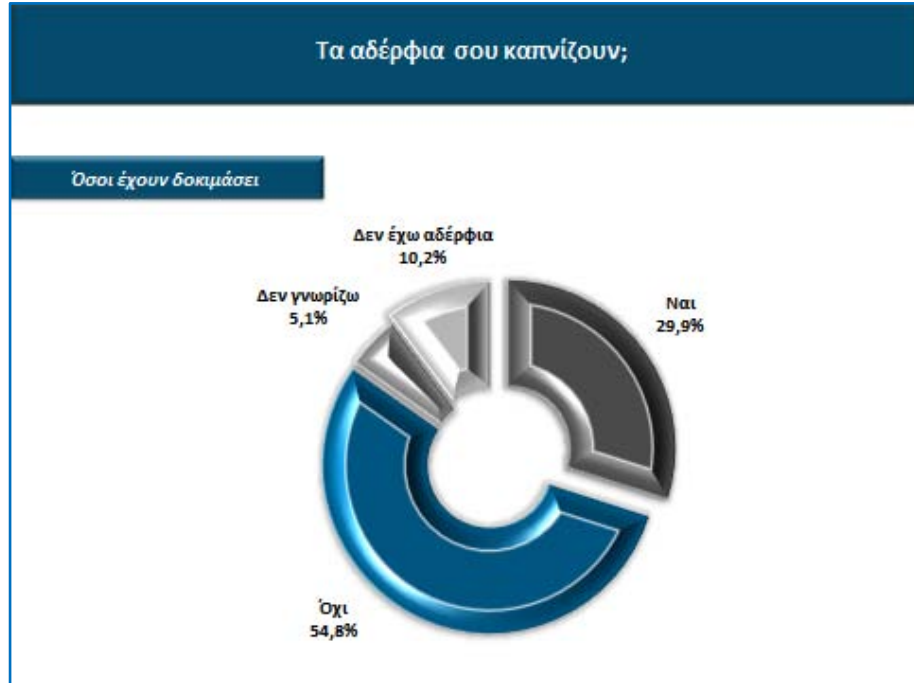
Ωστόσο, οι γονείς –στη πλειοψηφία τους καπνιστές- συχνά αγνοούν ότι και τα παιδιά τους καπνίζουν (38,8%) αν και ένα 27,5% δηλώνει ότι οι γονείς του γνωρίζουν ότι καπνίζει και το αποδέχονται.

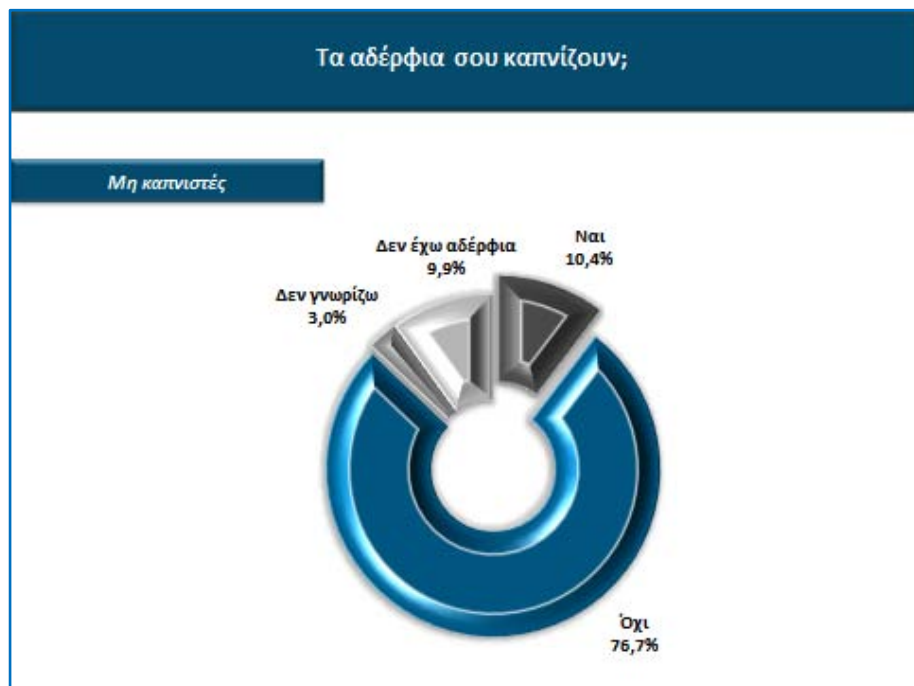
Η ίδια σχέση οικογένειας-καπνίσματος ισχύει και για τα αδέρφια των ερωτώμενων μαθητών, δηλαδή οι μαθητές καπνιστές έχουν - σε μεγαλύτερο ποσοστό - αδέρφια που καπνίζουν (38,9%)

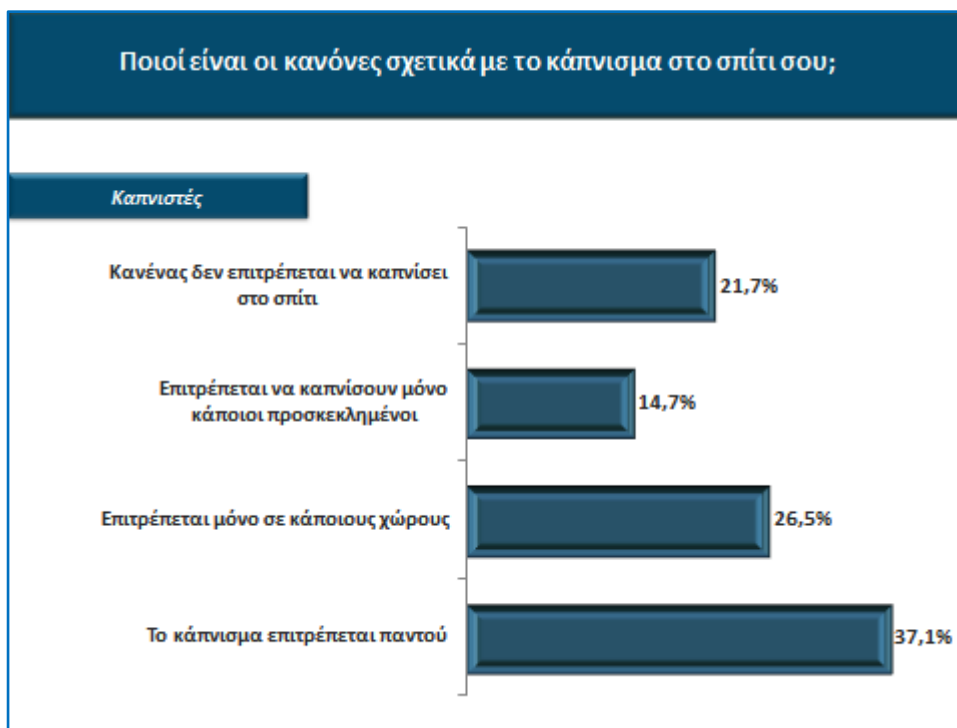
σε σχέση με τους μαθητές που έχουν δοκιμάσει το κάπνισμα (29,9%)

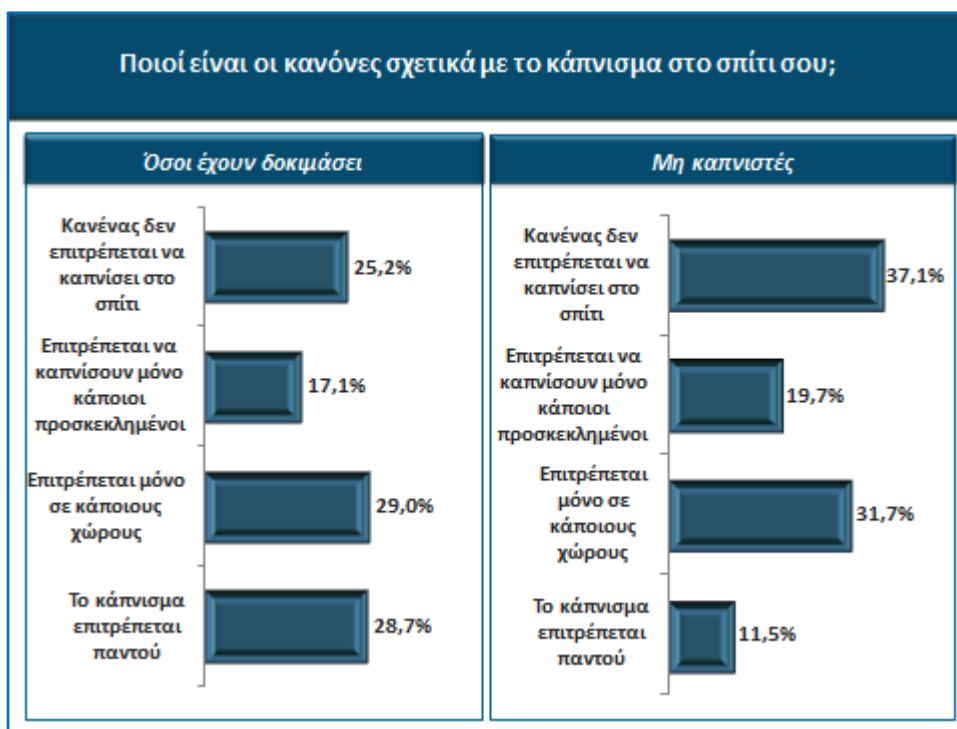
και εκείνους που δεν έχουν καπνίσει ποτέ (10,4%).

Όσον αφορά στην έκθεση στο παθητικό κάπνισμα μέσα στο σπίτι, οι έφηβοι που καπνίζουν είναι περισσότερο εκτεθειμένοι, αφού το κάπνισμα στο σπίτι τους επιτρέπεται παντού σε ποσοστό πολύ μεγαλύτερο (37,1%),

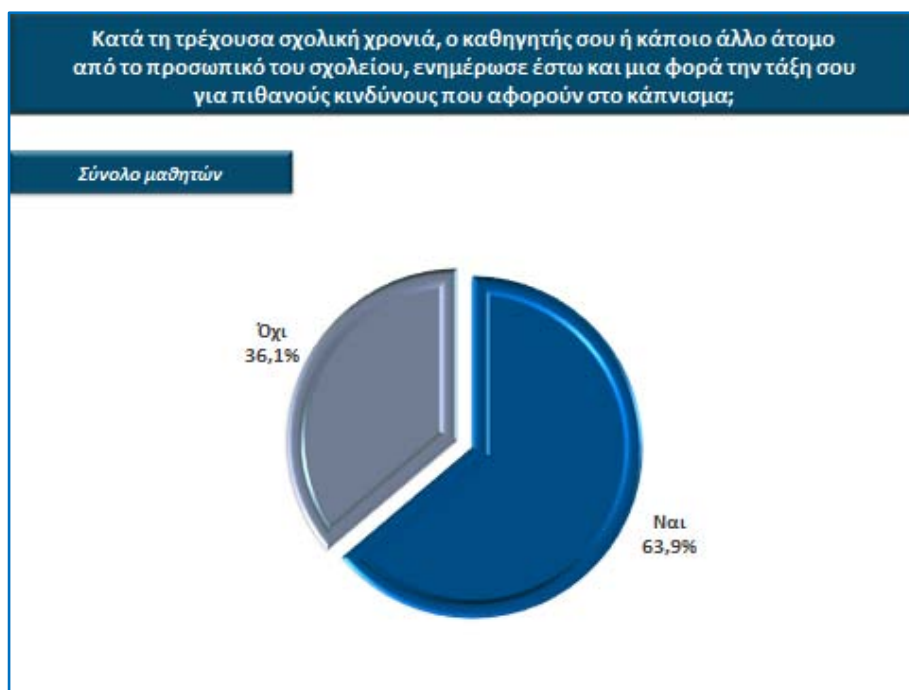

από ό,τι συμβαίνει στο σπίτι των εφήβων που κάποια στιγμή δοκίμασαν το κάπνισμα (28,7%), ή στο σπίτι των εφήβων που δεν υπήρξαν ποτέ καπνιστές (11,5%).

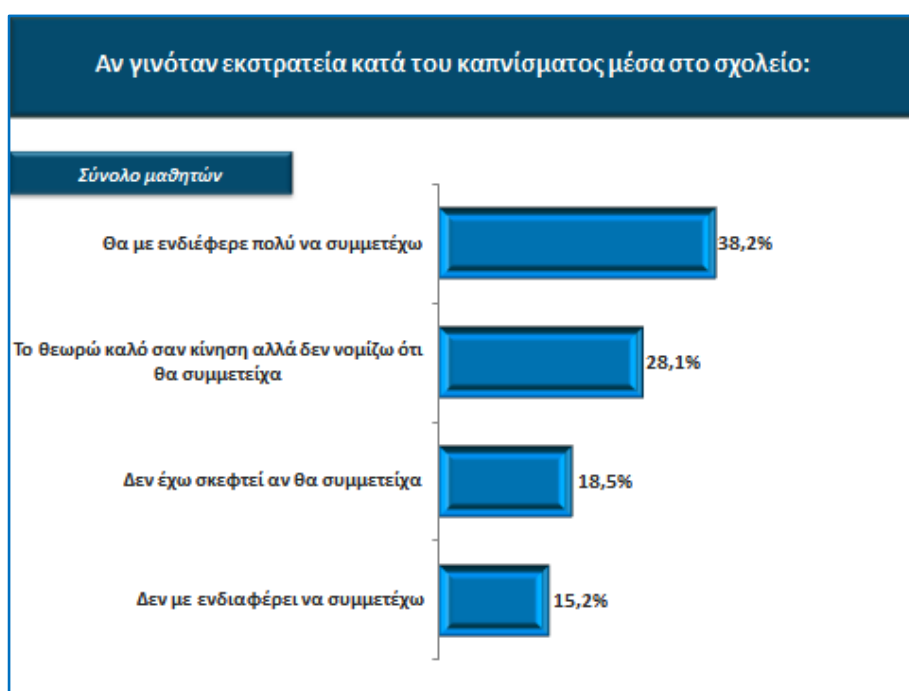

3.3 Κάπνισμα & σχολείο

Οι εκπαιδευτικοί έχουν ρόλο καθοδηγητή γνώμης των εφήβων και μπορούν να δράσουν καταλυτικά σε θέματα πρόληψης και ελέγχου του καπνίσματος. Υπό αυτό το πρίσμα είναι ιδιαίτερα θετικό το γεγονός ότι, κατά την τρέχουσα χρονιά, το 63,9% των μαθητών της β' και γ' γυμνασίου ενημερώθηκε στο σχολείο για τους κινδύνους που συνδέονται με το κάπνισμα.

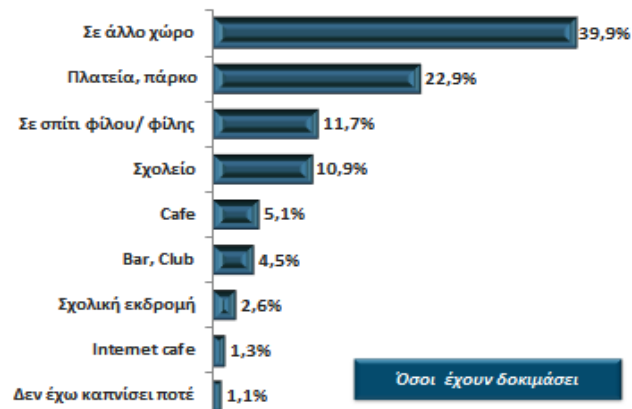
Παράλληλα, το 38,2% δηλώνει πρόθυμο να συμμετάσχει σε μια εκστρατεία κατά του καπνίσματος που θα οργανωνόταν μέσα στο σχολείο.

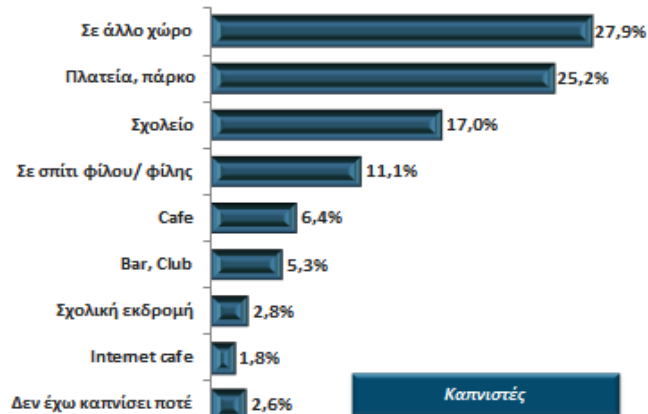
Προς αυτήν την κατεύθυνση αξίζει να σημειωθεί ότι η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών με τους οποίους υπήρξε επικοινωνία κατά το στάδιο της προετοιμασίας της συγκεκριμένης έρευνας, συμφωνεί με την άποψη ότι η πρόληψη του καπνίσματος εντάσσεται σε μια συνολικότερη στρατηγική εκπαίδευσης υγείας. Για το λόγο αυτόν, άλλωστε, οι καθηγητές δημιούργησαν εξαρχής ένα θετικό κλίμα συνεργασίας, ευαισθητοποίησαν τους μαθητές για να συμμετάσχουν στην έρευνα και έδειξαν έντονο ενδιαφέρον για να αναλάβουν πρωτοβουλία και να υλοποιήσουν ειδικά προγράμματα που θα βοηθούσαν τους μαθητές να αποφύγουν ή να διακόψουν τη χρήση προϊόντων καπνού, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων και το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Η ενίσχυση των δράσεων για την πρόληψη του καπνίσματος στα σχολεία κρίνεται σκόπιμη και για έναν επιπρόσθετο λόγο: το σχολείο δεν είναι μόνο ένας εκπαιδευτικός χώρος, είναι χώρος κοινωνικοποίησης και ο τόπος στον οποίο αρκετοί έφηβοι δοκίμασαν για πρώτη φορά να καπνίσουν,

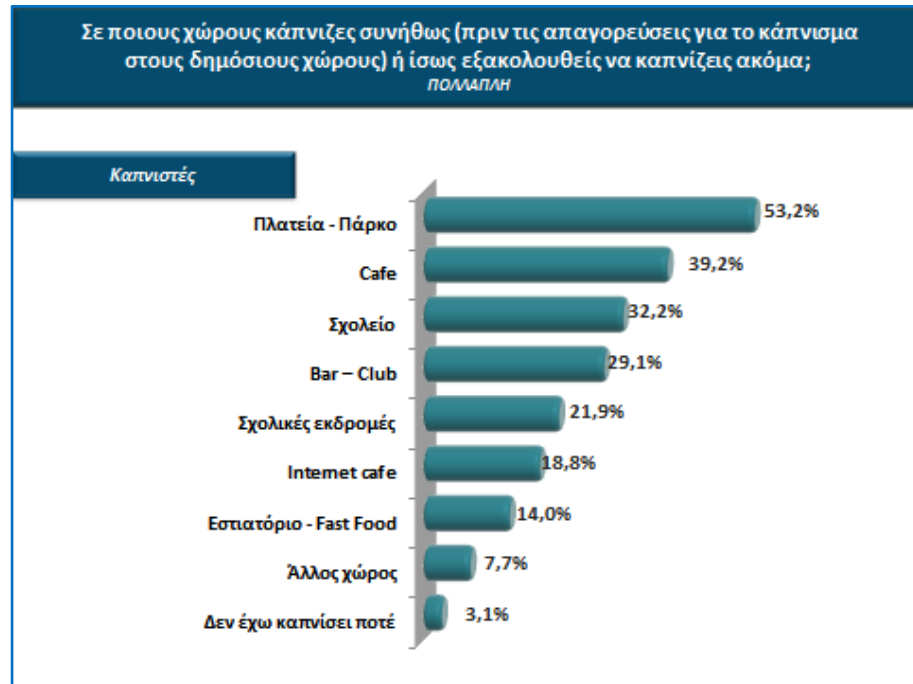
Ποιός είναι ο χώρος που δοκίμασες το πρώτο σου τσιγάρο;

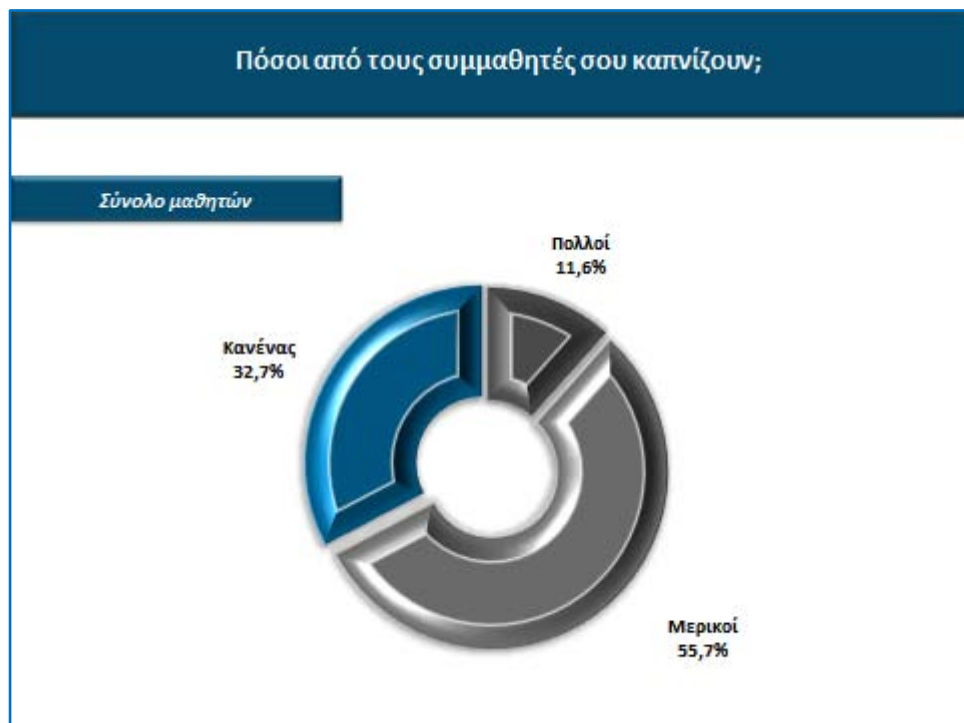
Ποιός είναι ο χώρος που δοκίμασες το πρώτο σου τσιγάρο;

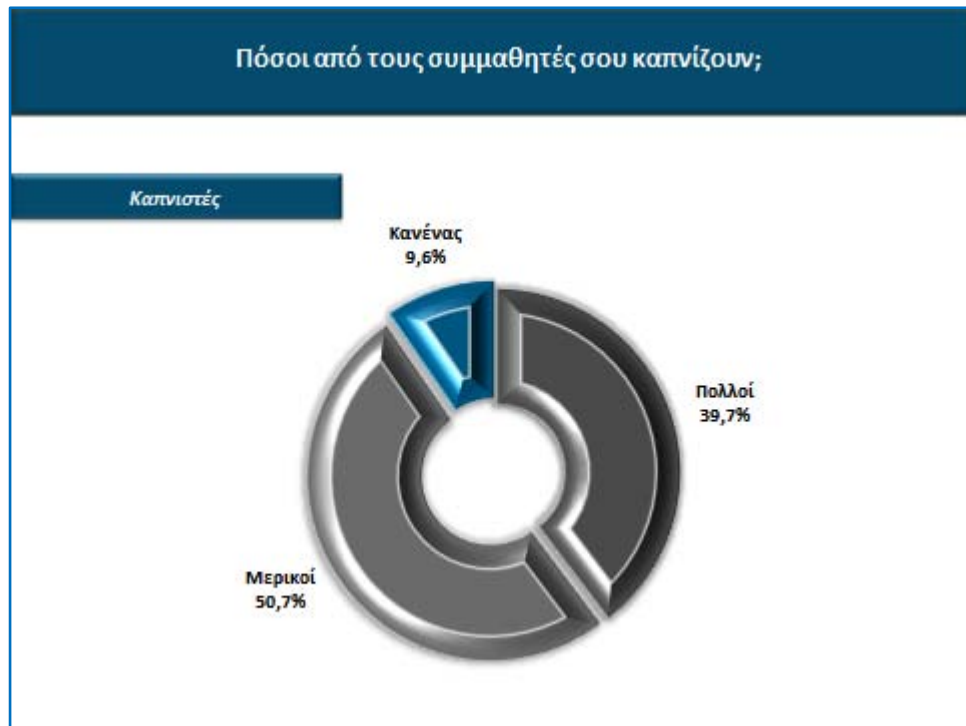
ή εξακολουθούν να καπνίζουν, όπως άλλωστε συμβαίνει και στις σχολικές εκδρομές, στις πλατείες, στα πάρκα, τα καφέ και τα σπίτια.

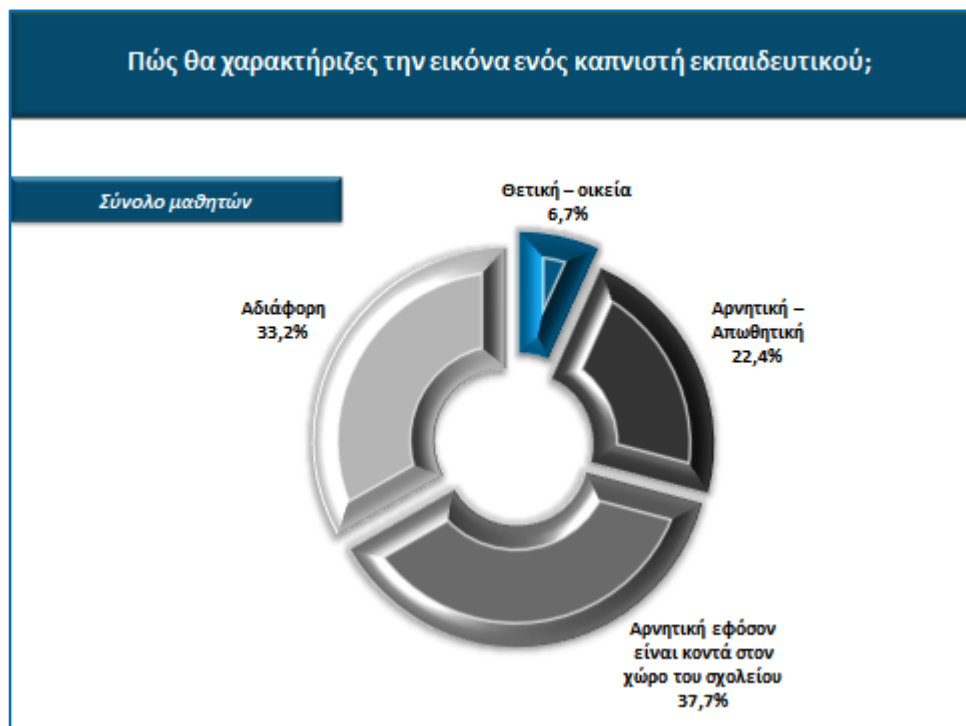
Δεν είναι, λοιπόν, τυχαίο το γεγονός ότι το 55,7% των μαθητών δηλώνουν ότι μερικοί από τους συμμαθητές τους καπνίζουν.

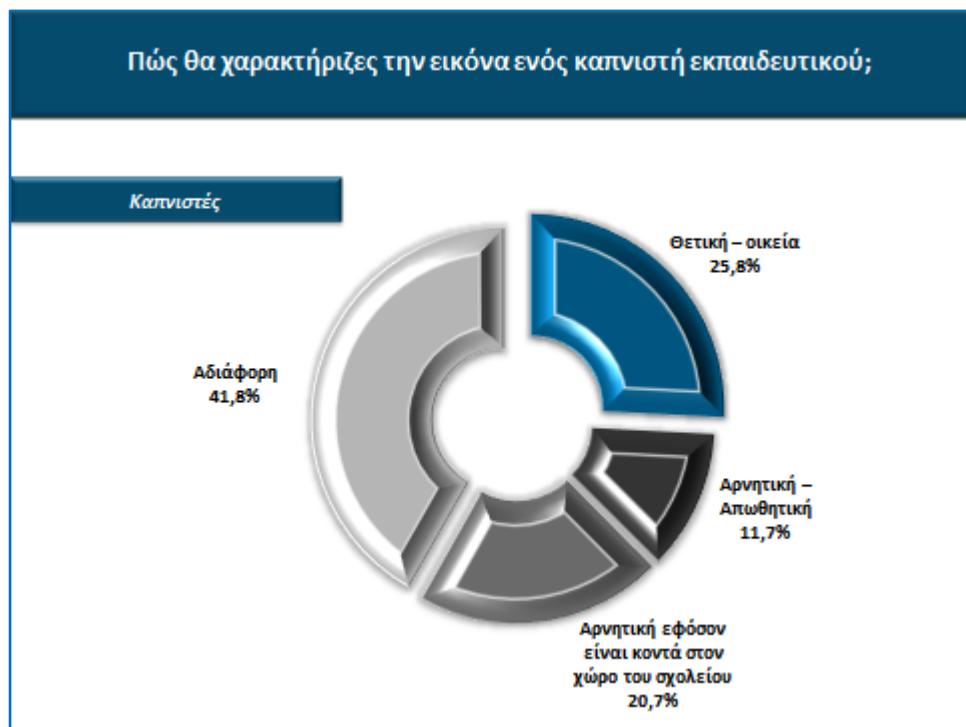
Σε αντίθεση με τους μαθητές που καπνίζουν, οι οποίοι νομίζουν ότι είναι η συντριπτική πλειοψηφία στα σχολεία (πολλοί 39,7% και μερικοί 50,7%).

Ειδική αναφορά θα πρέπει να γίνει στο εκπαιδευτικό προσωπικό το οποίο καπνίζει, εικόνα που χαρακτηρίζεται ως αρνητική – απωθητική για το 60,1% των μαθητών, ειδικά, όταν ένας εκπαιδευτικός καπνίζει κοντά ή μέσα στο σχολείο.

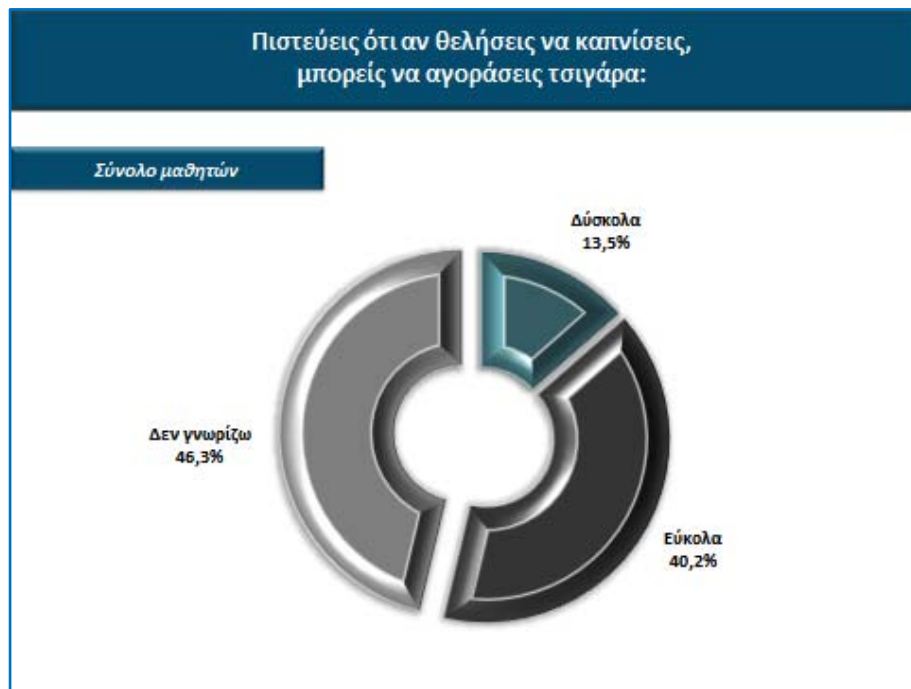

Όπως και στην περίπτωση των γονέων που αποτελούν μορφή-πρότυπο για τον έφηβο, οι δάσκαλοι καπνιστές υπονομεύουν – έστω και άθελά τους – το εκπαιδευτικό μήνυμα και επηρεάζουν αρνητικά την καπνιστική συμπεριφορά των μαθητών τους : το 41,8% των μαθητών που καπνίζουν θεωρούν «αδιάφορη» την εικόνα του εκπαιδευτικού καπνιστή και το 25,8% την χαρακτηρίζει ως «θετική-οικεία». Συνεπώς, ένας δάσκαλος που καπνίζει ωθεί τον έφηβο να θεωρήσει το κάπνισμα ως μια «φυσιολογική συνήθεια» και να το ερμηνεύσει ως ένα πεδίο επαφής και κοινής ταυτότητας με τη μορφή-πρότυπο.

3.4 Απαγορεύσεις σχετικά με το κάπνισμα

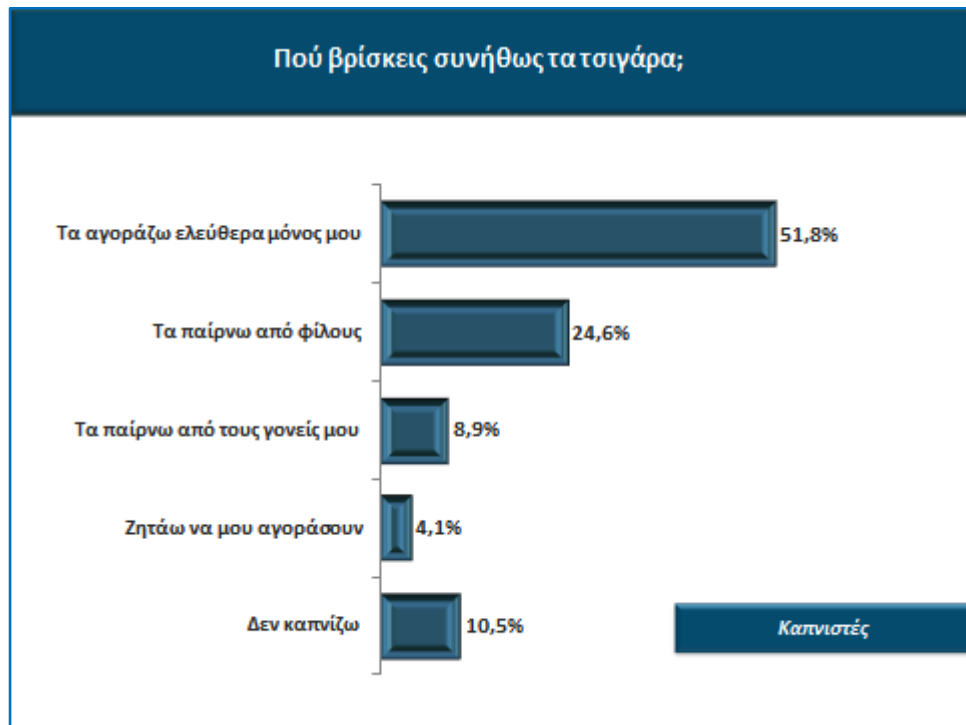
Η χώρα μας έχει επικυρώσει τη Σύμβαση – Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον Έλεγχο του Καπνού και είναι νόμος του ελληνικού Κράτους η απαγόρευση της πώλησης προϊόντων καπνού σε ανηλίκους. Παρά την ισχύουσα νομοθεσία, οι 4 στους 10 μαθητές Γυμνασίου (40,2%) εκτιμούν ότι - εάν θελήσουν να καπνίσουν- θα είναι εύκολο να αγοράσουν τσιγάρα.

Την ίδια ακριβώς εκτίμηση κάνουν σχεδόν οι 7 στους 10 μαθητές (66,3%) που έχουν δοκιμάσει κάποια στιγμή να καπνίσουν.

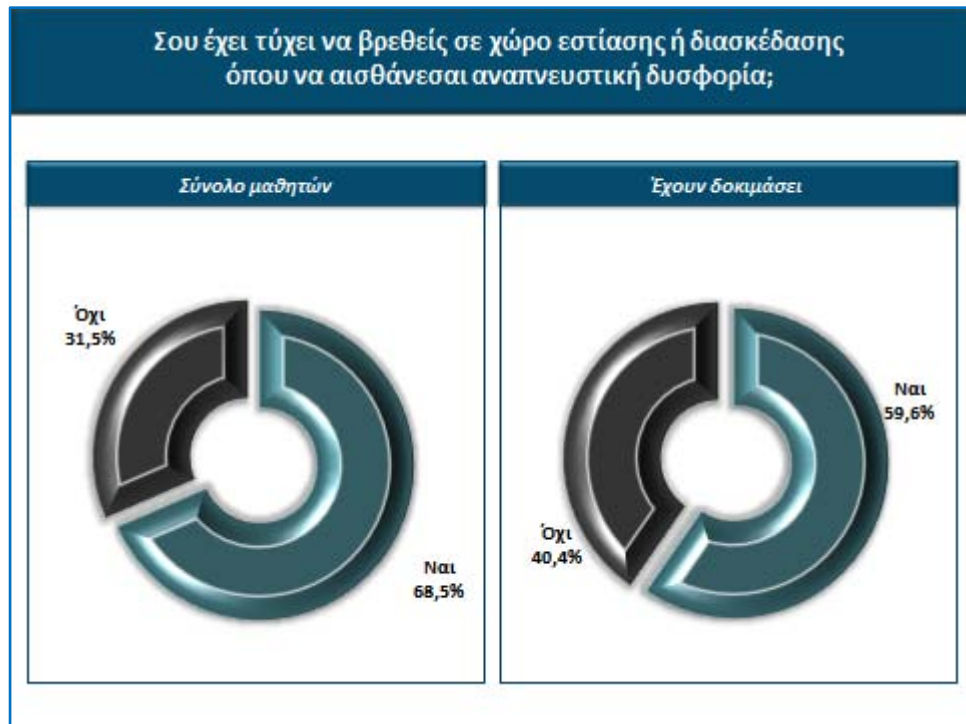
Για τους μαθητές καπνιστές, το 51,8% αγοράζει τα τσιγάρα του, ελεύθερα, μόνο του.

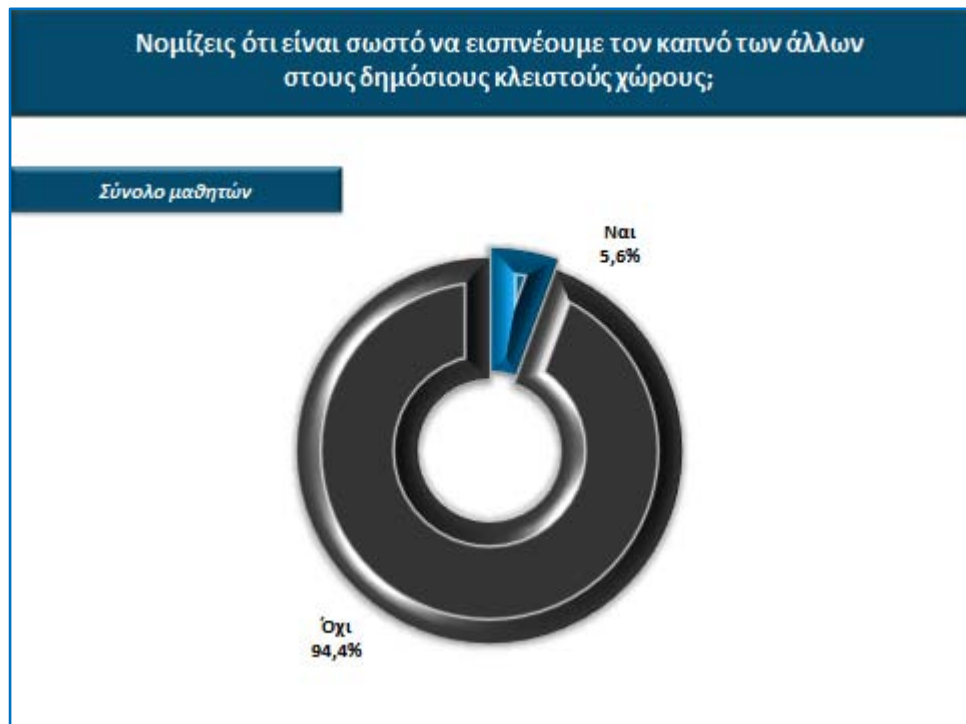
Μόλις στο 17% των περιπτώσεων των καπνιστών μαθητών υπήρξε άρνηση να τους πουλήσουν τσιγάρα λόγω της ηλικίας τους, στο 83% των περιπτώσεων ο πωλητής τους πούλησε τσιγάρα αναντίρρητα.

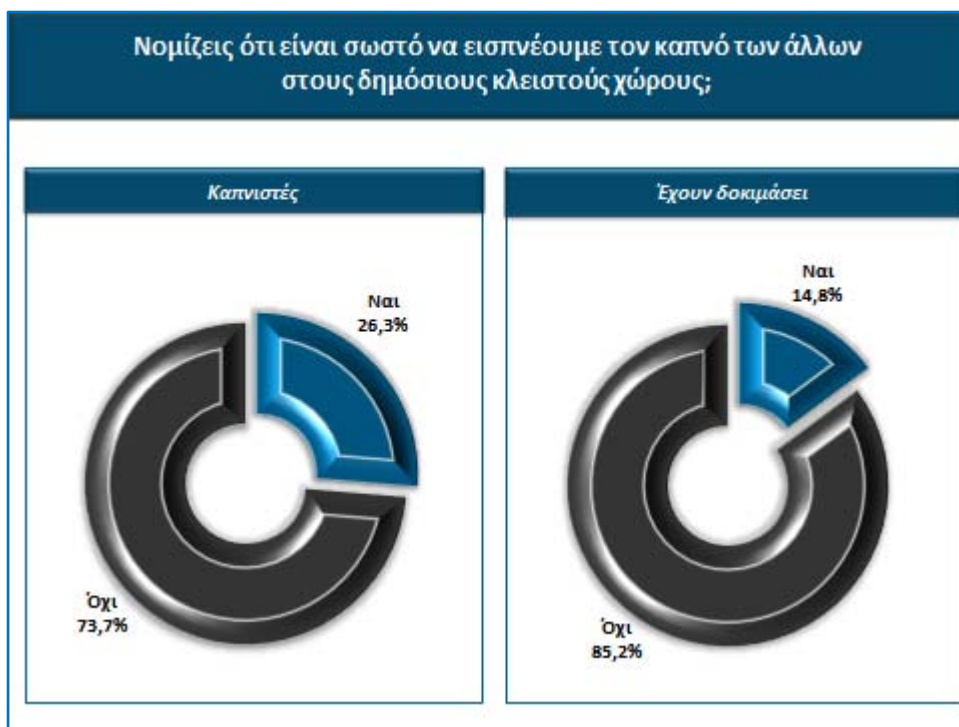
Οι 7 στους 10 μαθητές (68,5%) έχουν βρεθεί σε κάποιον χώρο εστίασης ή διασκέδασης όπου αισθάνθηκαν αναπνευστική δυσφορία. Όσο, όμως, εντείνεται η σχέση με το κάπνισμα τόσο υποχωρεί και το αίσθημα δυσφορίας.

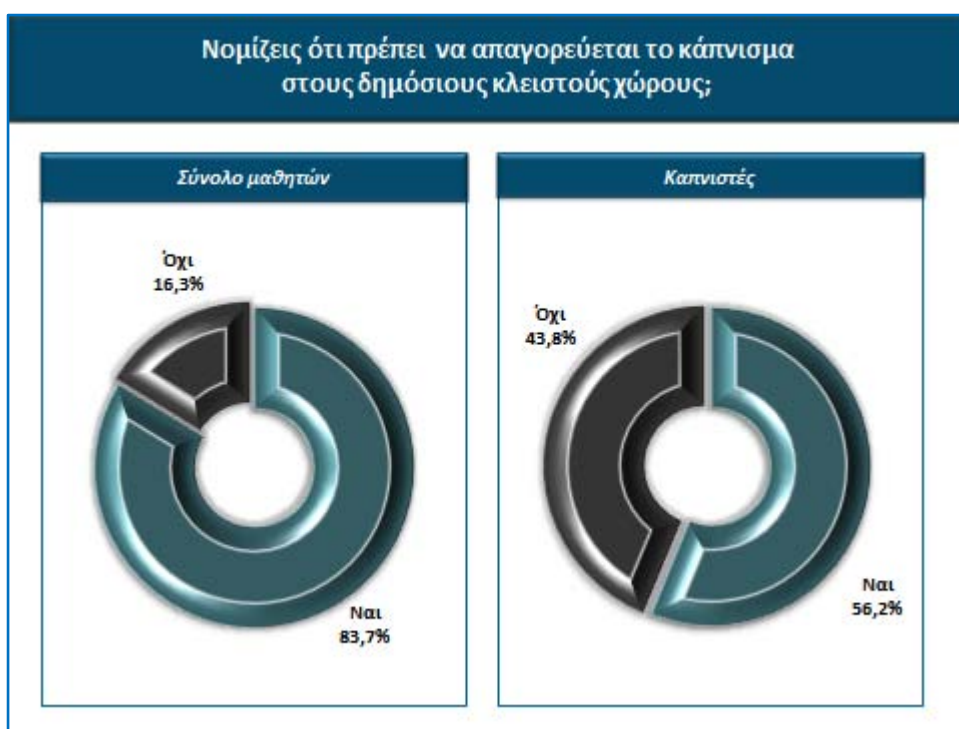
Το 94,4% των μαθητών θεωρεί ότι δεν είναι σωστό να εκτίθεται κάποιος σε παθητικό κάπνισμα στους δημόσιους κλειστούς χώρους.

Αντίθετο στην έκθεση στο παθητικό κάπνισμα σε κλειστούς χώρους είναι και το 73,7% των μαθητών που καπνίζουν, όπως και το 85,2% των μαθητών που έχουν δοκιμάσει κάποια στιγμή το κάπνισμα.

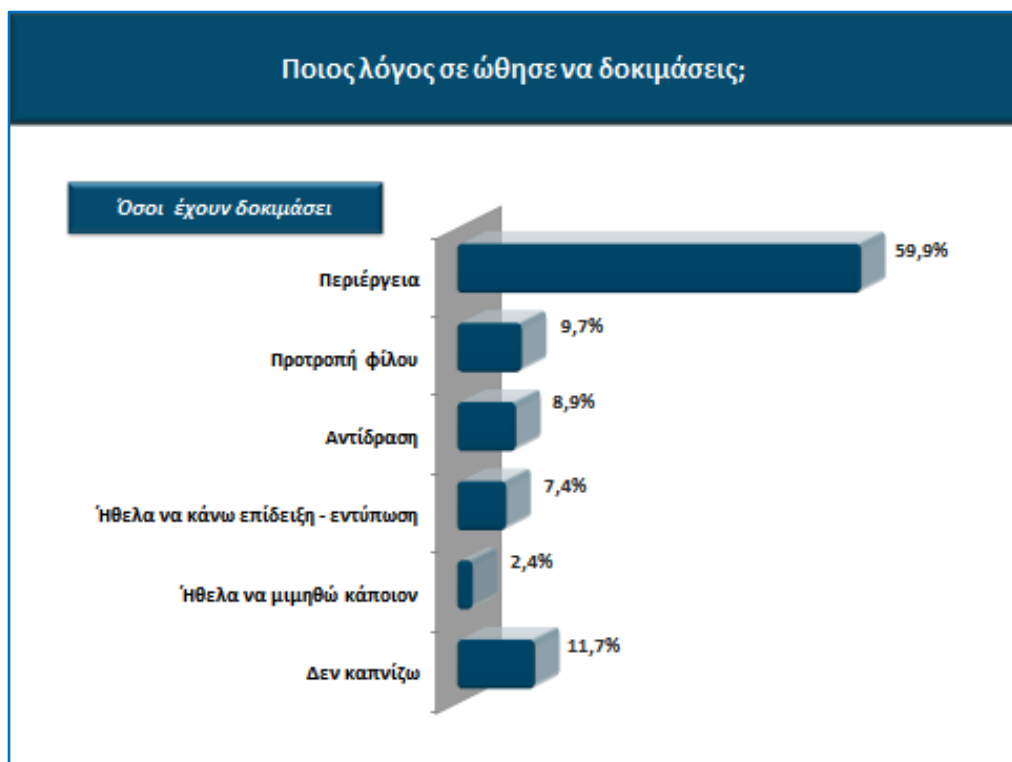
Υπέρ της απαγόρευσης του καπνίσματος στους δημόσιους κλειστούς χώρους τάσσεται το 83,7% των μαθητών, καπνιστών και μη. Ωστόσο, το 47,4% των μαθητών καπνιστών είναι κατά της απαγόρευσης του καπνίσματος.

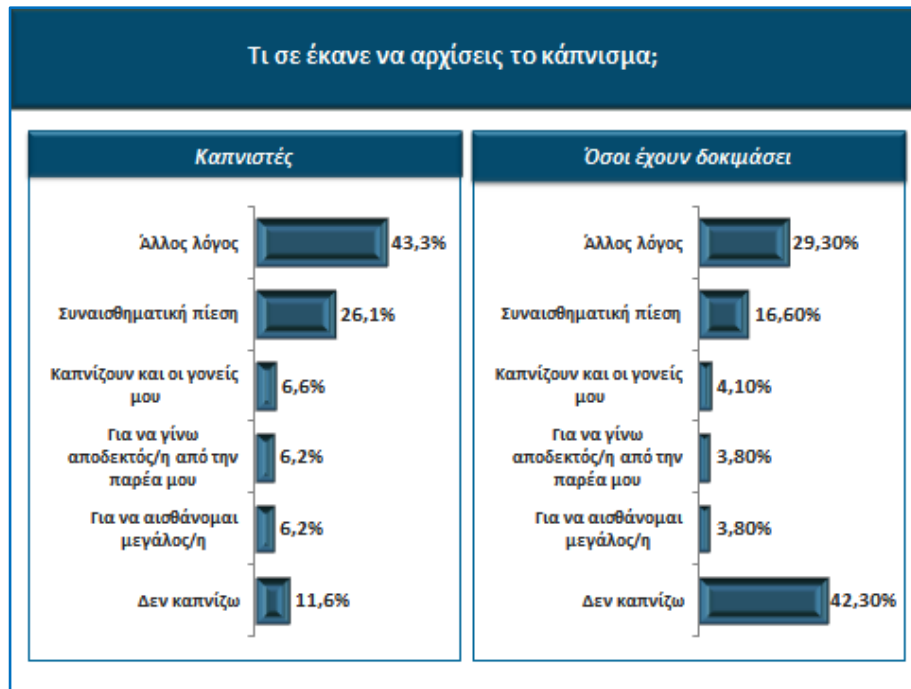
3.5 Η «καπνιστική συμπεριφορά» των εφήβων

Το κάπνισμα ως συμπεριφορά, εντοπίζεται στους εφήβους στην ηλικία των 11-13 ετών ως πράξη πειραματισμού και μύησης και εξελίσσεται, τις περισσότερες φορές, σε καπνιστική συνήθεια με συστηματικό τρόπο στην ηλικία των 14-15 ετών.

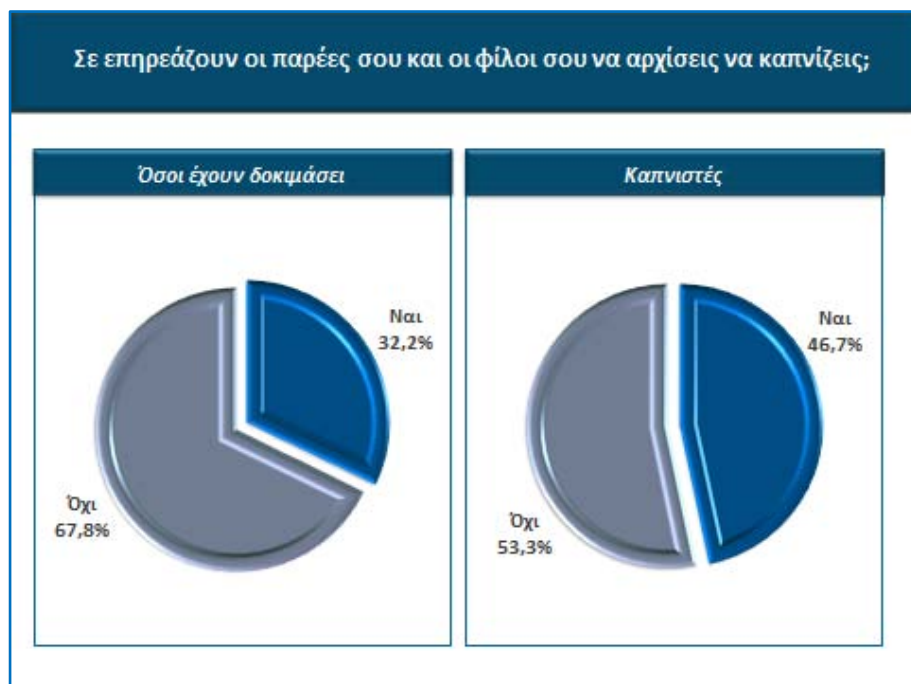
Στο στάδιο της γνωριμίας με το τσιγάρο, το 59,9% των εφήβων παραδέχεται πως δοκίμασε να καπνίσει από περιέργεια. Οι έφηβοι - σε μια ευαίσθητη ηλικία προσαρμογής της συμπεριφοράς τους και επηρεασμένοι από πρόσωπα που εντάσσουν το κάπνισμα στη καθημερινότητά τους ως ένα φυσιολογικό κομμάτι - νιώθουν την ανάγκη να ανακαλύψουν και να αξιολογήσουν τα λειτουργικά του στοιχεία να προσδώσουν τη δική τους αξία σε αυτά και ίσως να επιλέξουν να γίνουν οι ίδιοι συστηματικοί καπνιστές.

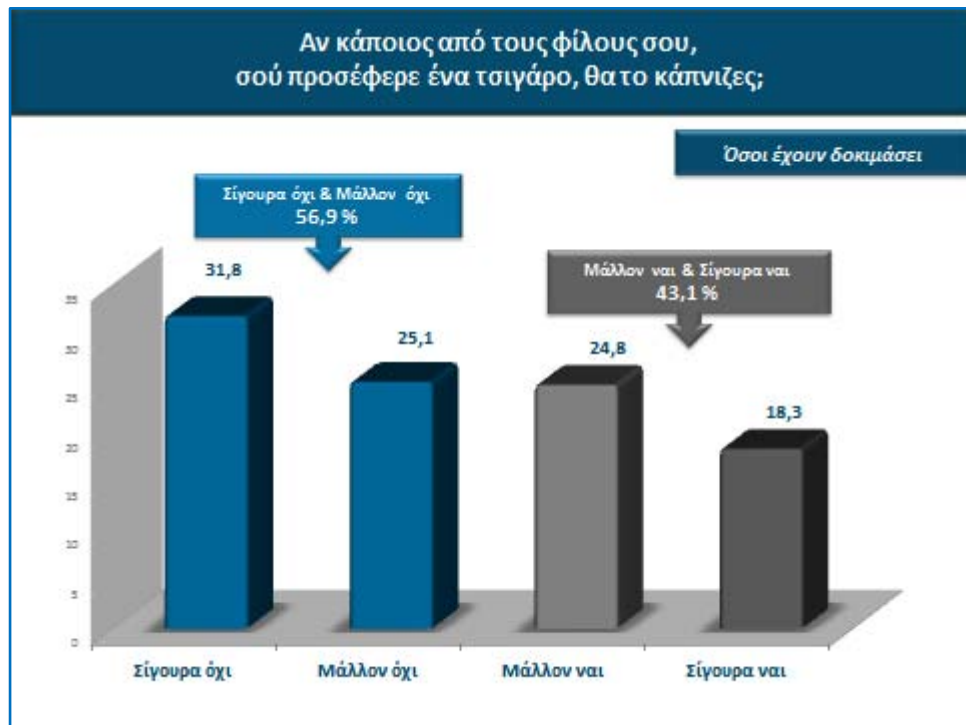
Η πρώτη αυτή επαφή με το κάπνισμα μεταφράζεται διαφορετικά από τον κάθε έφηβο σε συνδυασμό με την προσωπικότητα του. Η συναισθηματική πίεση που μεταφράζεται ως άγχος κοινωνικοποίησης αποτελεί για το 26,1% των παιδιών που καπνίζουν ένα βασικό λόγο που τα έσπρωξε στο κάπνισμα ως συστηματική συνήθεια και – για το 16,6% - ως περιστασιακή συνήθεια.

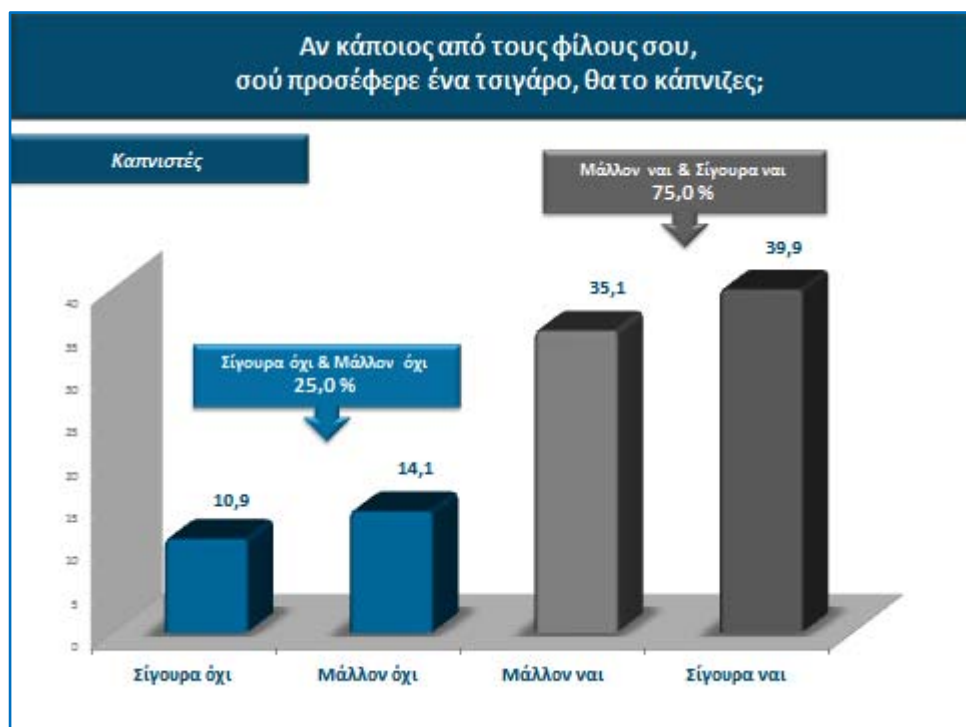
Στην εφηβεία, σημαντική επιρροή στην υιοθέτηση συμπεριφορών και στάσεων ασκείται και από τους συνομηλίκους. Το 32,2% των μαθητών δηλώνει πως επηρεάστηκε από την παρέα του να δοκιμάσει τσιγάρο, ενώ αντίστοιχα το ποσοστό ανεβαίνει στο 46,7% για τους μαθητές που καπνίζουν συστηματικά.

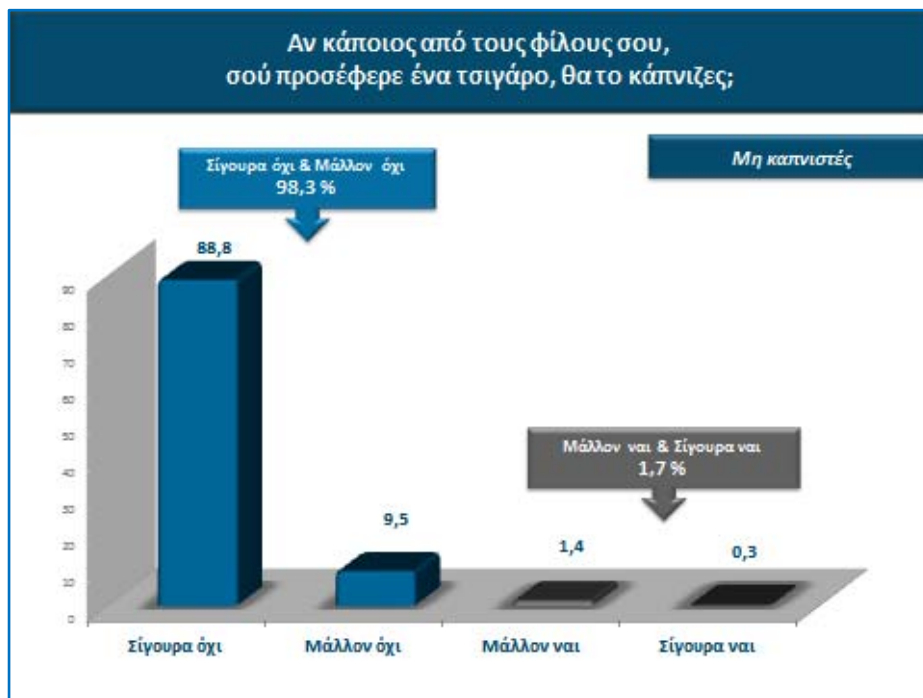
Μια ομάδα συνομηλίκων πρέπει να έχει τα ίδια ενδιαφέροντα και προφανώς τις ίδιες συνήθειες. Η υιοθέτηση συμπεριφορών - όπως το κάπνισμα - αποτελούν το κλειδί για την αποδοχή τους στην ομάδα και το μέσο επικοινωνίας στις μεταξύ τους σχέσεις. Οι μαθητές, λοιπόν, που πειραματίζονται με το κάπνισμα - σε ποσοστό 43,1% - δεν θα αρνηθούν να δοκιμάσουν τσιγάρο που τους προσφέρεται από κάποιο συμμαθητή τους.

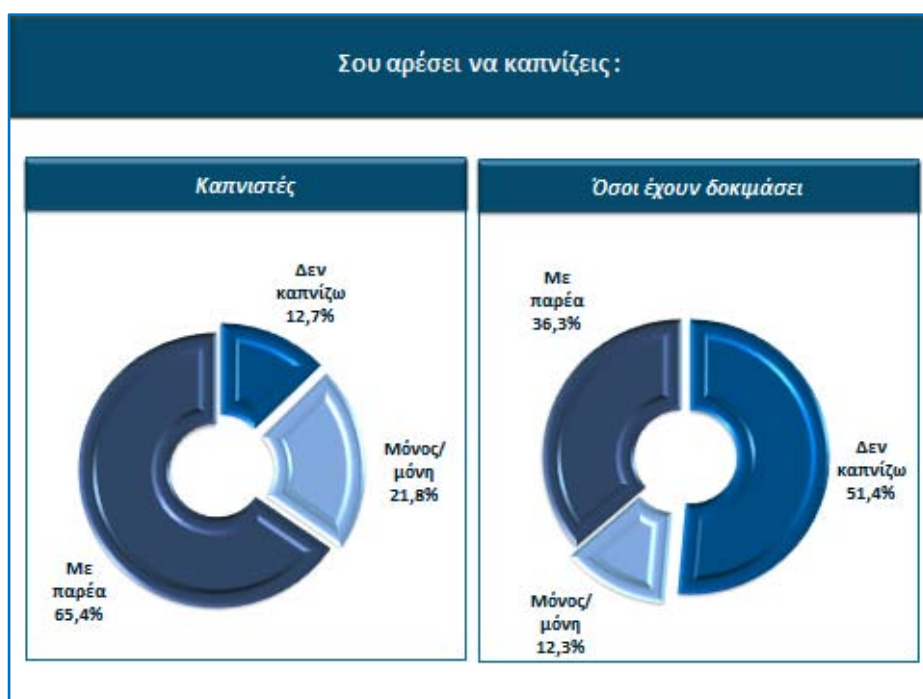
Παράλληλα, οι μαθητές που ήδη καπνίζουν, θεωρούν δεδομένο - σε ποσοστό 75% - πως ο φίλος τους θα τους προσφέρει τσιγάρο και θα το δεχτούν χωρίς δεύτερη σκέψη.

Όσον αφορά στους μαθητές που δεν καπνίζουν, σχεδόν κανένας (98,3%) δεν θα έπαιρνε το τσιγάρο που θα του προσέφερε ο φίλος του.

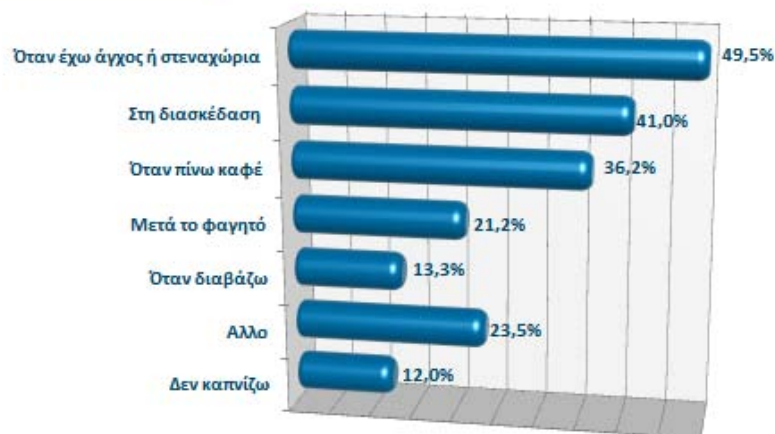
Στο πλαίσιο ταύτισης με τους συνομηθικούς, το 65,4% των μαθητών που καπνίζει, προτιμά να το κάνει όταν είναι με την παρέα του. Η ίδια αίσθηση δημιουργείται και για αυτούς που δοκίμασαν να καπνίσουν έστω και μια φορά, με το 36,3% να απαντά πως το τόλμησε με παρέα φίλων προφανώς νιώθοντας αποδεκτός μιμούμενος αντίστοιχες συμπεριφορές. Η παρέα επιλέγει τους ανοιχτούς χώρους, αλλά και σπίτια γνωστών και φίλων για να καπνίσει πιο άνετα.

Μια από τις κυριότερες αιτίες για το πέρασμα από την περιστασιακή στη συστηματική χρήση του καπνίσματος πολλές φορές αποδεικνύεται να είναι το άγχος ή η στεναχώρια που βιώνουν οι έφηβοι. Η ανάγκη του «να ανάψω ένα τσιγάρο» γίνεται έντονη σε συνθήκες απροσδιόριστου άγχους με το 49,5% των μαθητών - καπνιστών να απαντά πως νιώθει έντονη την ανάγκη σε τέτοιες περιπτώσεις, ενώ παράλληλα το 31,4% αυτών που δοκίμασαν έστω μια φορά, το έκαναν σε μια προσπάθεια επίλυσης εσωτερικής σύγκρουσης. Το κάπνισμα, από την άλλη πλευρά, συνδέεται και με ευχάριστες δραστηριότητες. Το 22,4% που δοκίμασαν να καπνίσουν βρήκαν την ευκαιρία στα πλαίσια μιας εξόδου με την παρέα τους. Αντίστοιχα, το 41% των καπνιστών – μαθητών θα πραγματοποιήσει μια έξοδο και δεν θα παραλείψει να καπνίσει σε περιπτώσεις που θα επισκεφτεί ένα café άλλους χώρους διασκέδασης.

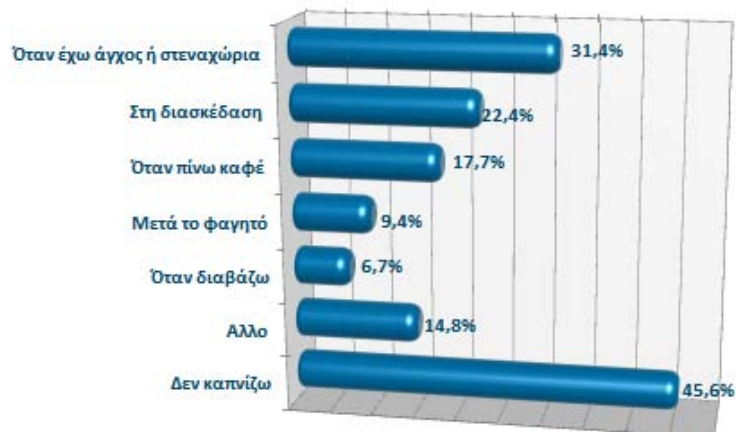
Πότε νιώθεις έντονα την επιθυμία για κάπνισμα; (πολλαπλή)

Καπνιστές

Πότε νιώθεις έντονα την επιθυμία για κάπνισμα; (πολλαπλή)

Όσοι έχουν δοκιμάσει

Παράρτημα 1 – Γραφήματα ερευνητικού προγράμματος

Εκπαιδευτική πρωτοβουλία για την πρόληψη του καπνίσματος στους μαθητές Β' & Γ' γυμνασίου όλης της χώρας

Απρίλιος – Μάιος 2014

πρόληψη καπνίσματος στα γυμνάσια

Ενότητα 1

Δημογραφικά στοιχεία μαθητών

Φύλο

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΓΥΜΝΑΣΙΑ πραγματικός πληθυσμός 2013-2014 (πηγή ΕΛΣΤΑΤ)

Φύλο	ΣΥΝΟΛΟ			
	Αγόρια		Κορίτσια	
Πραγματικός πληθυσμός Τάξη Β + Τάξη Γ	106.401	52,1	97.829	47,9
Πληθυσμός έρευνας Τάξη Β + Τάξη Γ	14.353	51,1	13.735	48,9

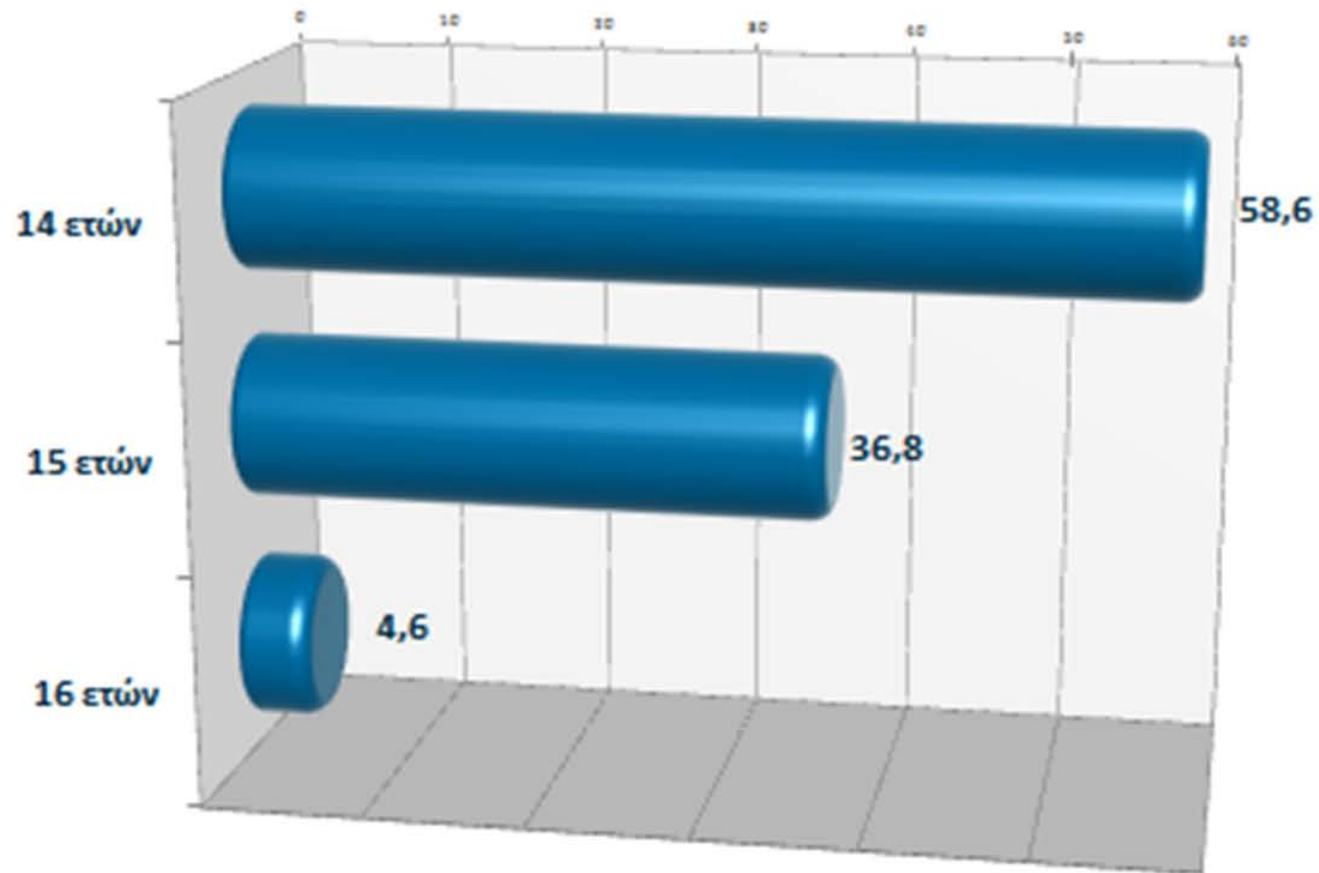
Τάξη

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΓΥΜΝΑΣΙΑ πραγματικός πληθυσμός 2013-2014 (πηγή ΕΛΣΤΑΤ)

Τάξη	ΣΥΝΟΛΟ			
	Β' Γυμνασίου		Γ' Γυμνασίου	
Πραγματικός πληθυσμός	105.230	51,5	99.000	48,5
Πληθυσμός έρευνας	14.887	53,0	13.201	47,0

Ηλικία

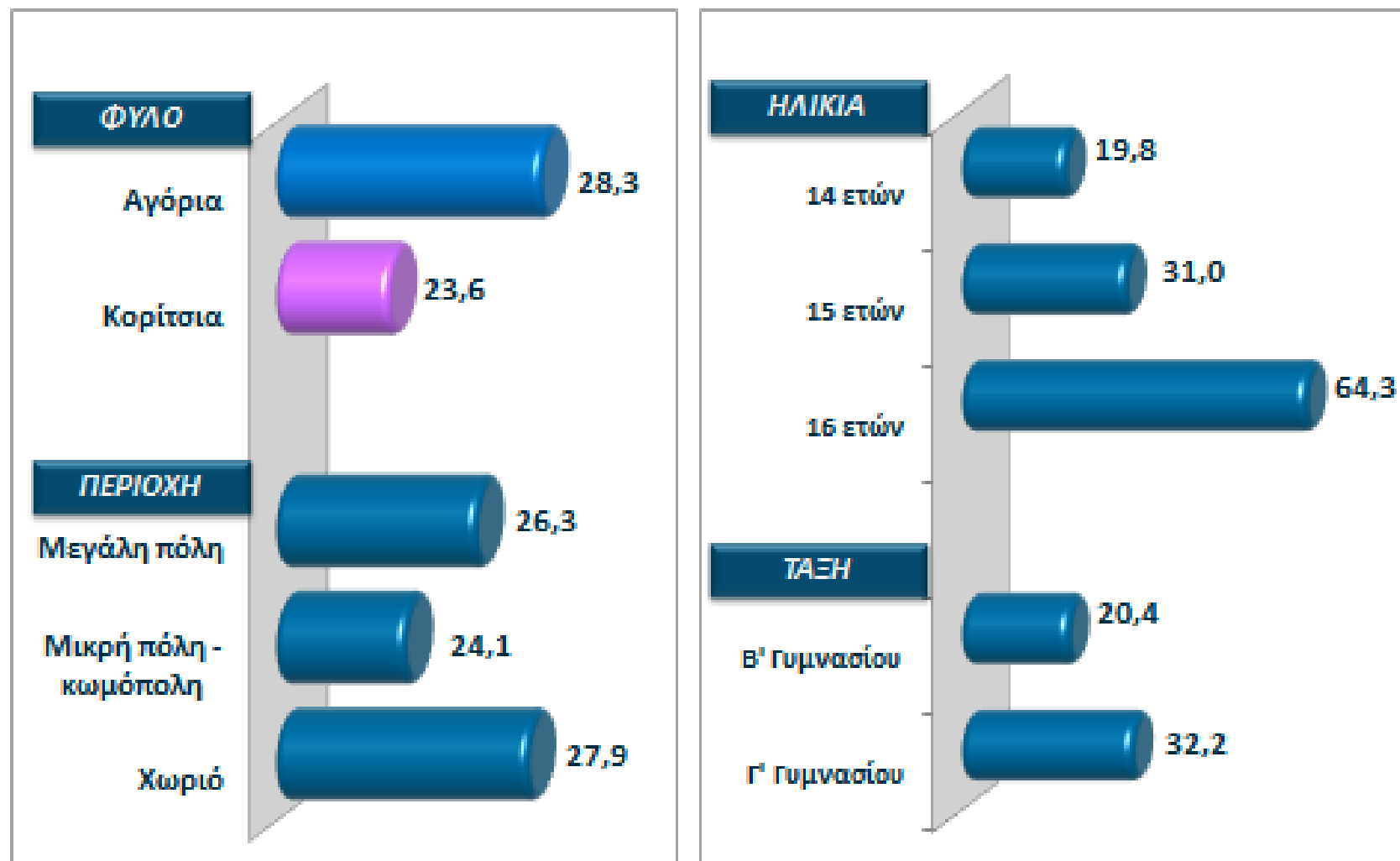
πρόληψη καπνίσματος στα γυμνάσια

Ενότητα 2 Η εμπειρία της 1^{ης} δοκιμής & οι έφηβοι καπνιστές

Έχεις ποτέ δοκιμάσει να καπνίσεις εισπνέοντας έστω και μερικές ρουφηξιές καπνού;

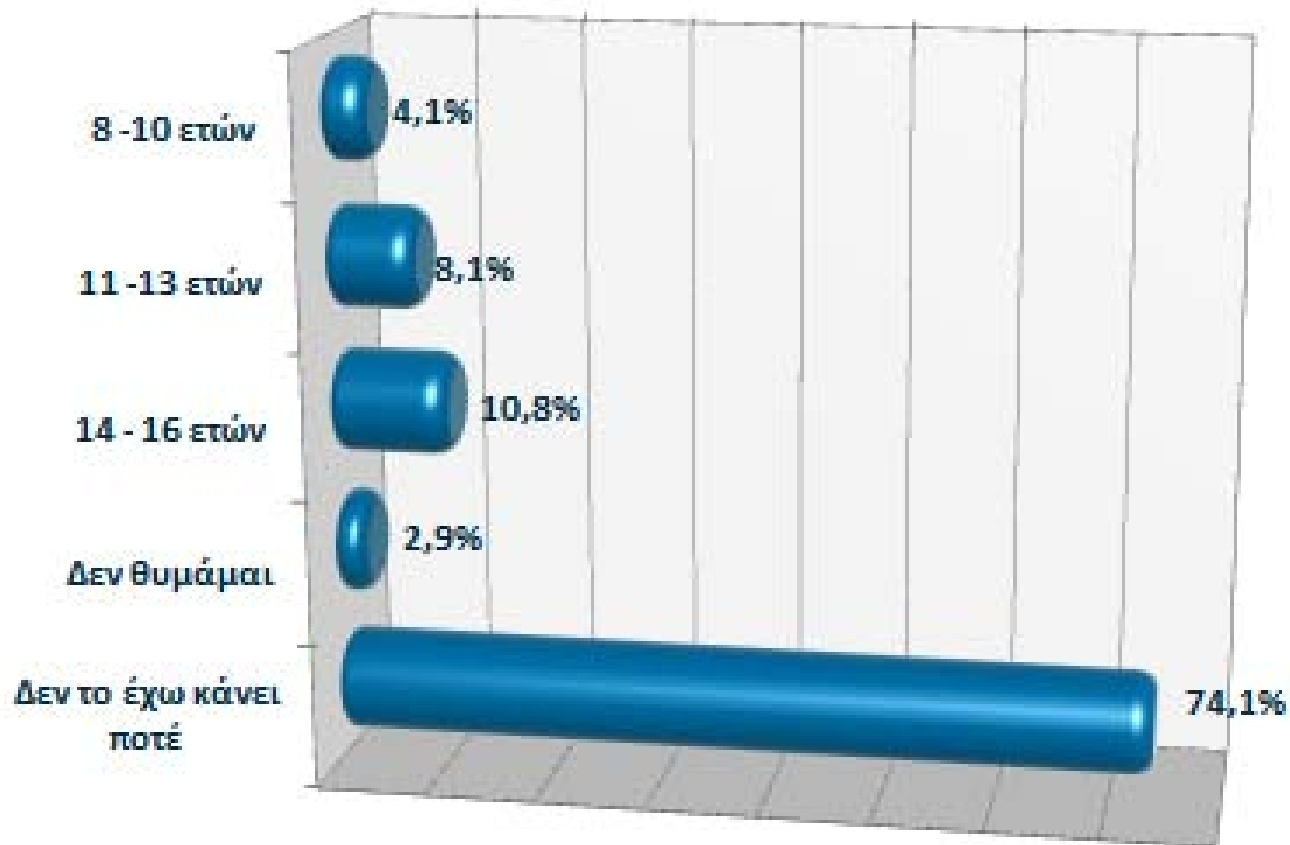

Έχεις ποτέ δοκιμάσει να καπνίσεις εισπνέοντας έστω και μερικές ρουφηξιές καπνού;

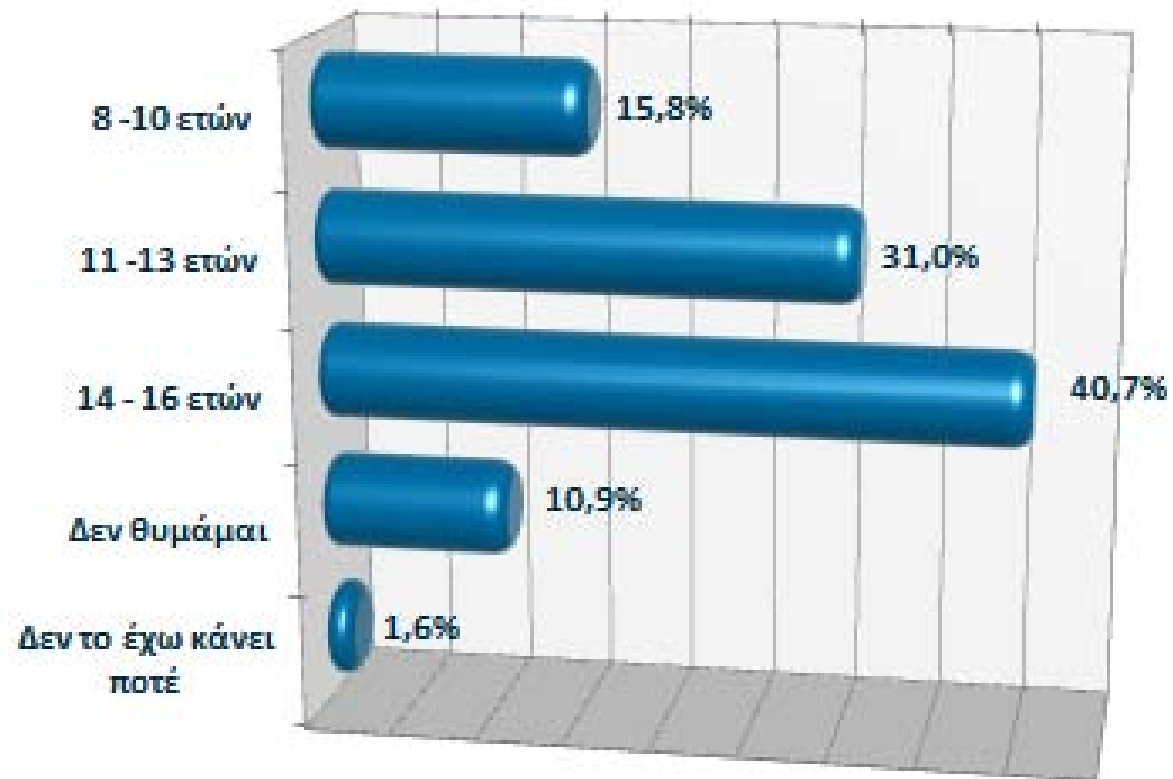
Σε ποια ηλικία δοκίμασες για πρώτη φορά να καπνίσεις;

Σύνολο μαθητών

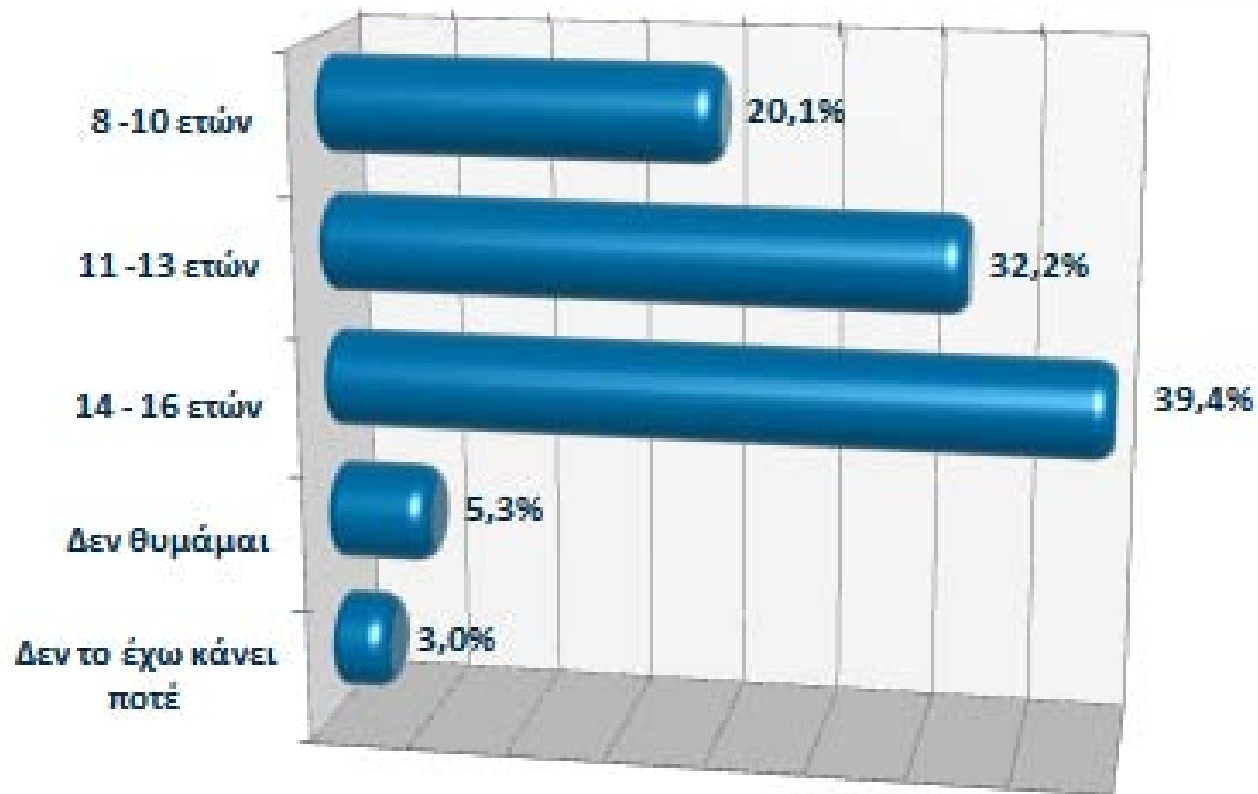
Σε ποια ηλικία δοκίμασες για πρώτη φορά να καπνίσεις;

Όσοι έχουν δοκιμάσει

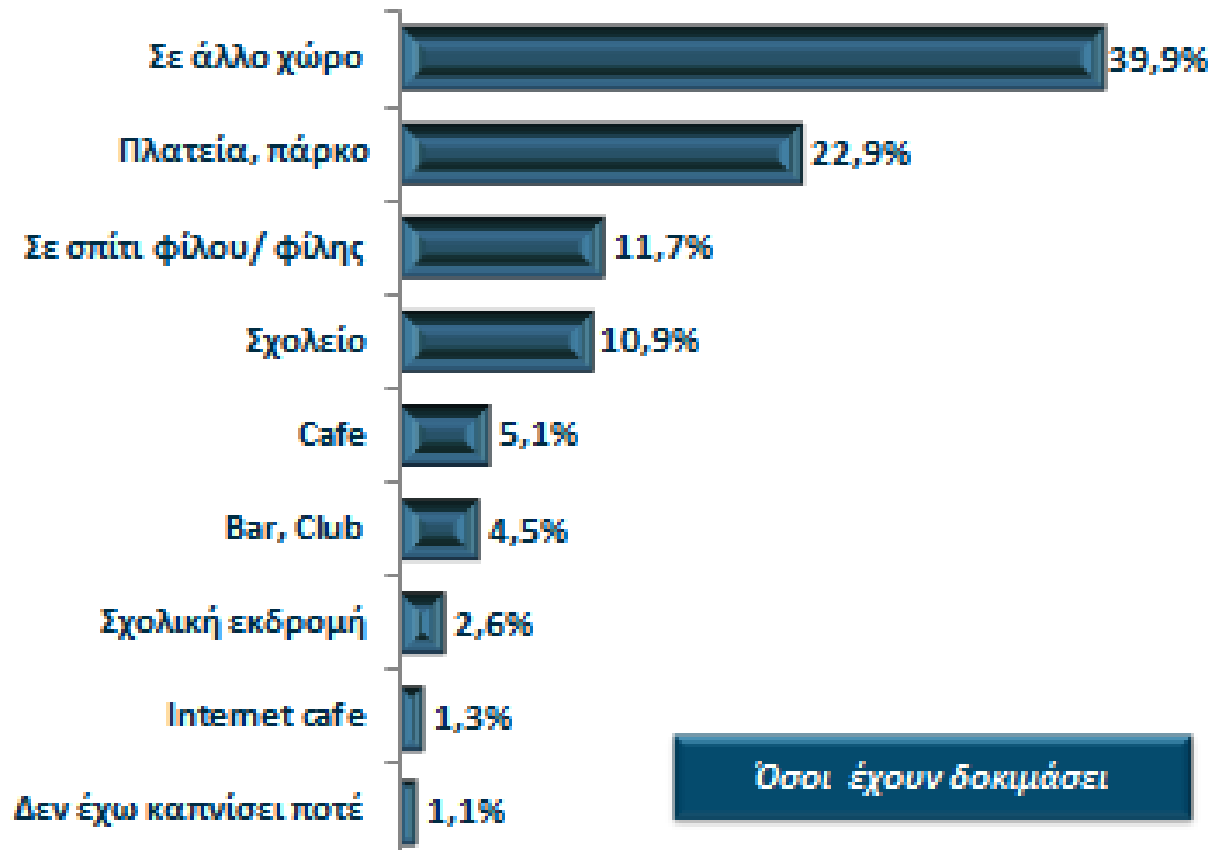

Σε ποια ηλικία δοκίμασες για πρώτη φορά να καπνίσεις;

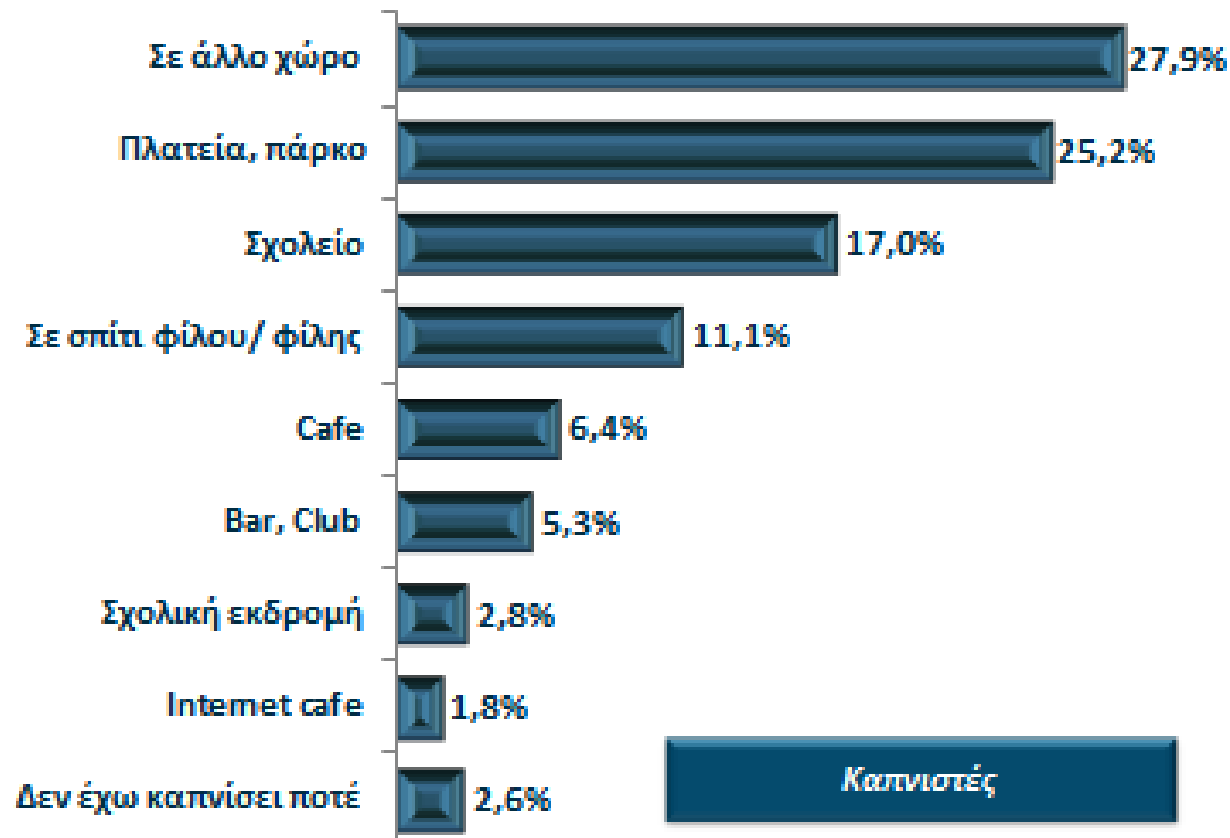
Καπνιστές

Ποιός είναι ο χώρος που δοκίμασες το πρώτο σου τσιγάρο;

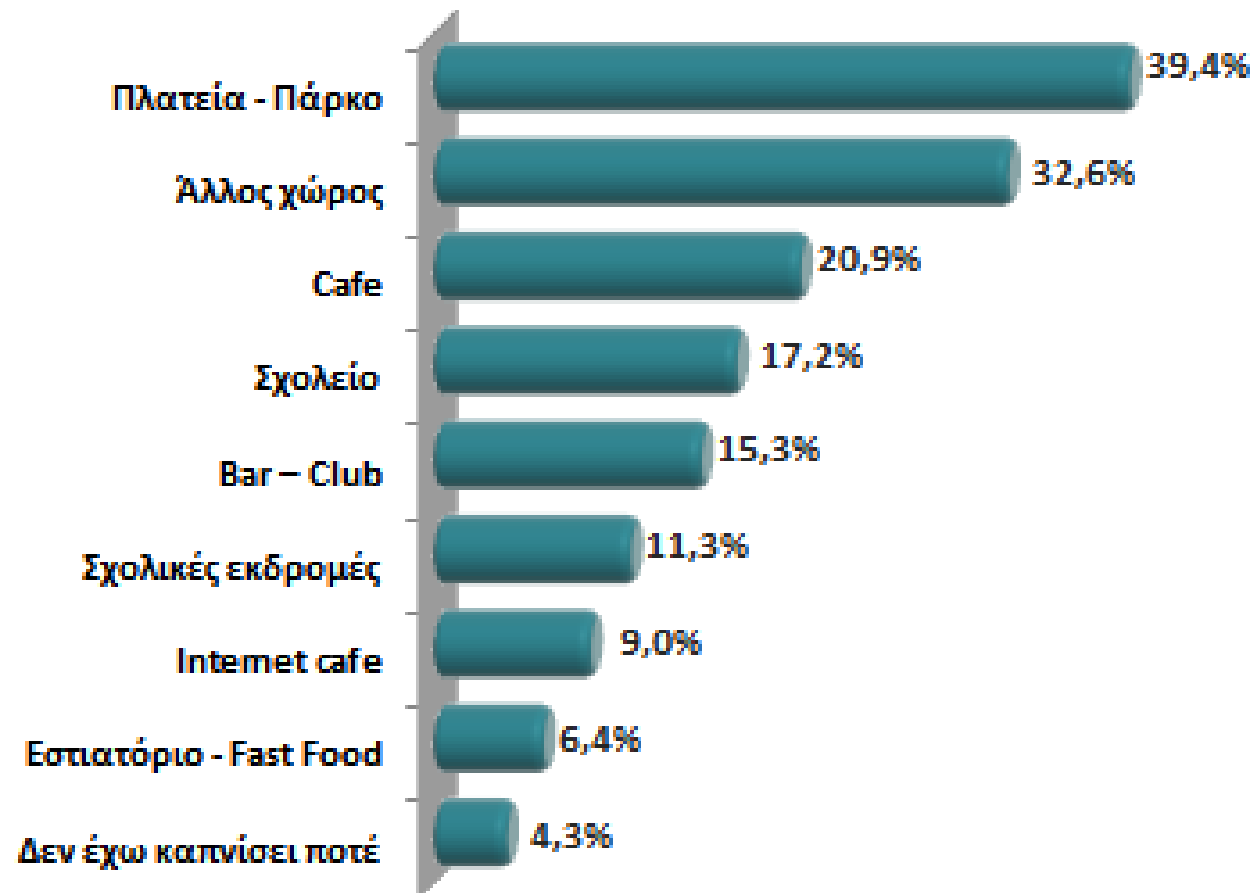

Ποιός είναι ο χώρος που δοκίμασες το πρώτο σου τσιγάρο;

Σε ποιους χώρους κάπνιζες συνήθως (πριν τις απαγορεύσεις για το κάπνισμα στους δημόσιους χώρους) ή ίσως εξακολουθείς να κάπνιζεις ακόμα;
ΠΟΛΙΤΗ

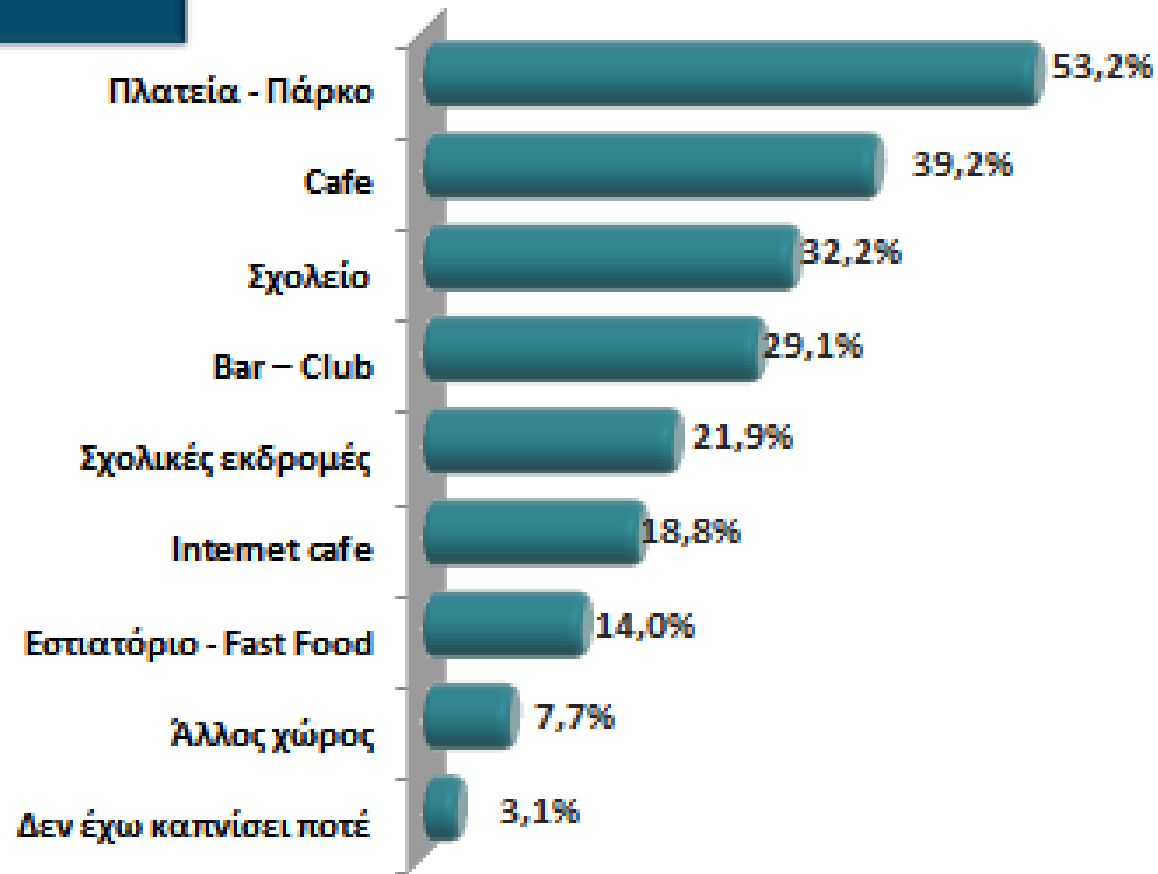
Όσοι έχουν δοκιμάσει

Σε ποιους χώρους κάπνιζες συνήθως (πριν τις απαγορεύσεις για το κάπνισμα στους δημόσιους χώρους) ή ίσως εξακολουθείς να κάπνιζεις ακόμα;

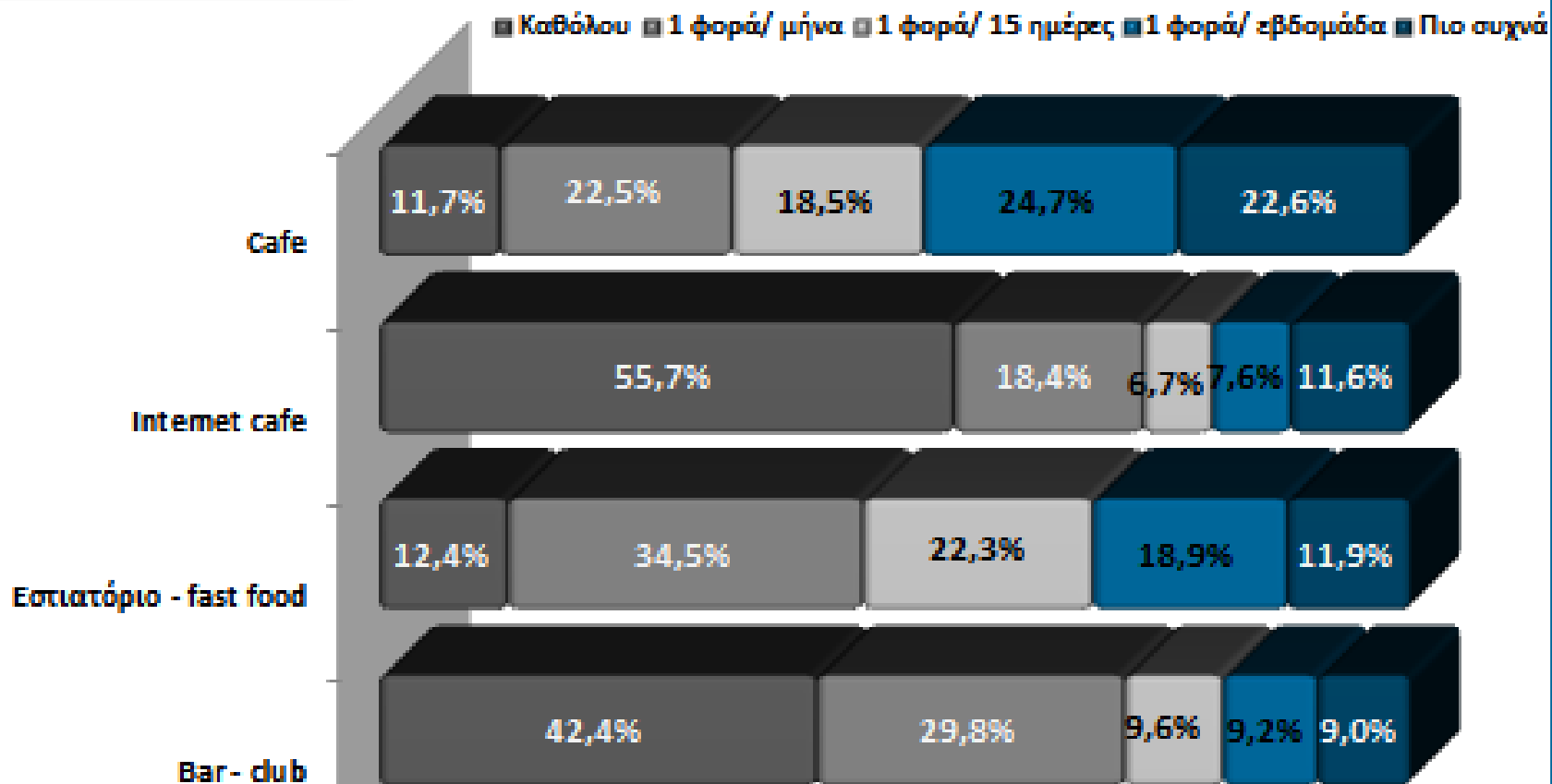
ΠΟΛΛΑΠΛΗ

Καπνιστές

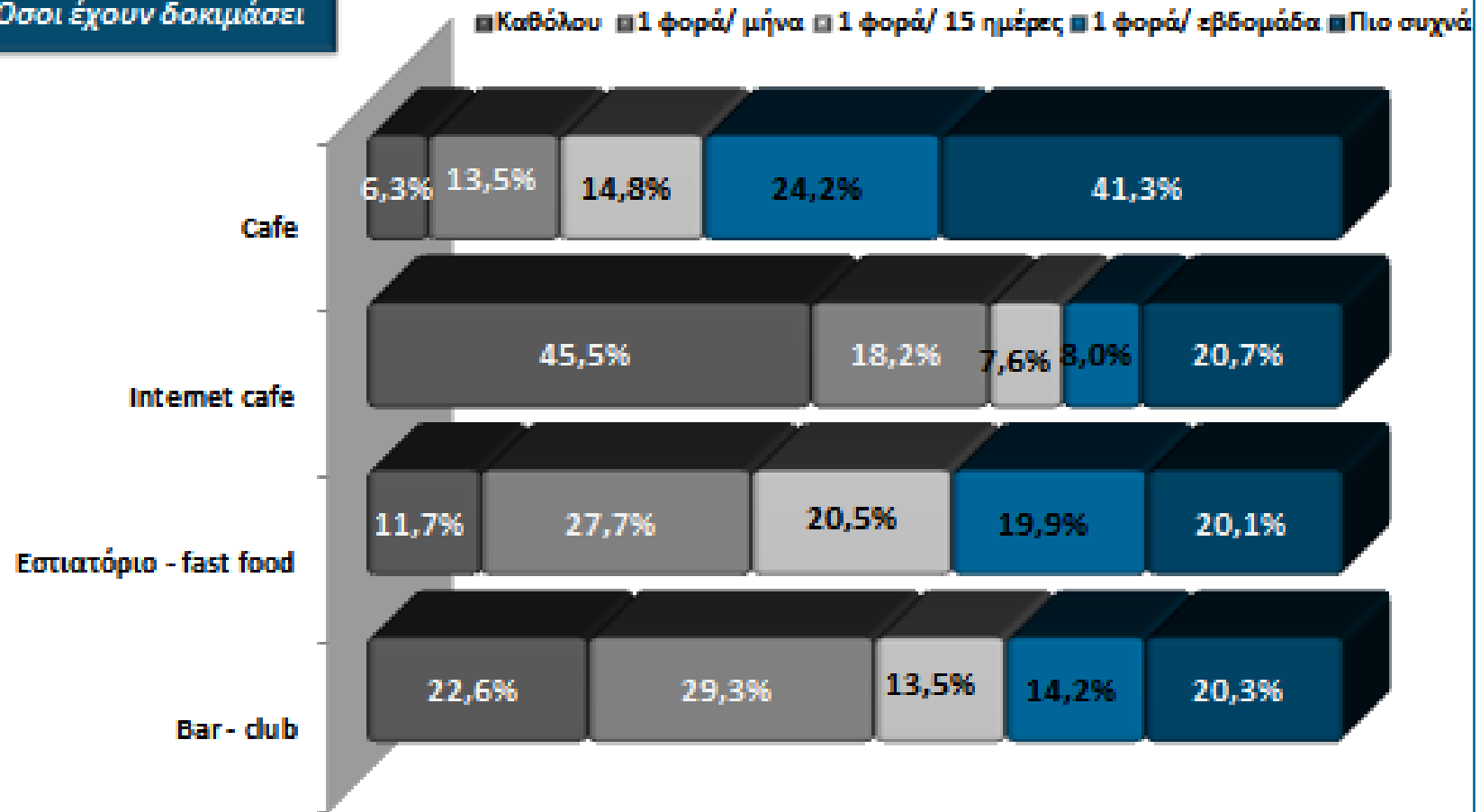
Πόσο συχνά επισκέπτεσαι τους παρακάτω χώρους:

Σύνολο μαθητών

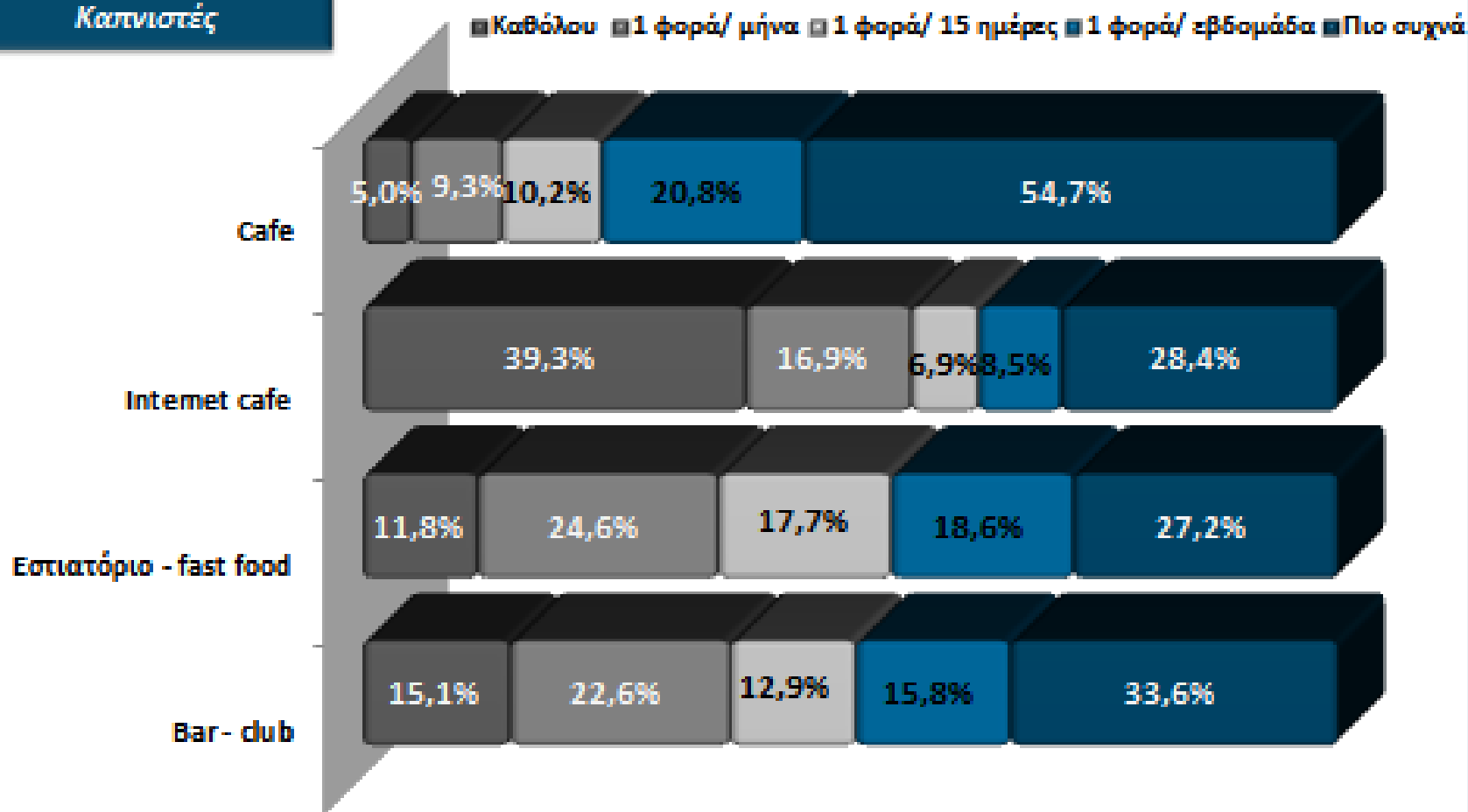
Πόσο συχνά επισκέπτεσαι τους παρακάτω χώρους:

Όσοι έχουν δοκιμάσει

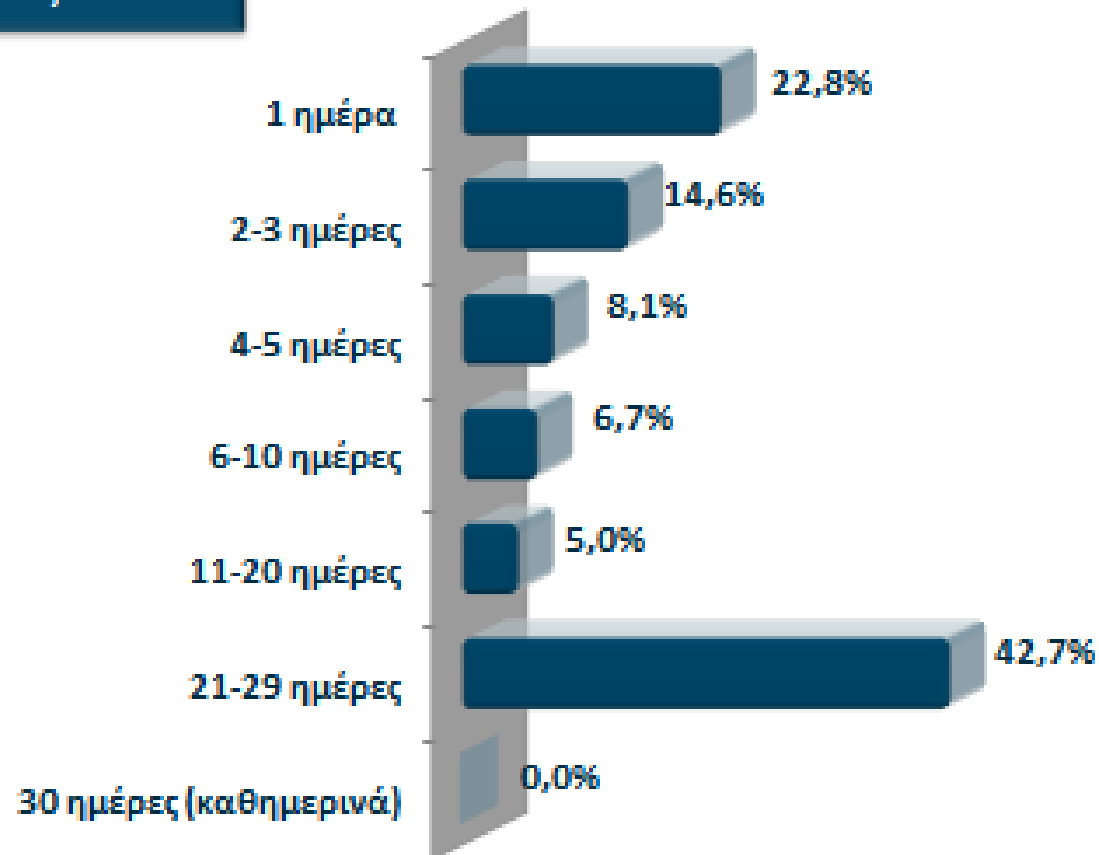
Πόσο συχνά επισκέπτεσαι τους παρακάτω χώρους:

Καπνιστές

Τις τελευταίες 30 ημέρες, πόσες μέρες κάπνισες πάνω από ένα τσιγάρο;

Καπνιστές

Από αυτές τις μέρες, πόσα τσιγάρα κατά μέσο όρο κάπνισες ημερησίως;

Καπνιστές

Έχεις καπνίσει ποτέ 7 μέρες συνεχόμενα;

Καπνιστές

Τις τελευταίες 30 ημέρες έκανες χρήση άλλων ειδών καπνίσματος (π.χ. πουράκι, ναργιλέ);

Καπνιστές

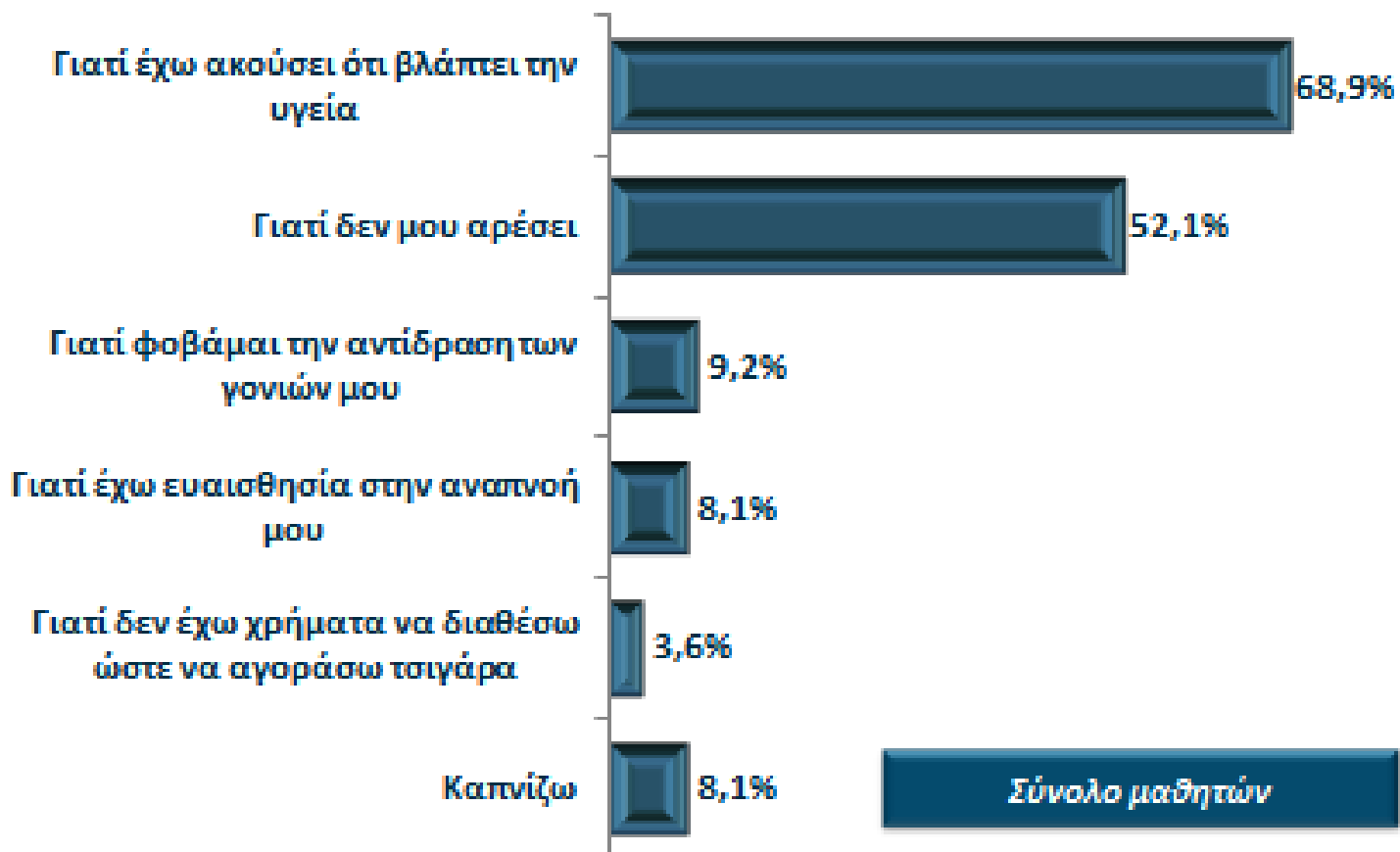

Τις τελευταίες 30 ημέρες έκανες χρήση άλλων ειδών καπνίσματος
(π.χ. πουράκι, ναργιλέ);

Όσοι έχουν δοκιμάσει

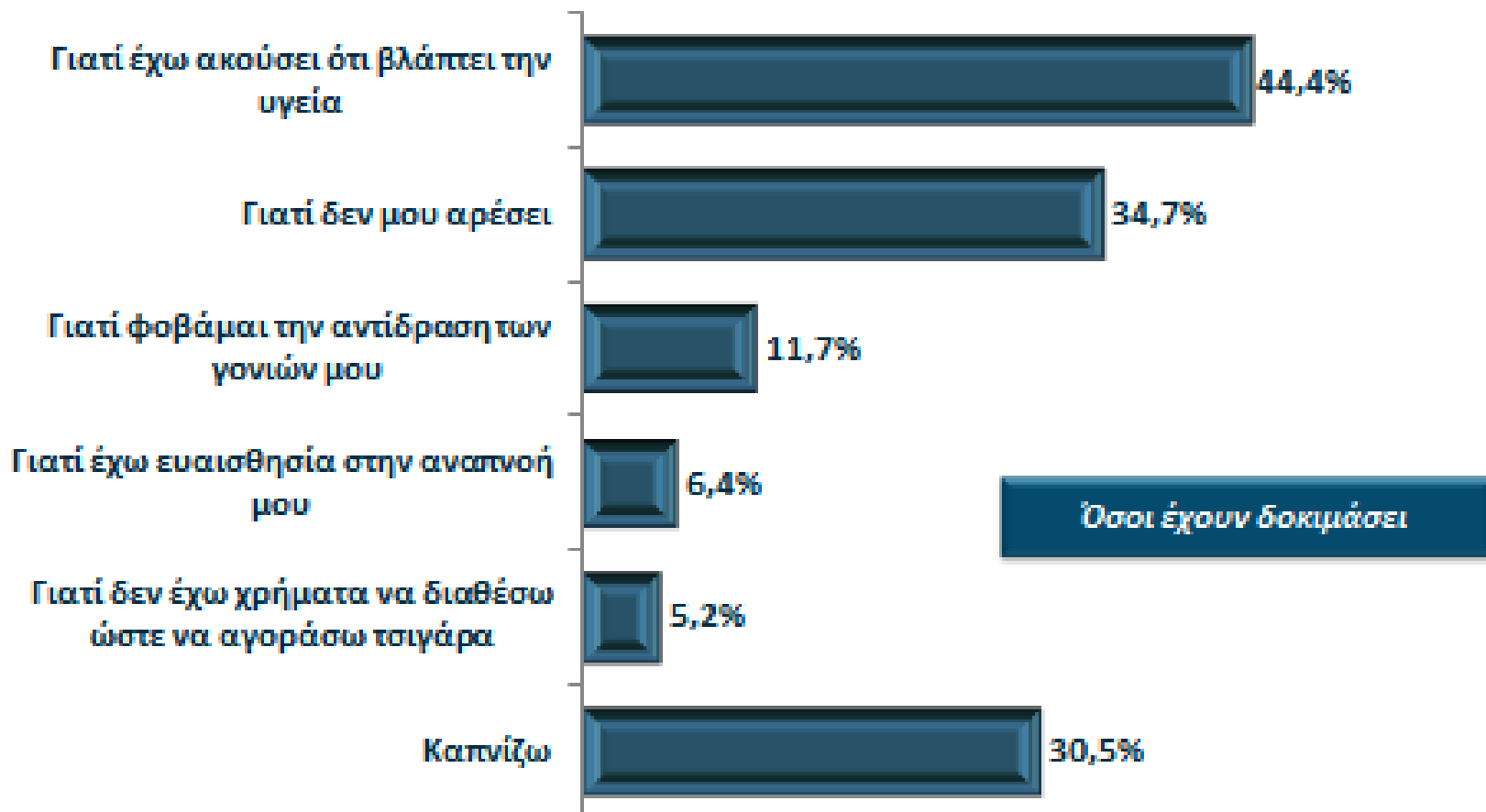
Γιατί δεν καπνίζεις; (πολλαπλή)

Γιατί δεν καπνίζεις; (πολλαπλή)

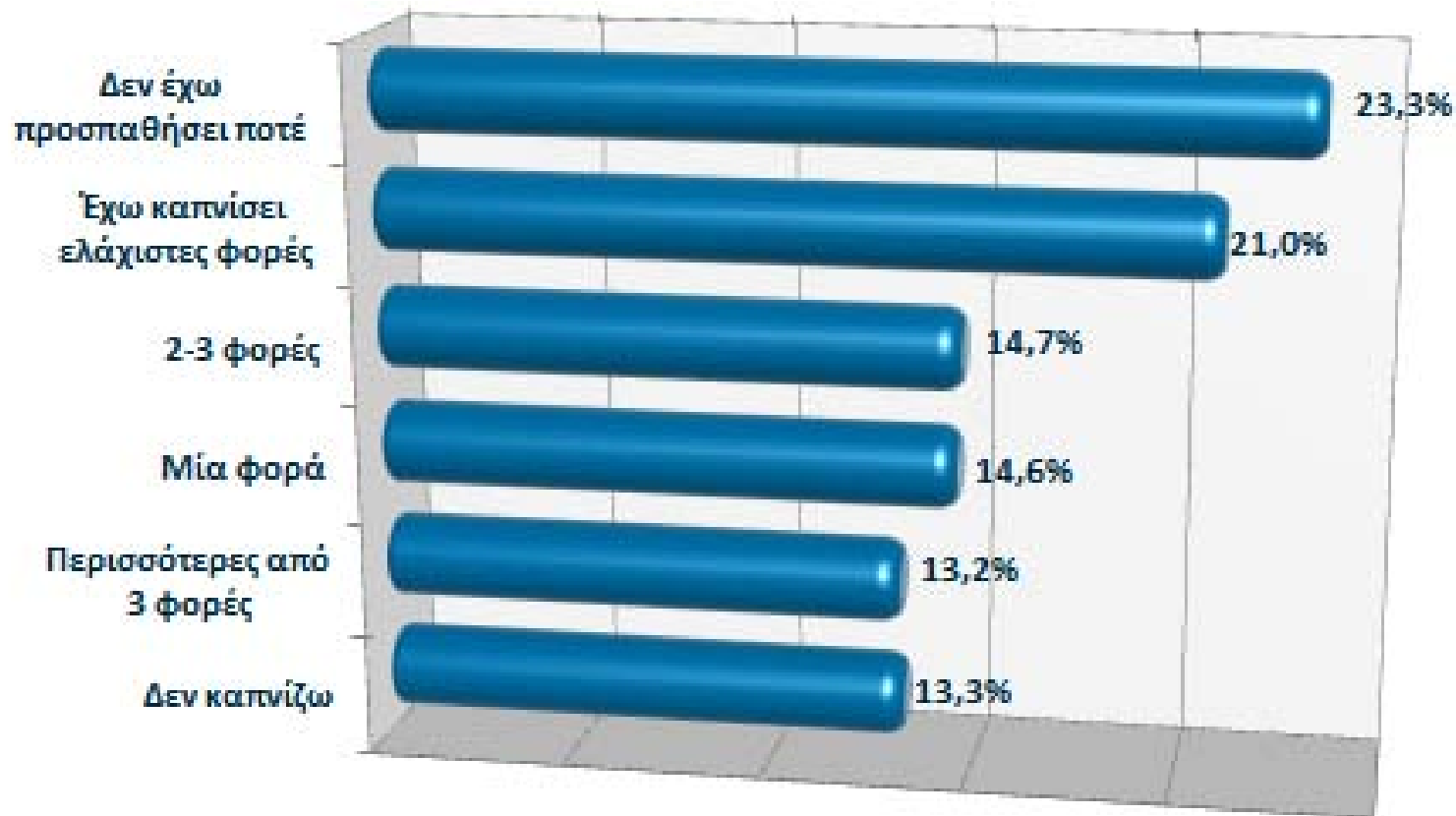

Γιατί δεν καπνίζεις; (πολλαπλή)

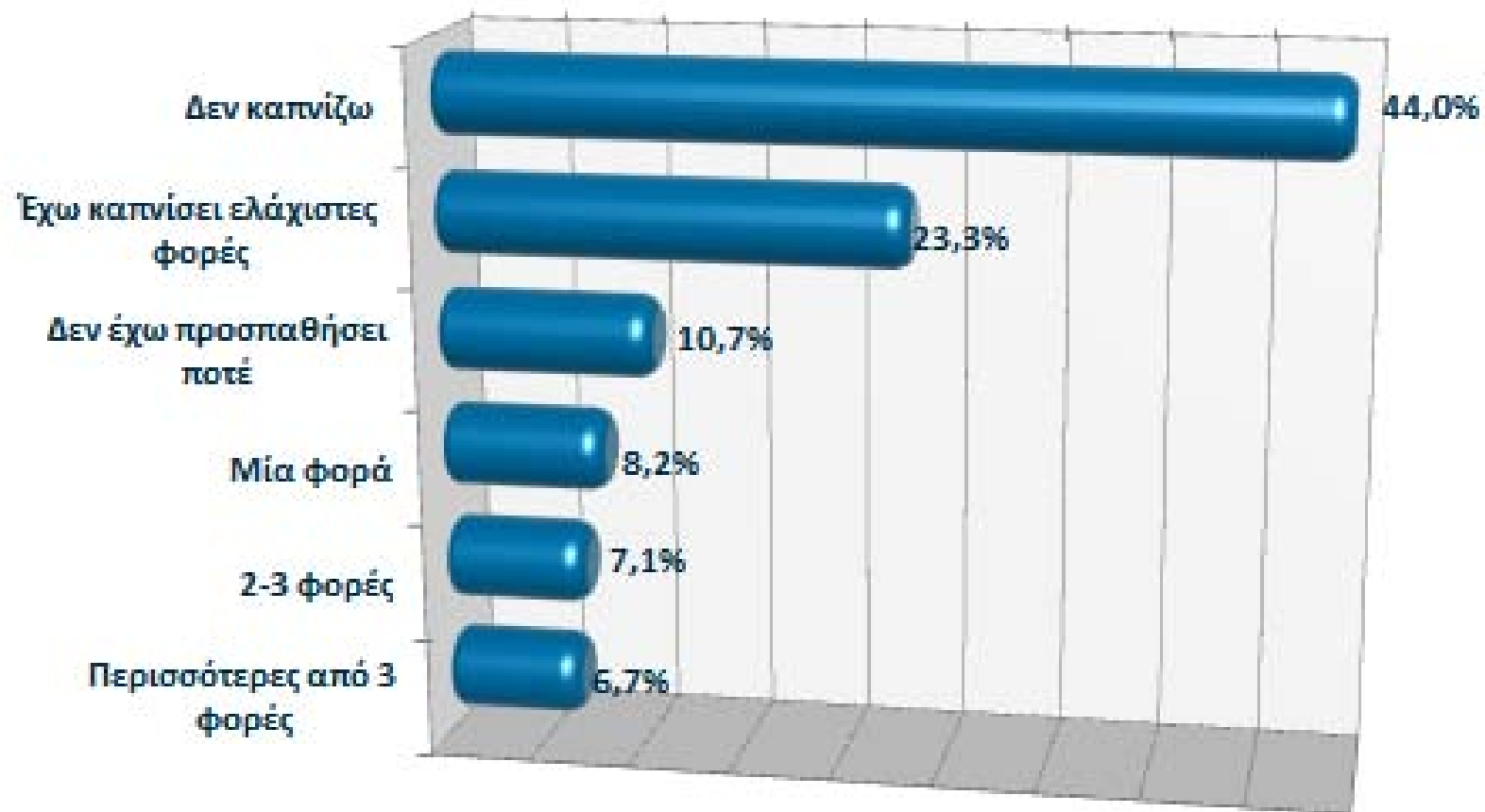
Προσπάθησες ποτέ να κόψεις το τσιγάρο;

Καπνιστές

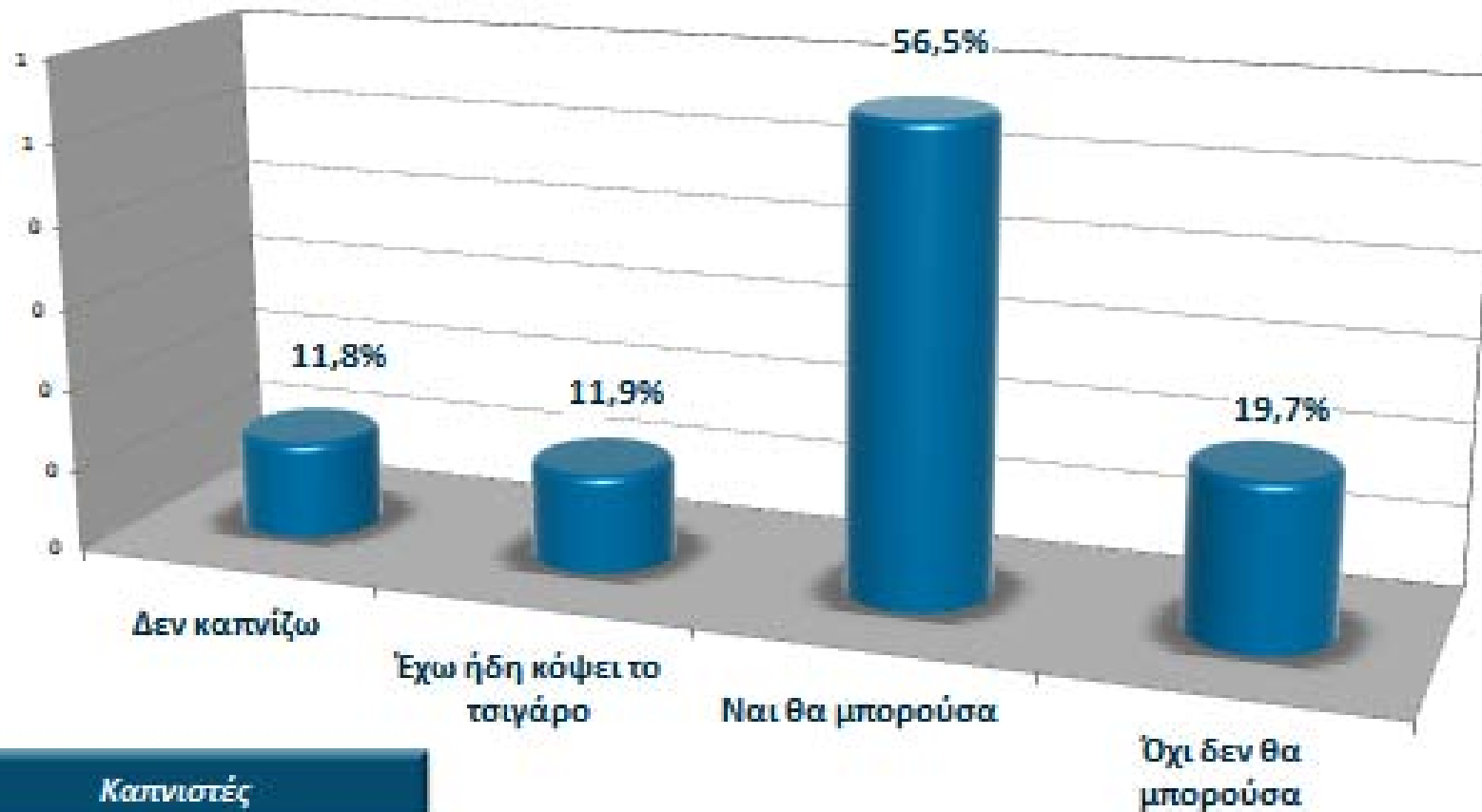

Προσπάθησες ποτέ να κόψεις το τσιγάρο;

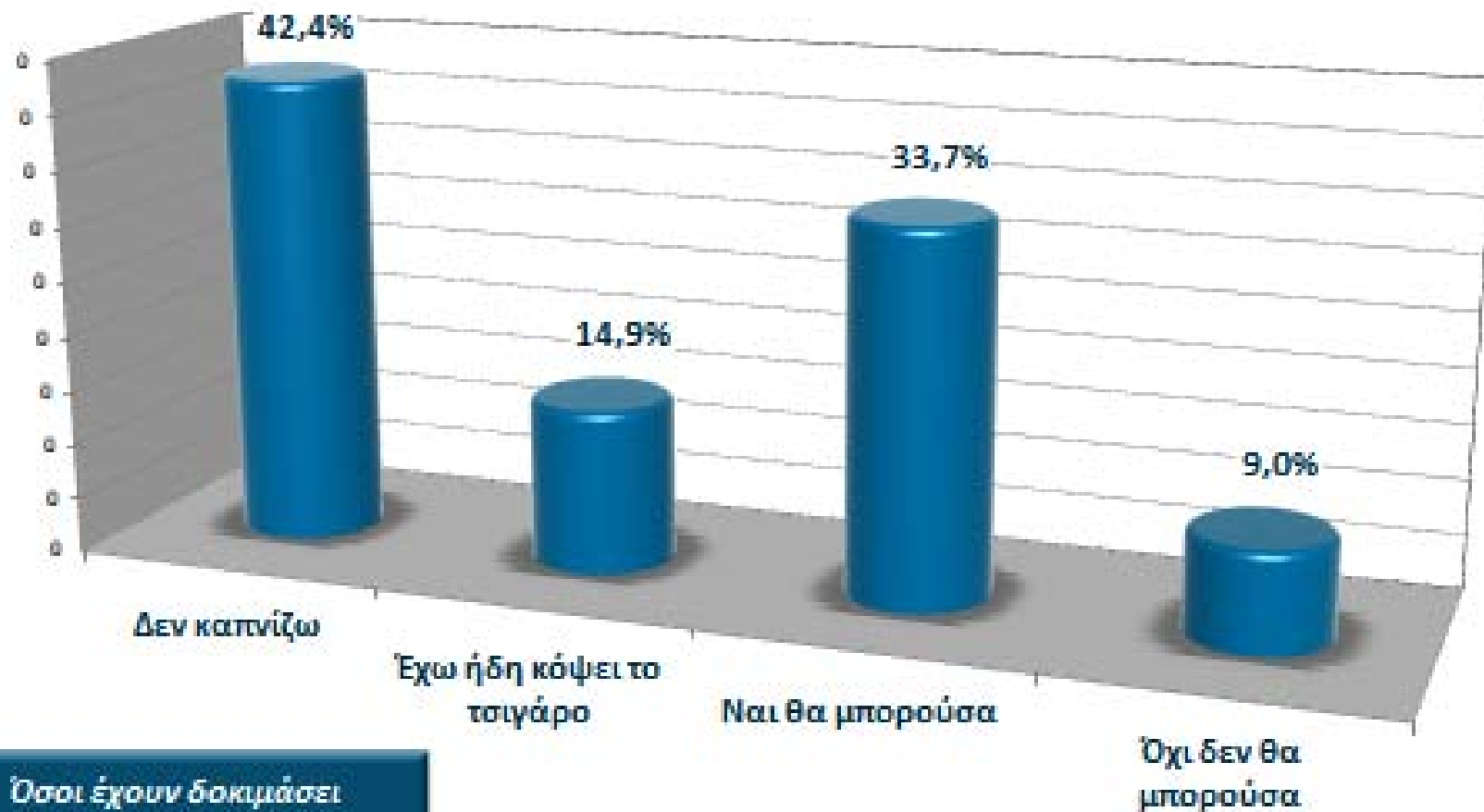
Όσοι έχουν δοκιμάσει

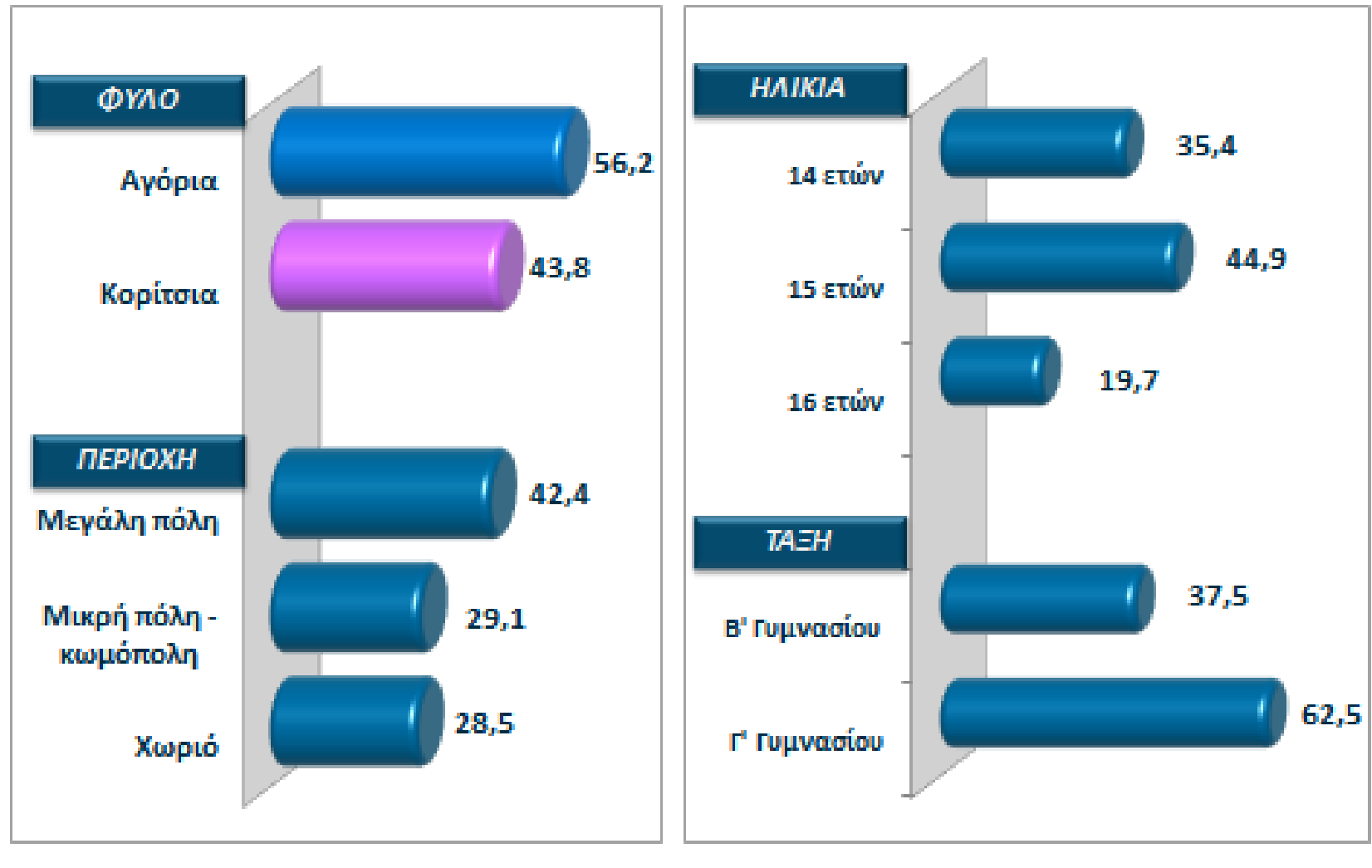
Νομίζεις ότι θα μπορούσες να κόψεις το τσιγάρο αν ήθελες;

Νομίζεις ότι θα μπορούσες να κόψεις το τσιγάρο αν ήθελες;

Το προφίλ του καπνιστή

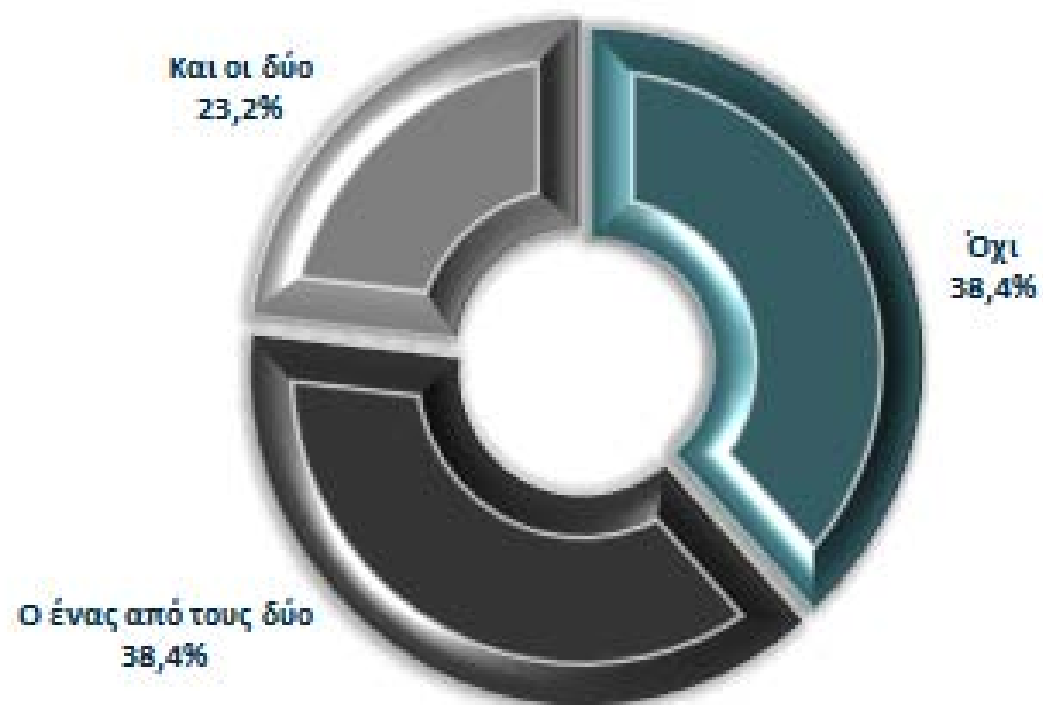

πρόληψη καπνίσματος στα γυμνάσια

Ενότητα 3 Κάπνισμα και οικογένεια

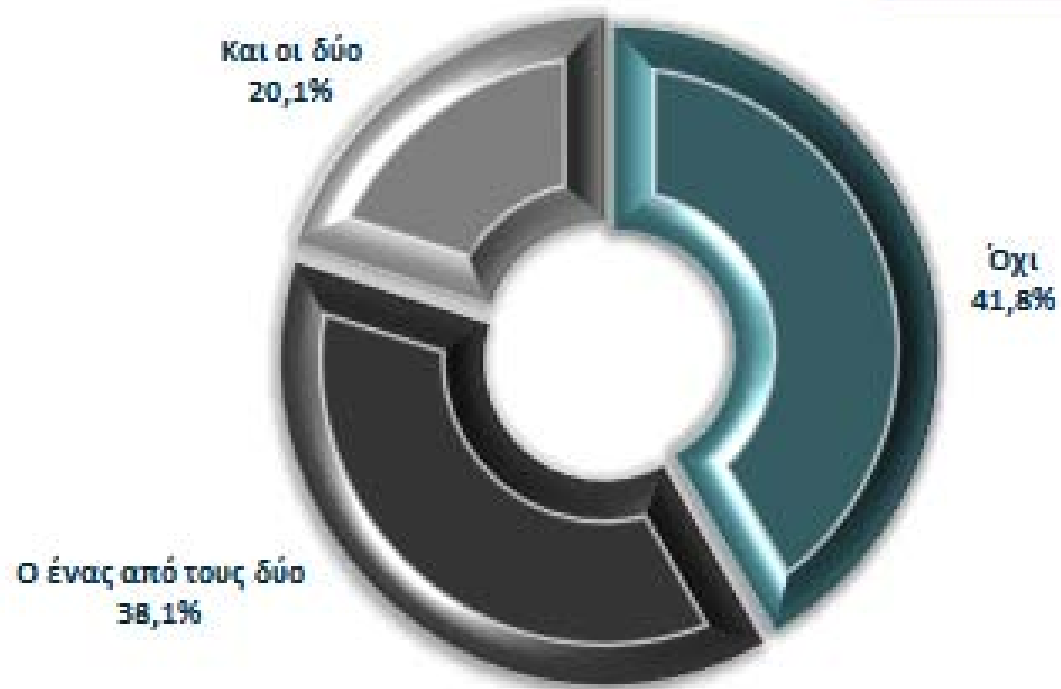
Οι γονείς σου καπνίζουν;

Σύνολο μαθητών

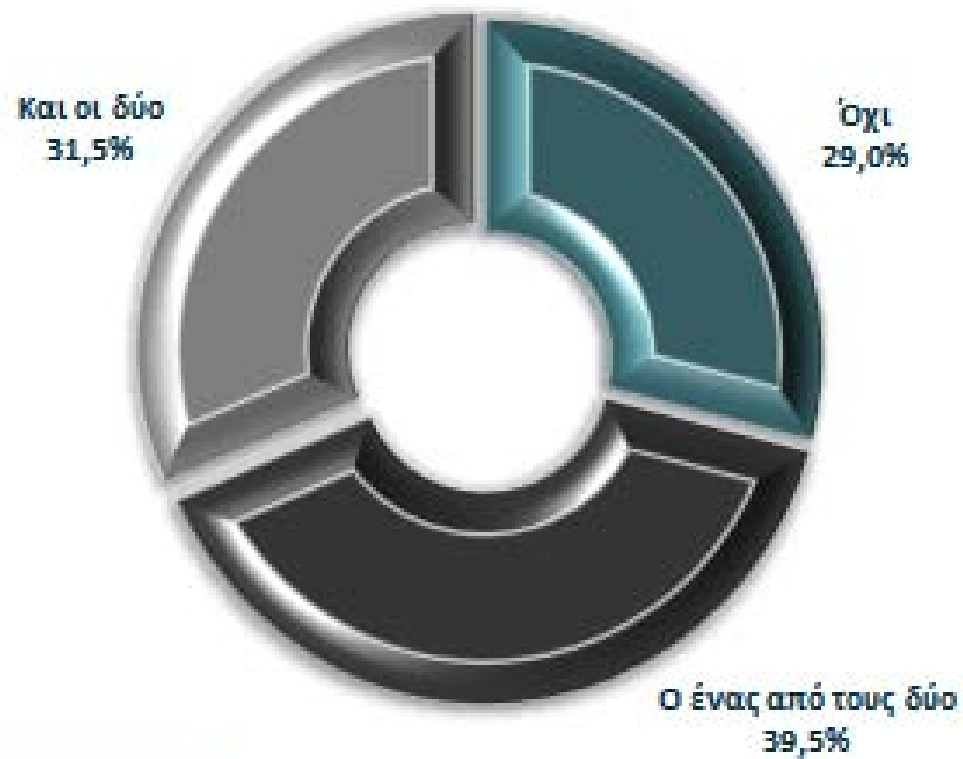

Οι γονείς σου καπνίζουν;

Μη καπνιστές

Οι γονείς σου καπνίζουν;

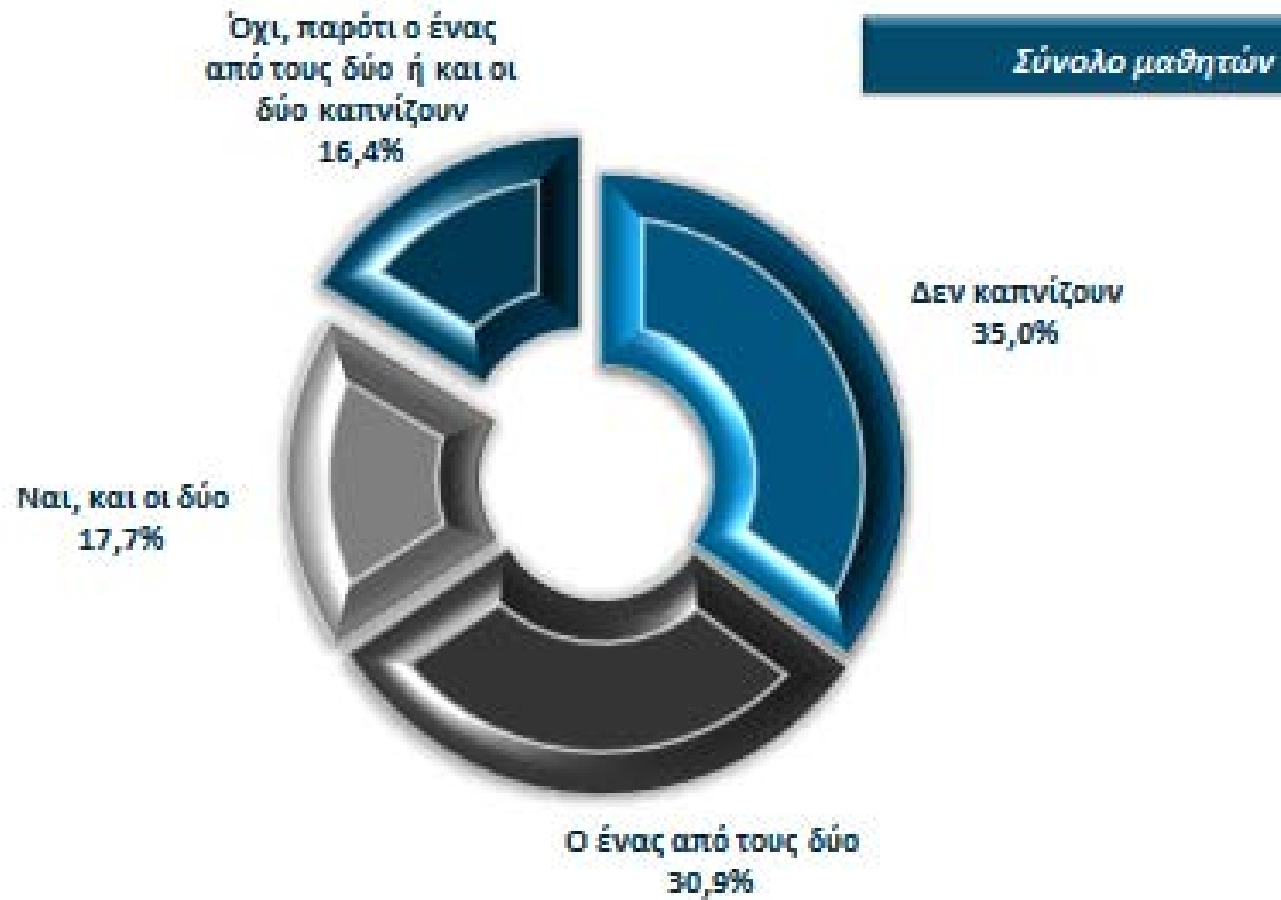
Έχουν δοκιμάσει

Οι γονείς σου καπνίζουν;

Καπνιστές

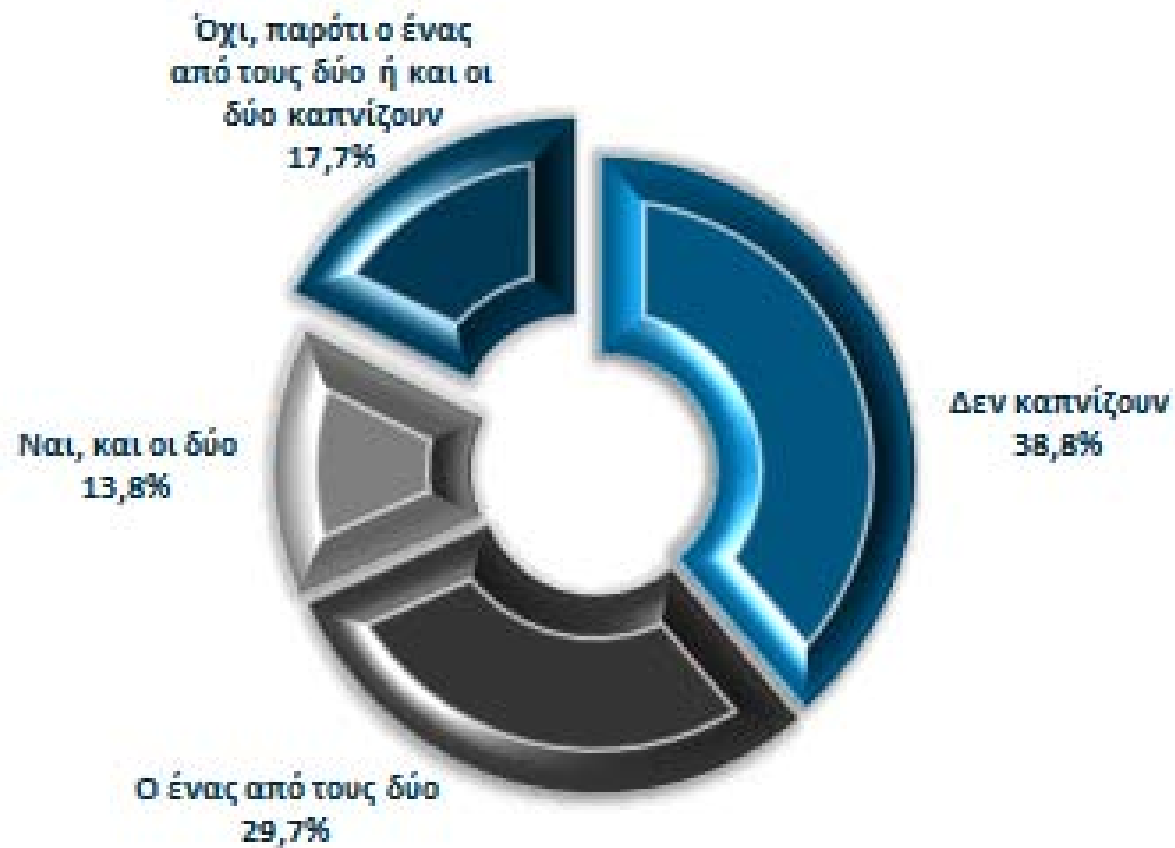

Οι γονείς σου κάπνιζαν στο σπίτι όταν ήσουν στην προσχολική ηλικία (μικρότερος/-η από 6 ετών) ;

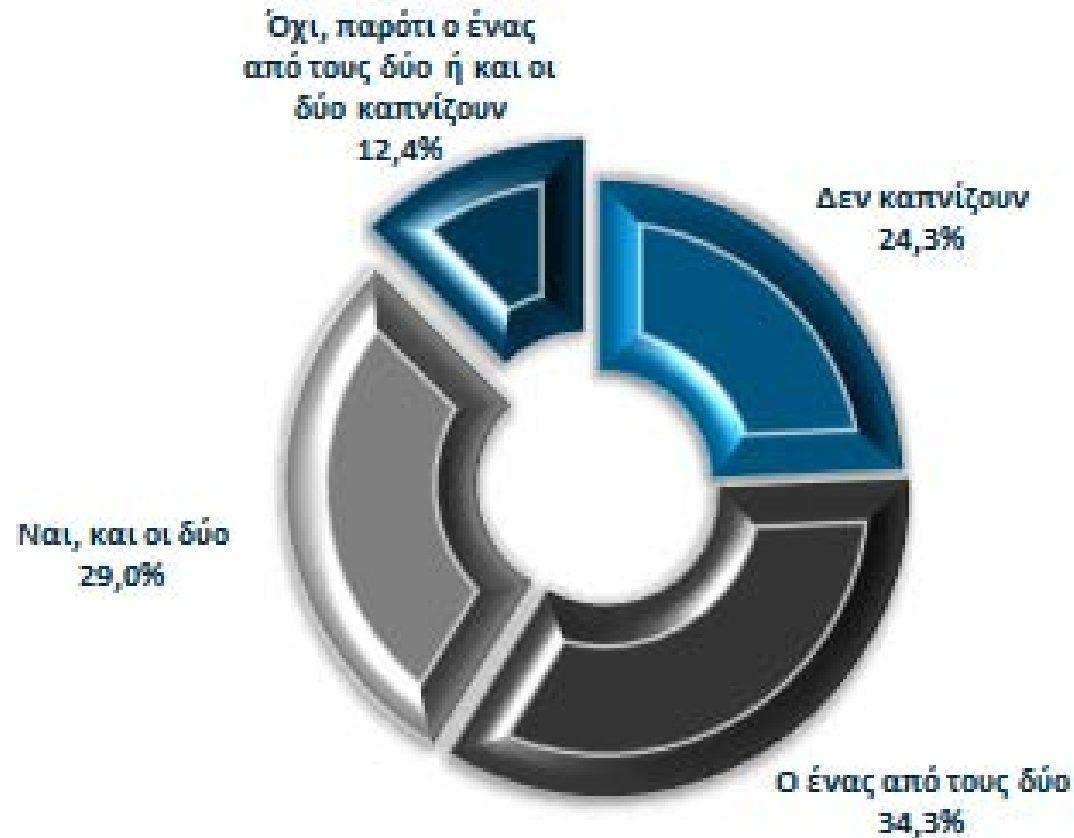
Οι γονείς σου κάπνιζαν στο σπίτι όταν ήσουν στην προσχολική ηλικία (μικρότερος/-η από 6 ετών);

Μη καπνιστές

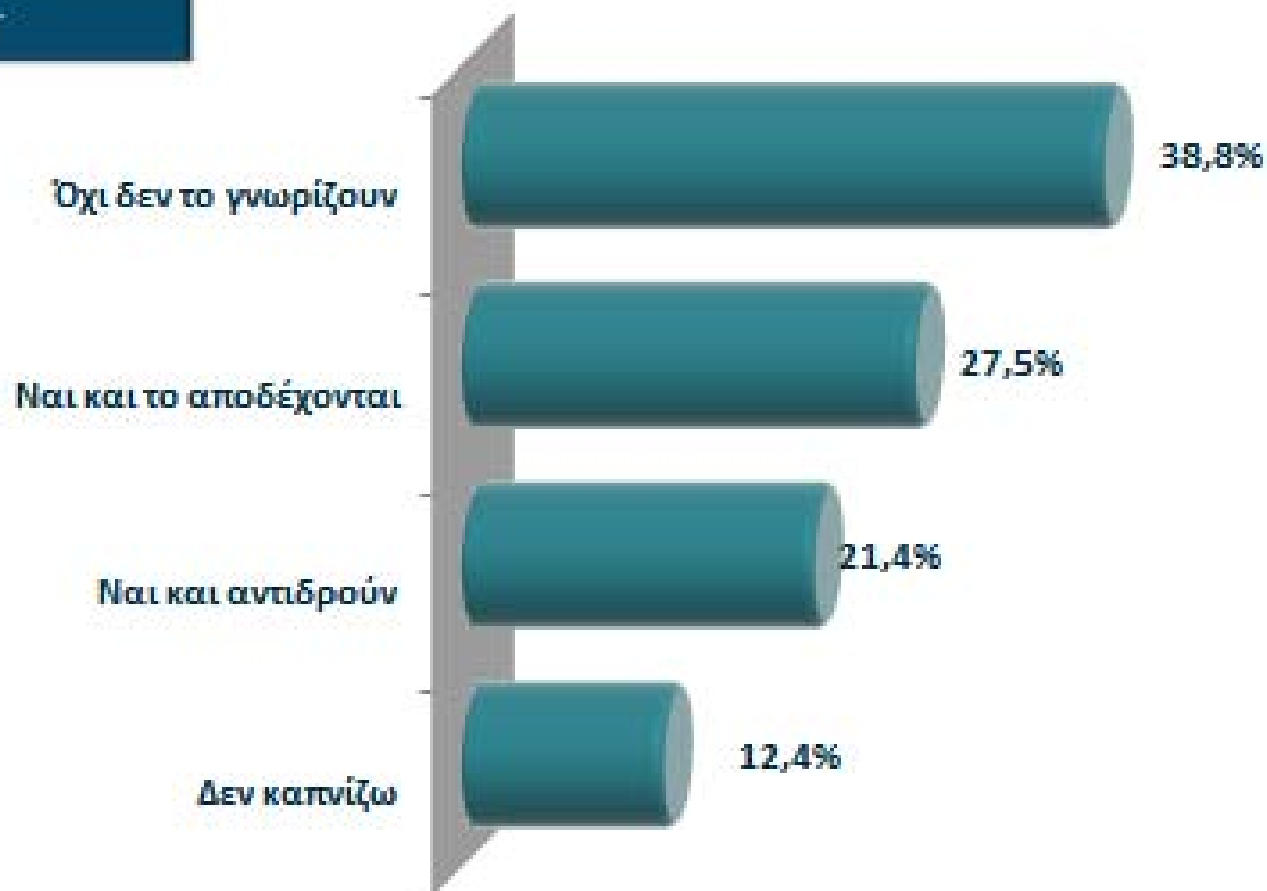
Οι γονείς σου κάπνιζαν στο σπίτι όταν ήσουν στην προσχολική ηλικία (μικρότερος/-η από 6 ετών);

Όσοι έχουν δοκιμάσει

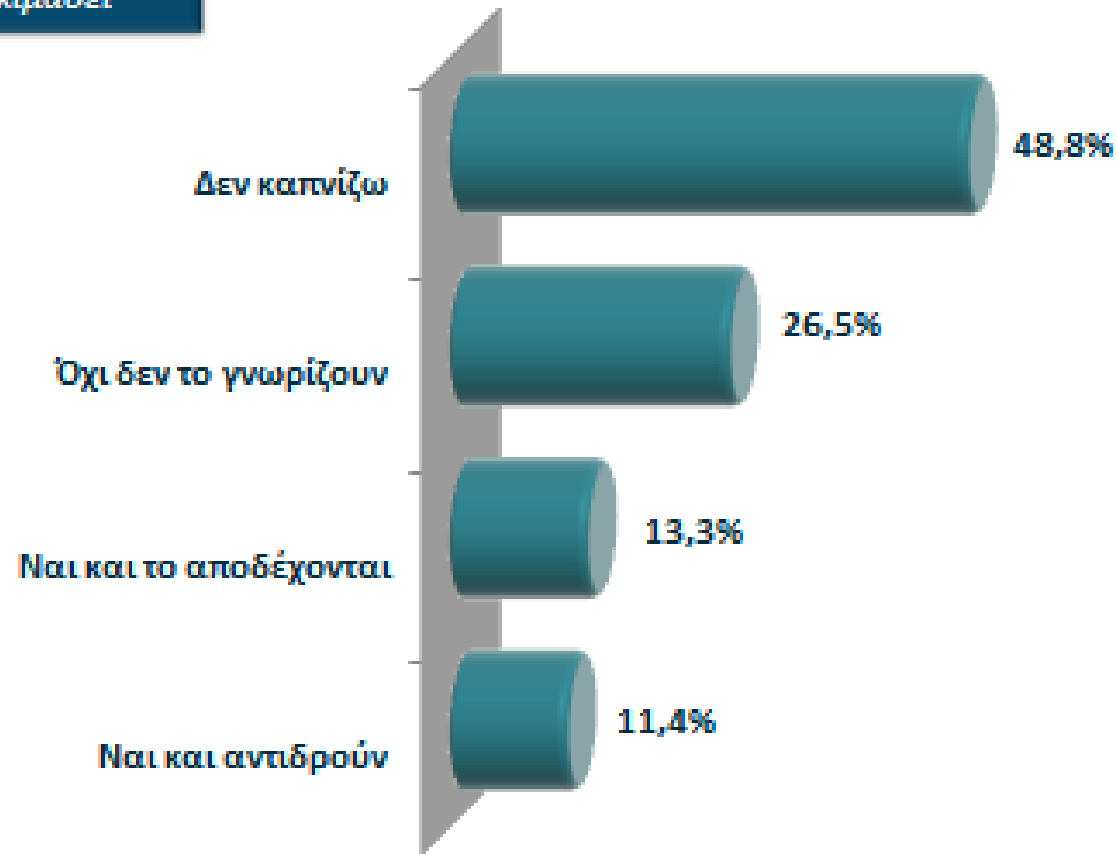
Νομίζεις ότι οι γονείς σου ξέρουν ότι καπνίζεις;

Καπνιστές

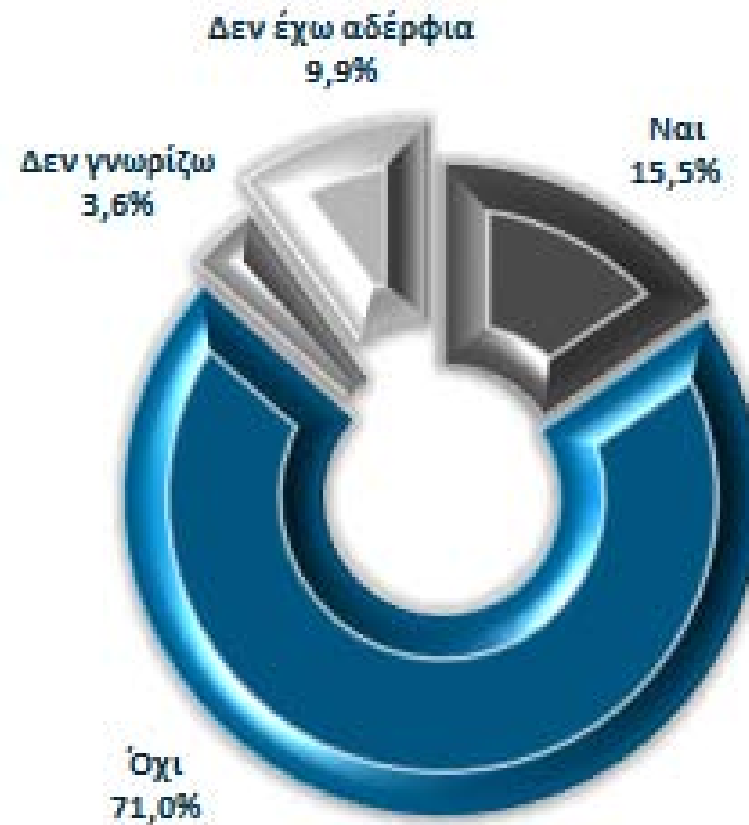
Νομίζεις ότι οι γονείς σου ξέρουν ότι καπνίζεις;

Όσοι έχουν δοκιμάσει

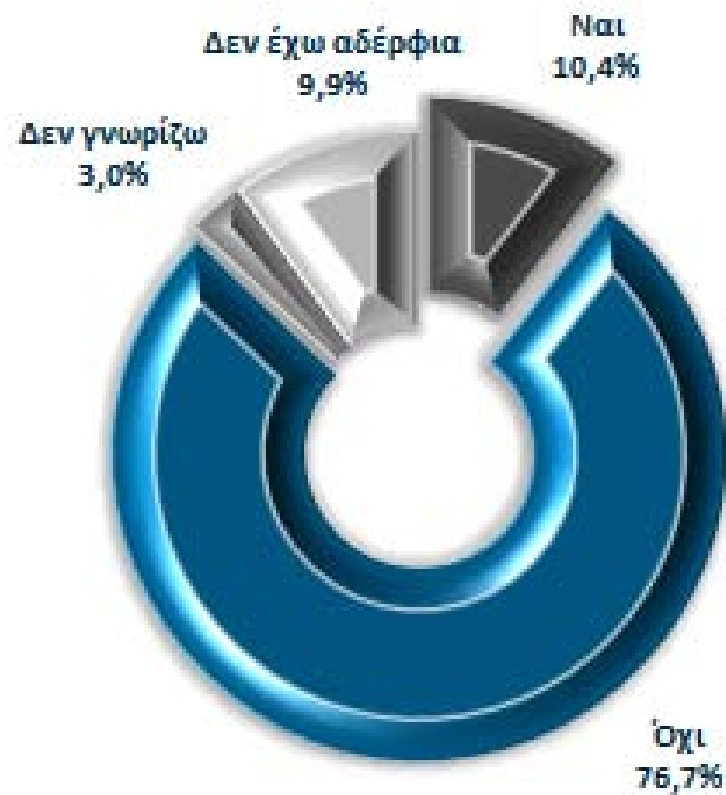
Τα αδέρφια σου καπνίζουν;

Σύνολο μαθητών

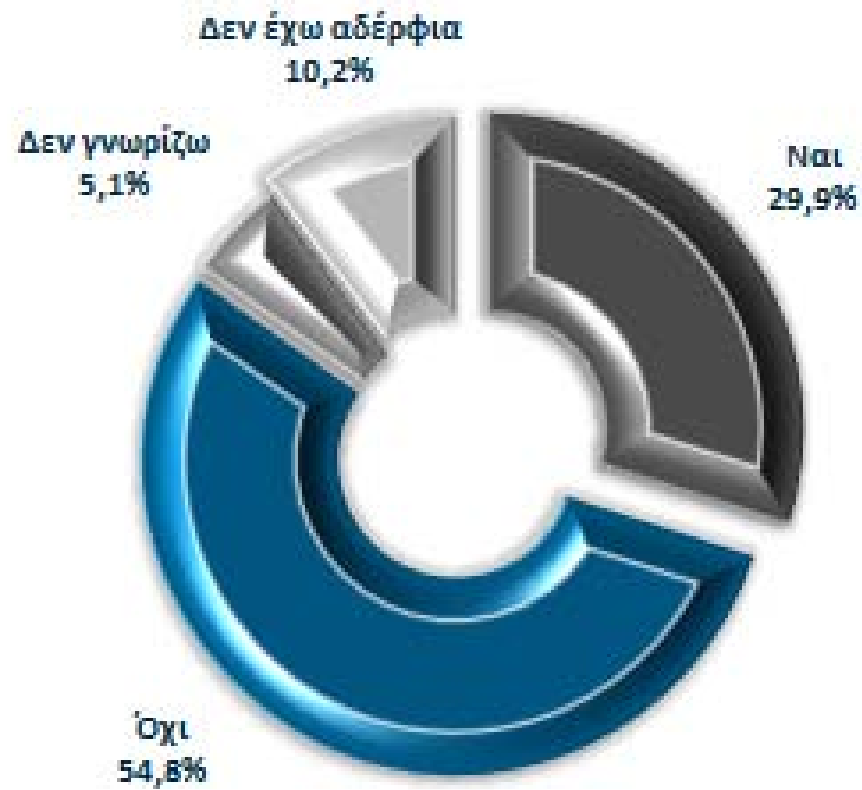
Τα αδέρφια σου καπνίζουν;

Μη καπνιστές

Τα αδέρφια σου καπνίζουν;

Όσοι έχουν δοκιμάσει

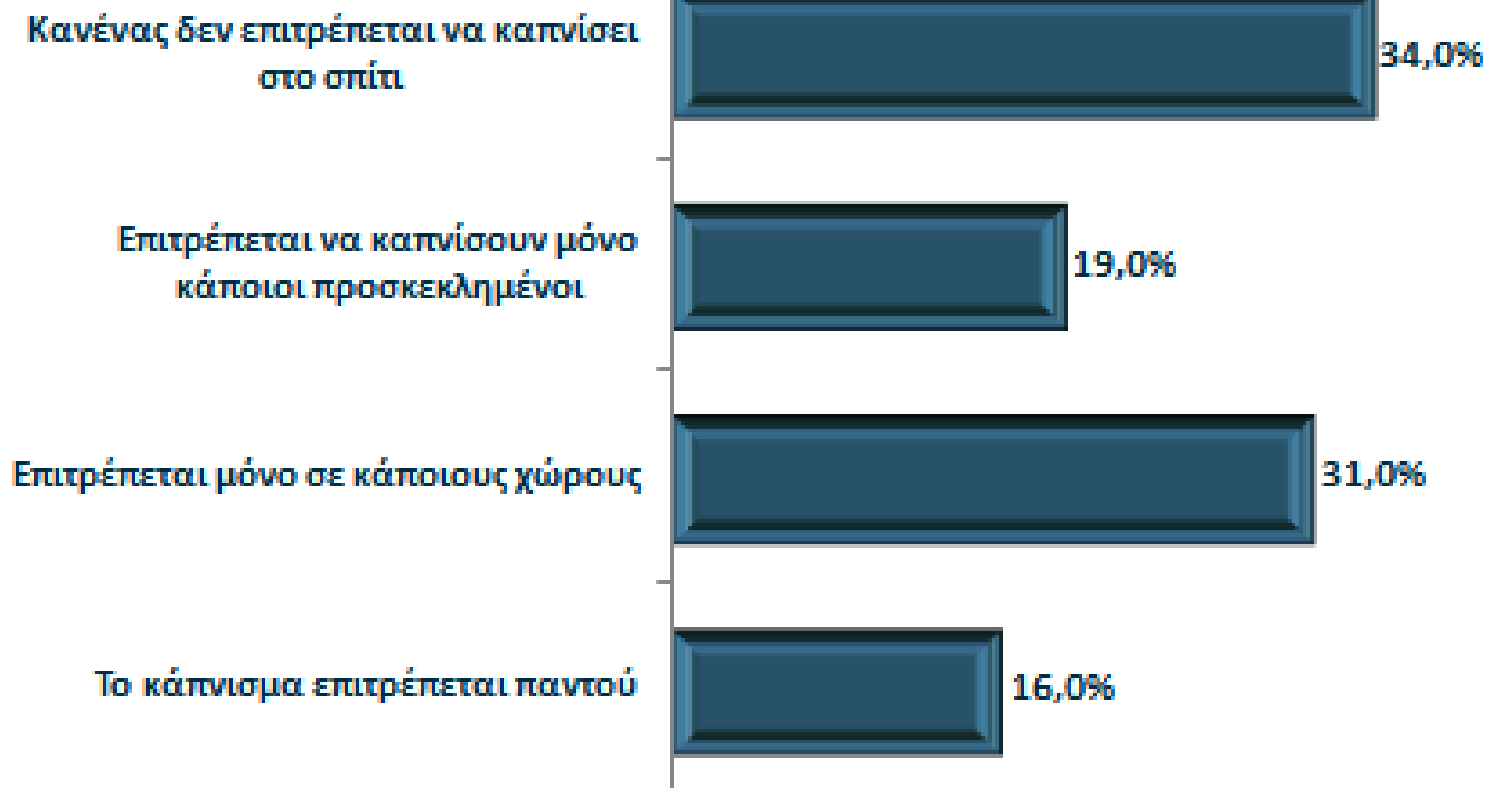
Τα αδέρφια σου καπνίζουν;

Καπνιστές

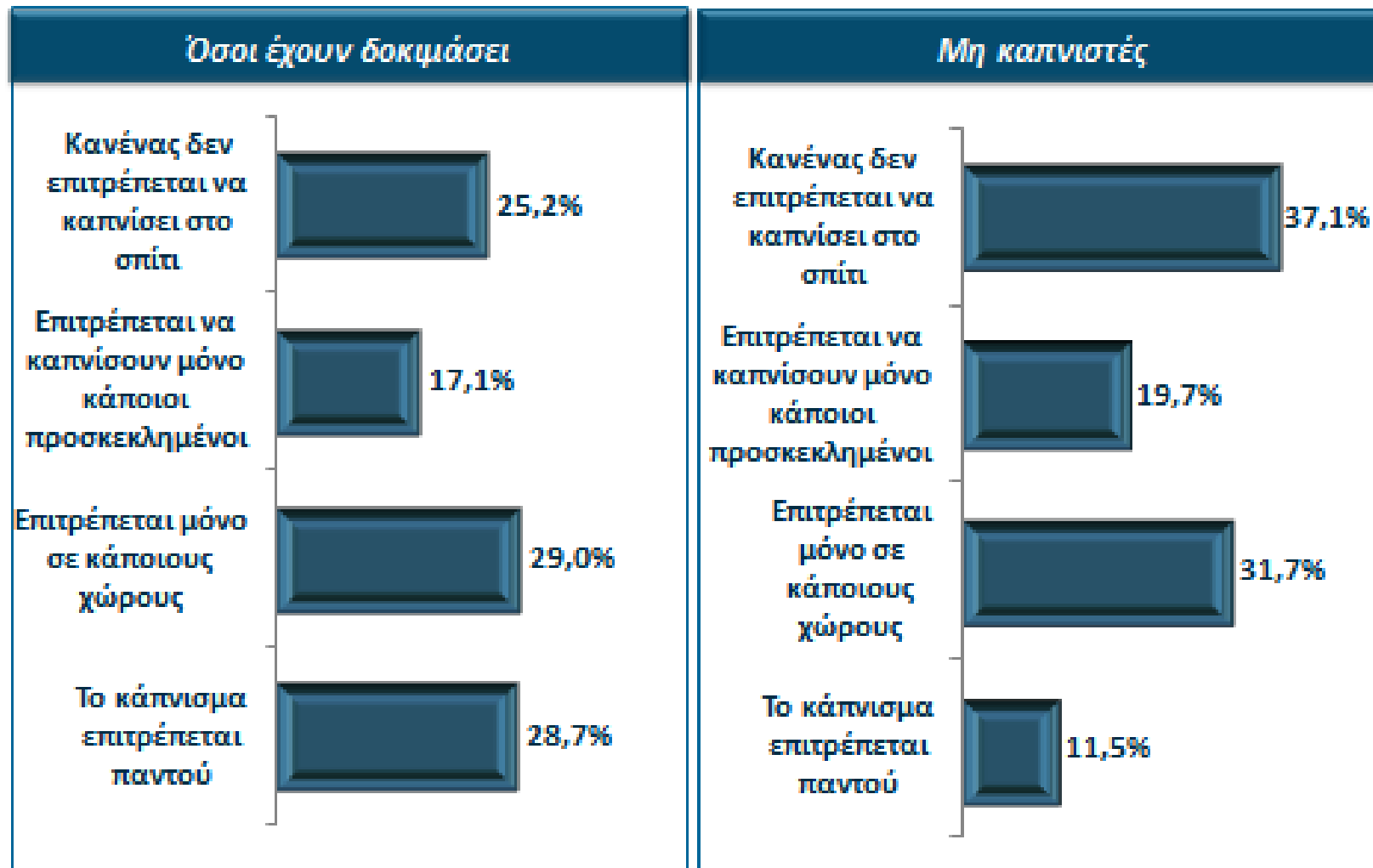

Ποιοί είναι οι κανόνες σχετικά με το κάπνισμα στο σπίτι σου;

Σύνολο μαθητών

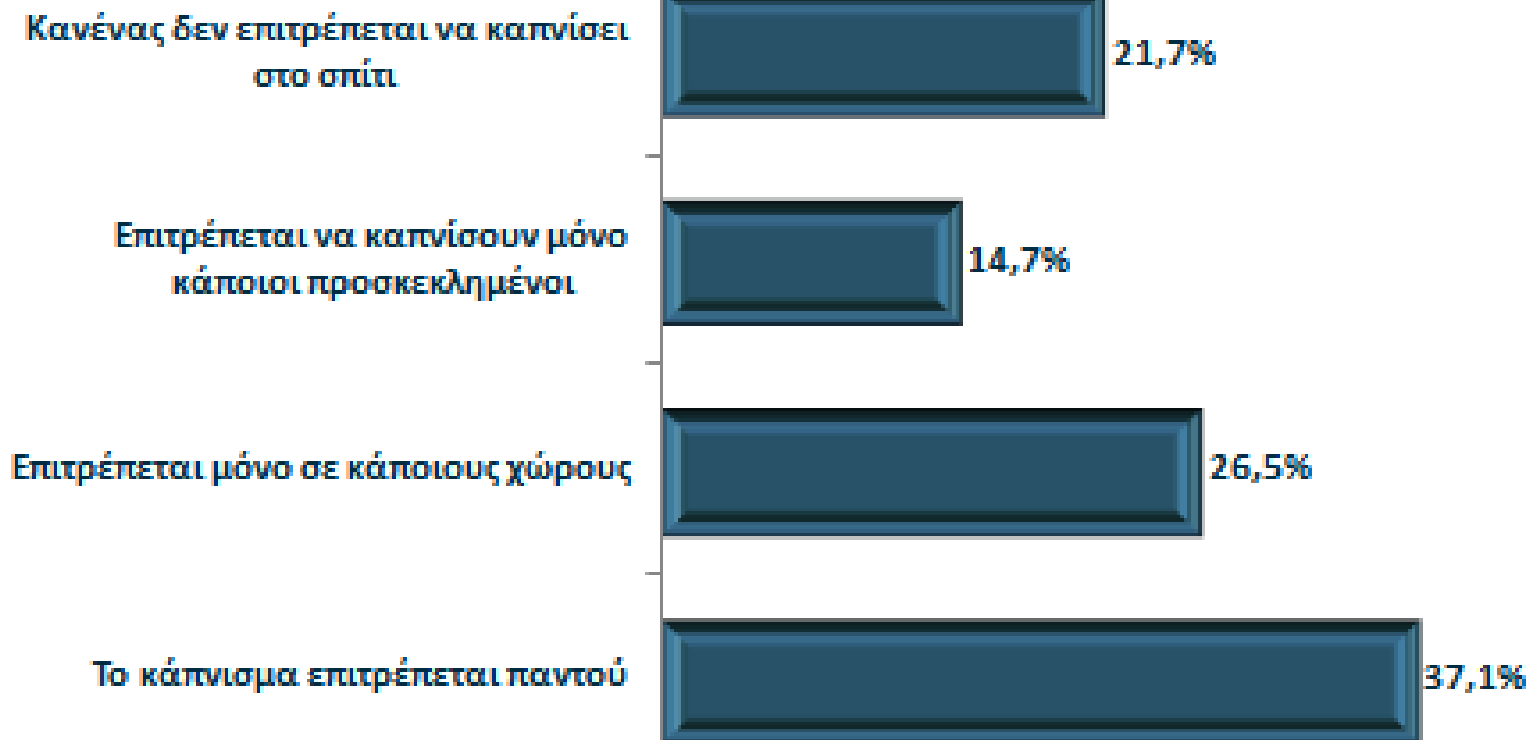

Ποιοί είναι οι κανόνες σχετικά με το κάπνισμα στο σπίτι σου;

Ποιοί είναι οι κανόνες σχετικά με το κάπνισμα στο σπίτι σου;

Καπνιστές

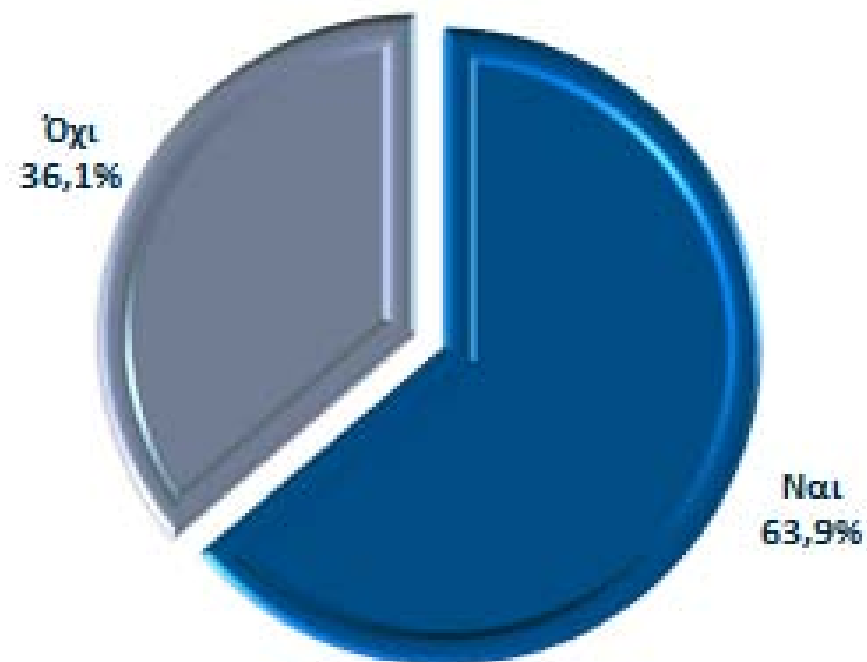

πρόληψη καπνίσματος στα γυμνάσια

Ενότητα 4 Κάπνισμα και σχολείο

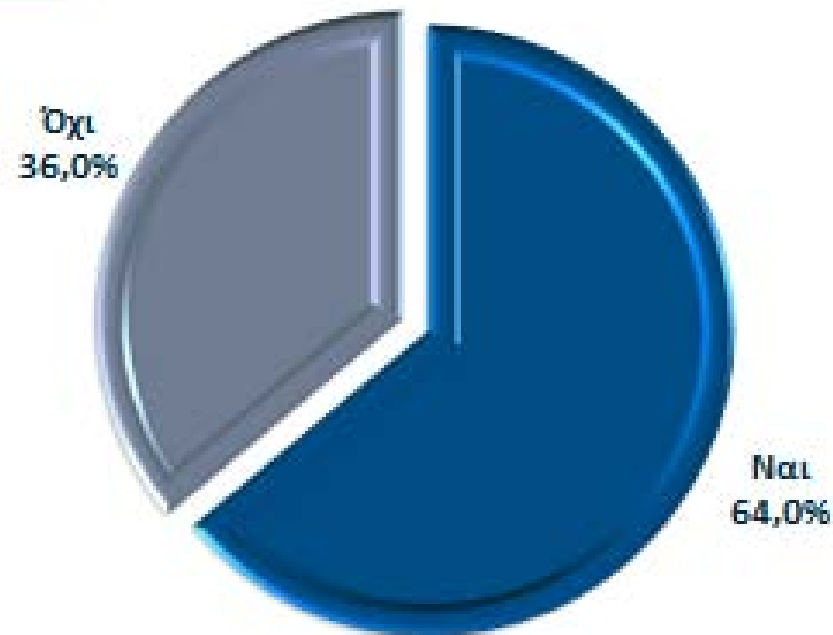
Κατά τη τρέχουσα σχολική χρονιά, ο καθηγητής σου ή κάποιο άλλο άτομο από το προσωπικό του σχολείου, ενημέρωσε έστω και μια φορά την τάξη σου για πιθανούς κινδύνους που αφορούν στο κάπνισμα;

Σύνολο μαθητών

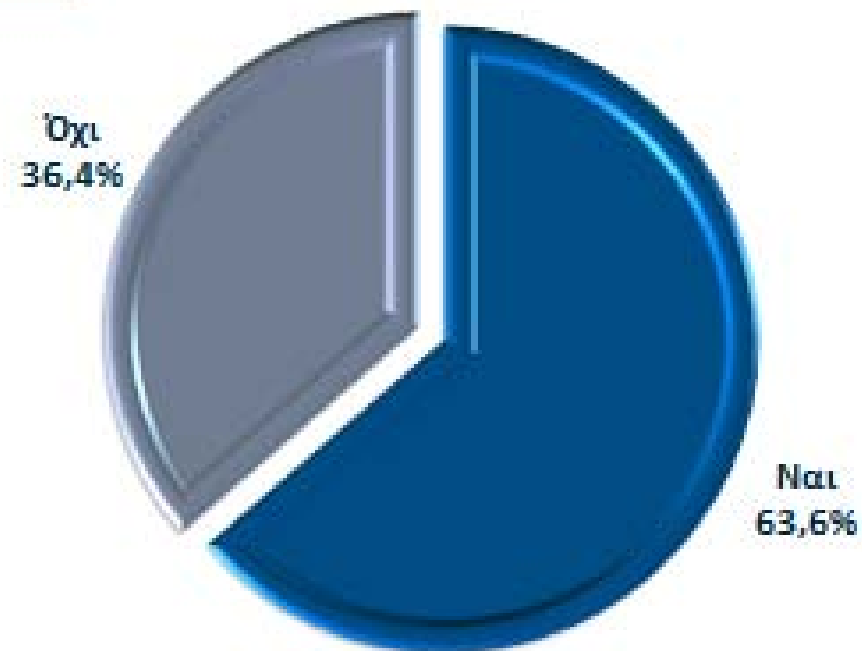
Κατά τη τρέχουσα σχολική χρονιά, ο καθηγητής σου ή κάποιο άλλο άτομο από το προσωπικό του σχολείου, ενημέρωσε έστω και μια φορά την τάξη σου για πιθανούς κινδύνους που αφορούν στο κάπνισμα;

Μη καπνιστές

Κατά τη τρέχουσα σχολική χρονιά, ο καθηγητής σου ή κάποιο άλλο άτομο από το προσωπικό του σχολείου, ενημέρωσε έστω και μια φορά την τάξη σου για πιθανούς κινδύνους που αφορούν στο κάπνισμα;

Έχουν δοκιμάσει

Κατά τη τρέχουσα σχολική χρονιά, ο καθηγητής σου ή κάποιο άλλο άτομο από το προσωπικό του σχολείου, ενημέρωσε έστω και μια φορά την τάξη σου για πιθανούς κινδύνους που αφορούν στο κάπνισμα;

Καπνιστές

Θα ήθελες περισσότερη ενημέρωση από το σχολείο για το κάπνισμα;

Σύνολο μαθητών

Θα ήθελες περισσότερη ενημέρωση από το σχολείο για το κάπνισμα;

Μη καπνιστές

Όχι
37,2%

Ναι
62,8%

Θα ήθελες περισσότερη ενημέρωση από το σχολείο για το κάπνισμα;

Έχουν δοκιμάσει

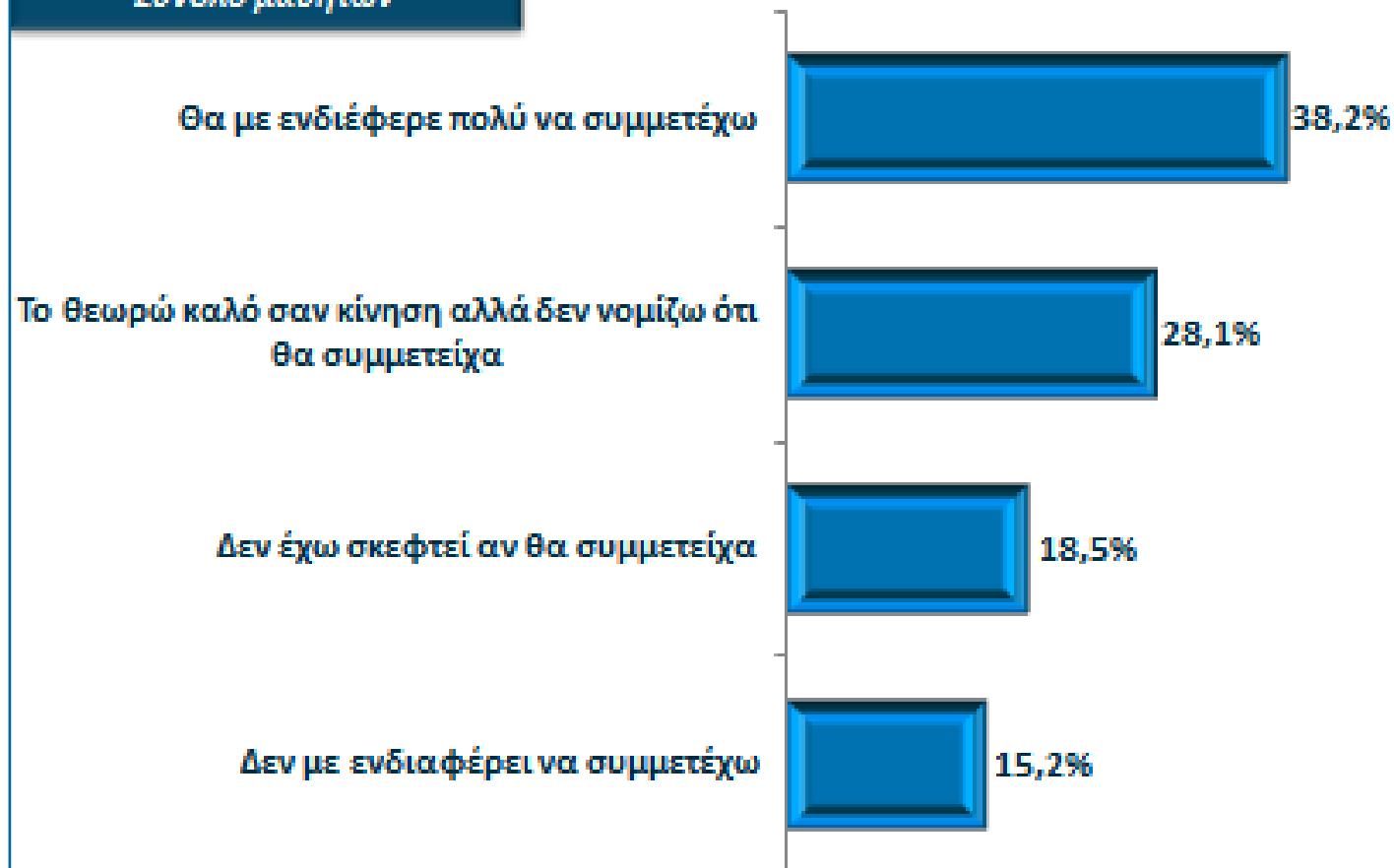
Θα ήθελες περισσότερη ενημέρωση από το σχολείο για το κάπνισμα;

Καπνιστές

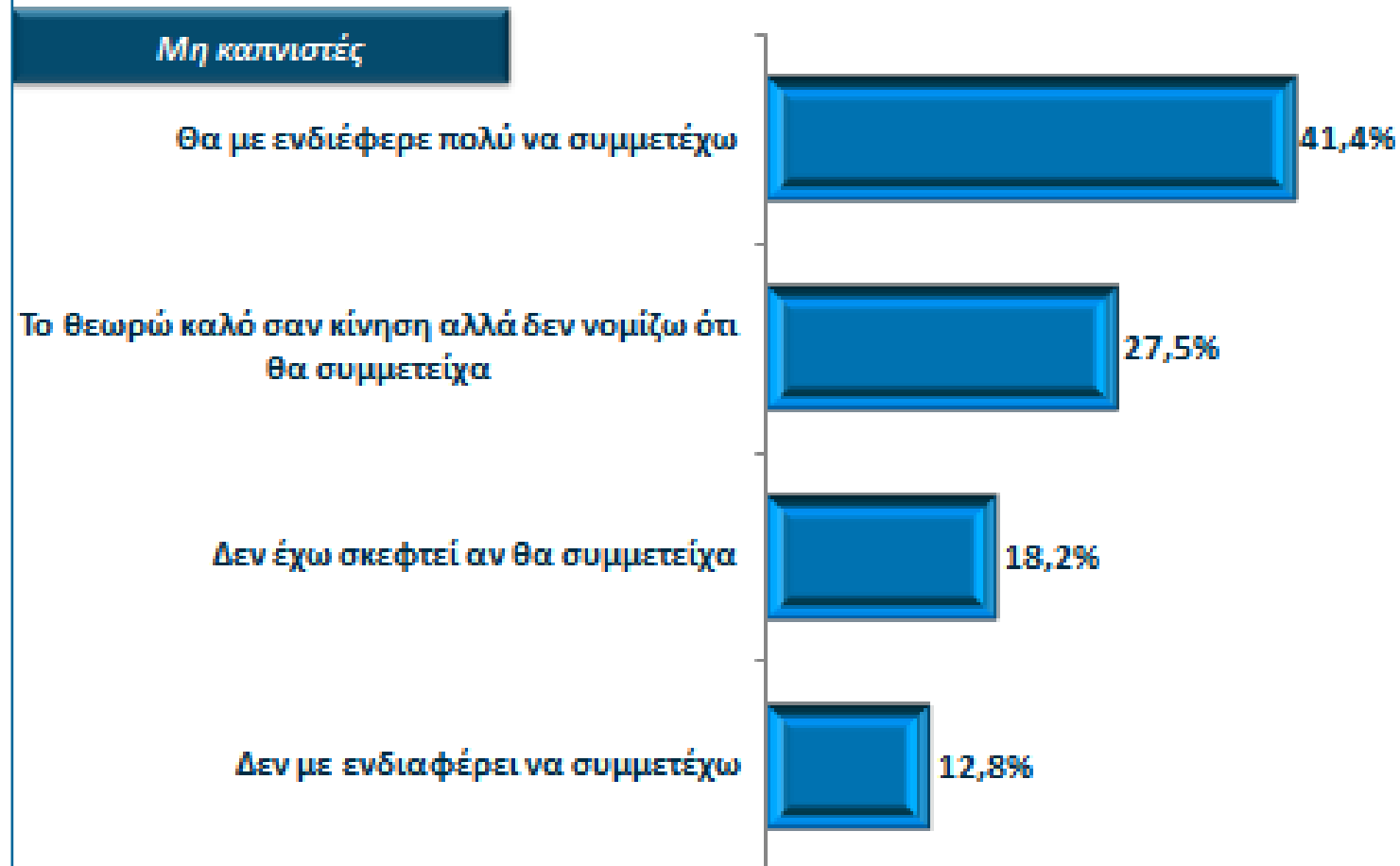

Αν γινόταν εκστρατεία κατά του καπνίσματος μέσα στο σχολείο:

Σύνολο μαθητών

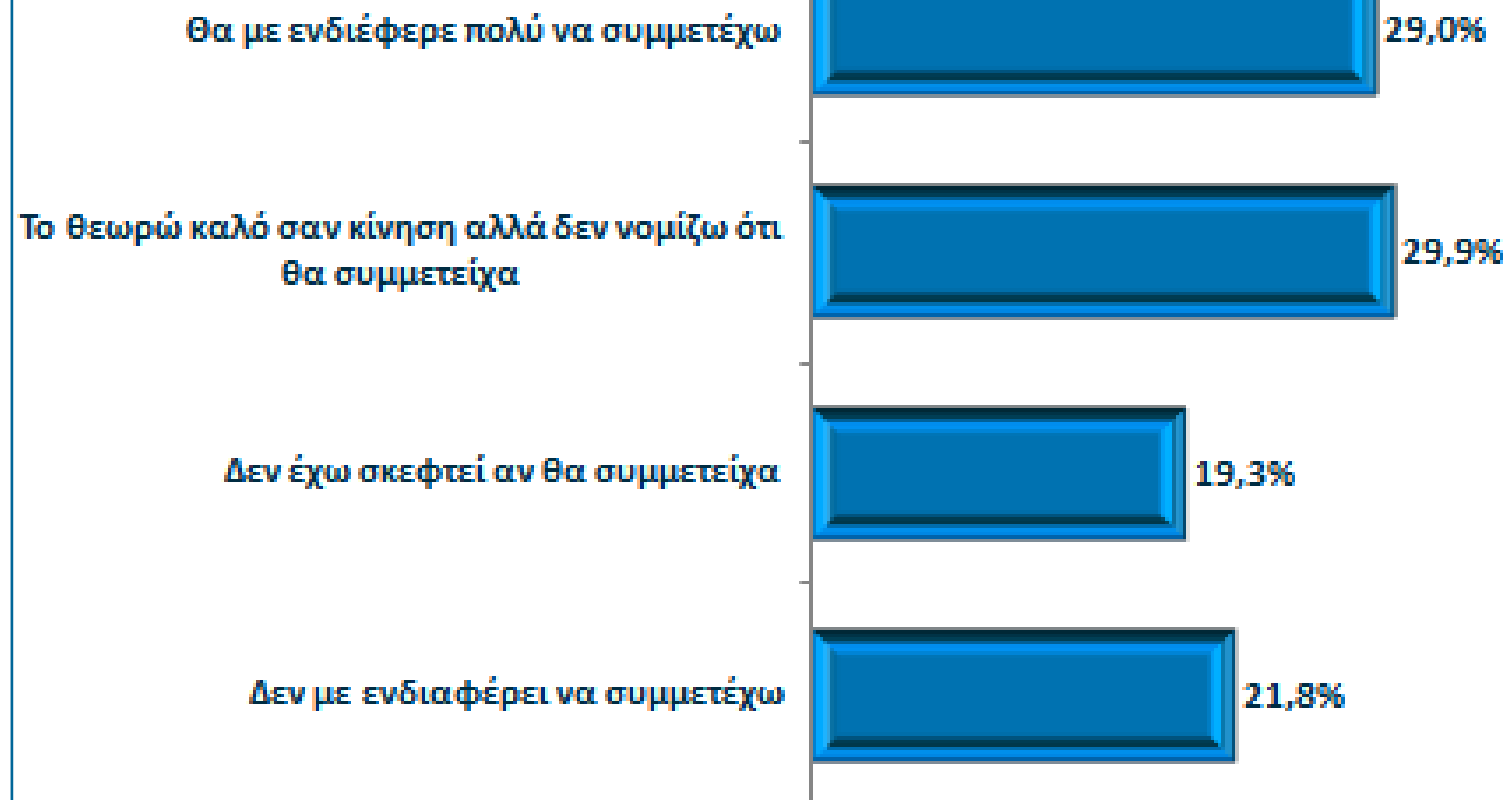

Αν γινόταν εκστρατεία κατά του καπνίσματος μέσα στο σχολείο:

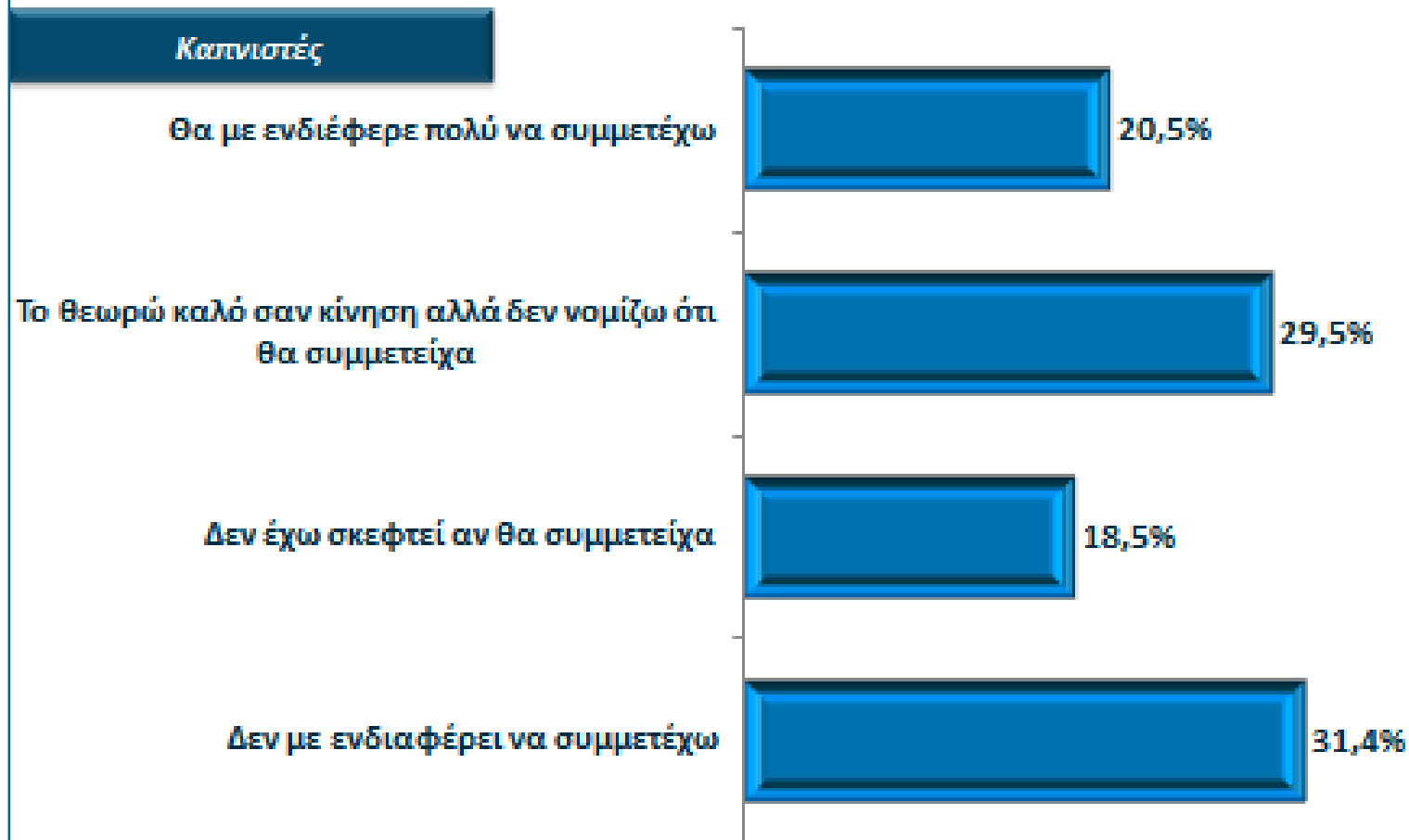

Αν γινόταν εκστρατεία κατά του καπνίσματος μέσα στο σχολείο:

Έχουν δοκιμάσει

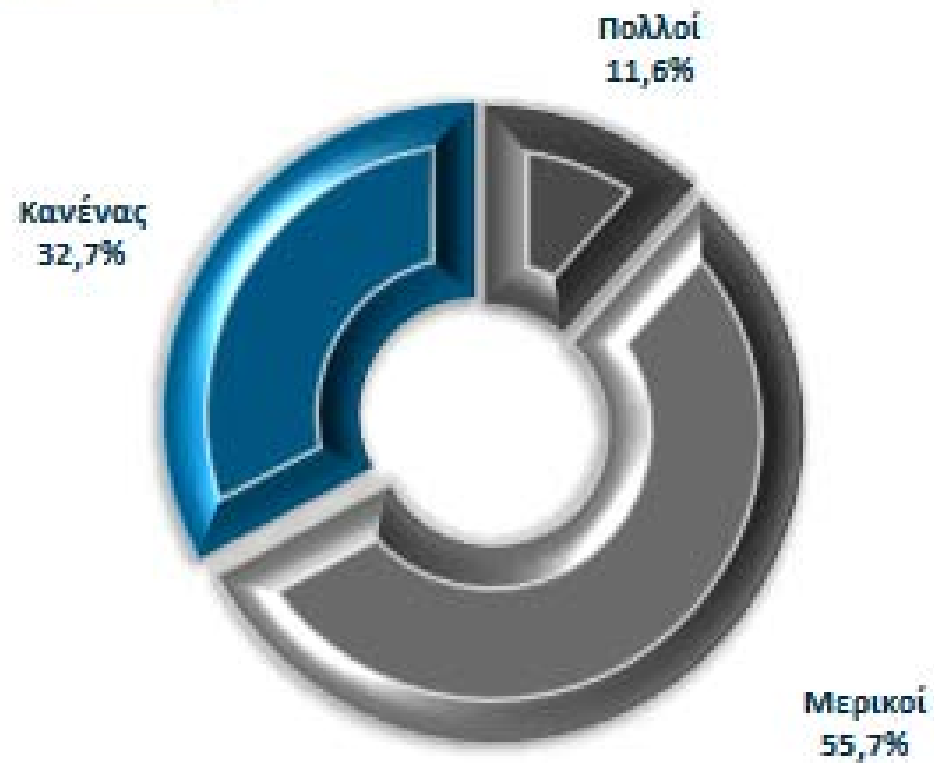

Αν γινόταν εκστρατεία κατά του καπνίσματος μέσα στο σχολείο:

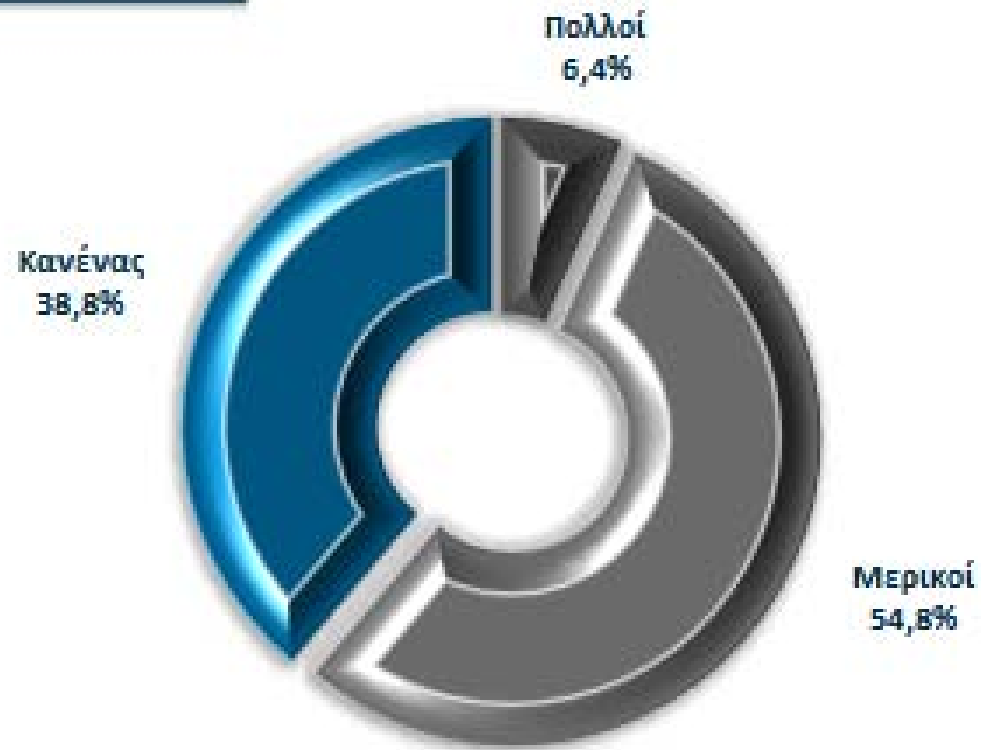
Πόσοι από τους συμμαθητές σου καπνίζουν;

Σύνολο μαθητών

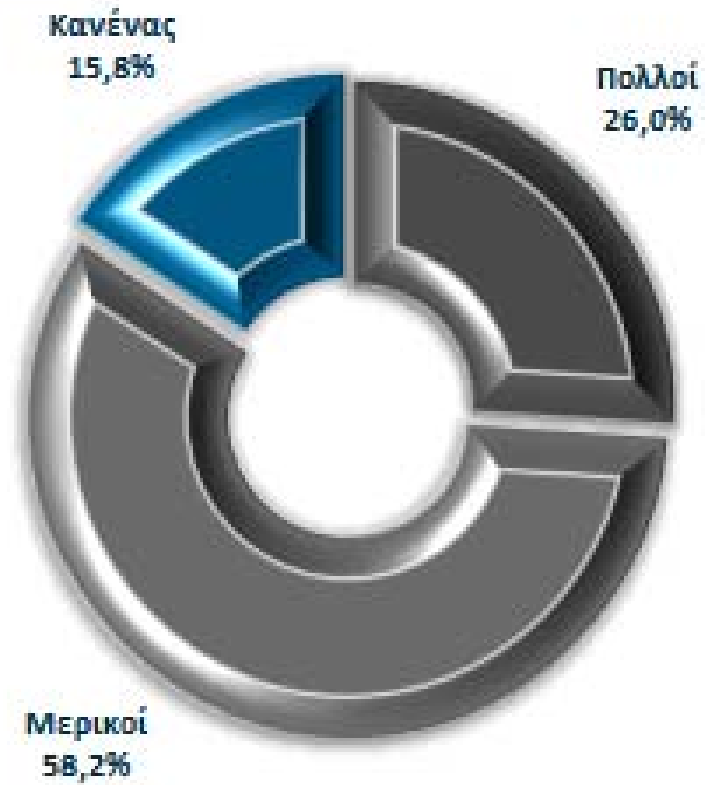
Πόσοι από τους συμμαθητές σου καπνίζουν;

Μη καπνιστές

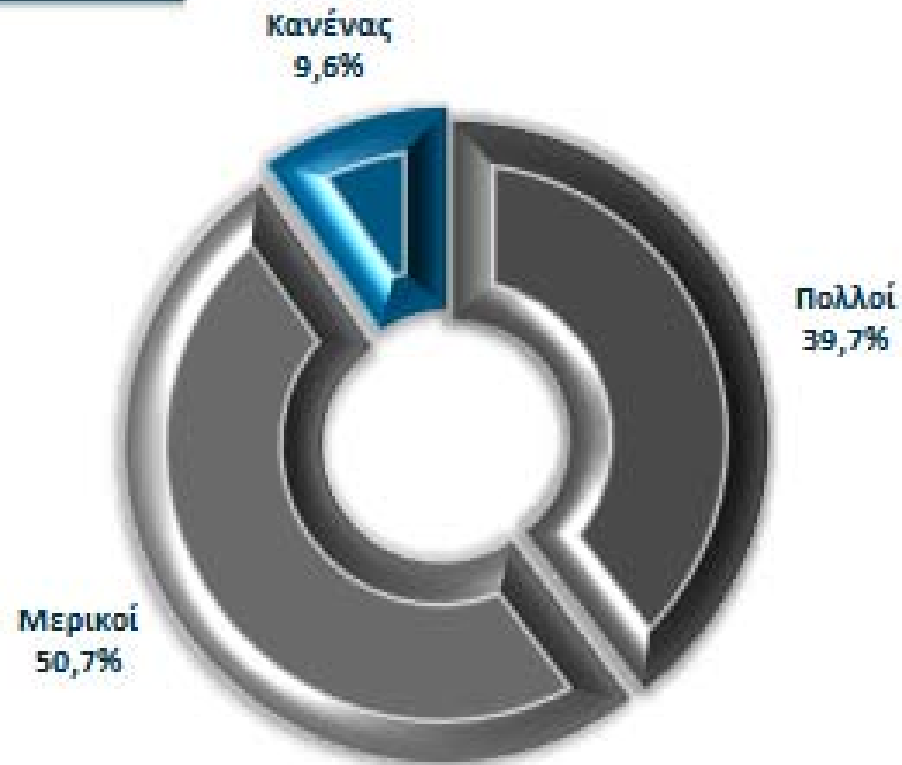
Πόσοι από τους συμμαθητές σου καπνίζουν;

Έχουν δοκιμάσει

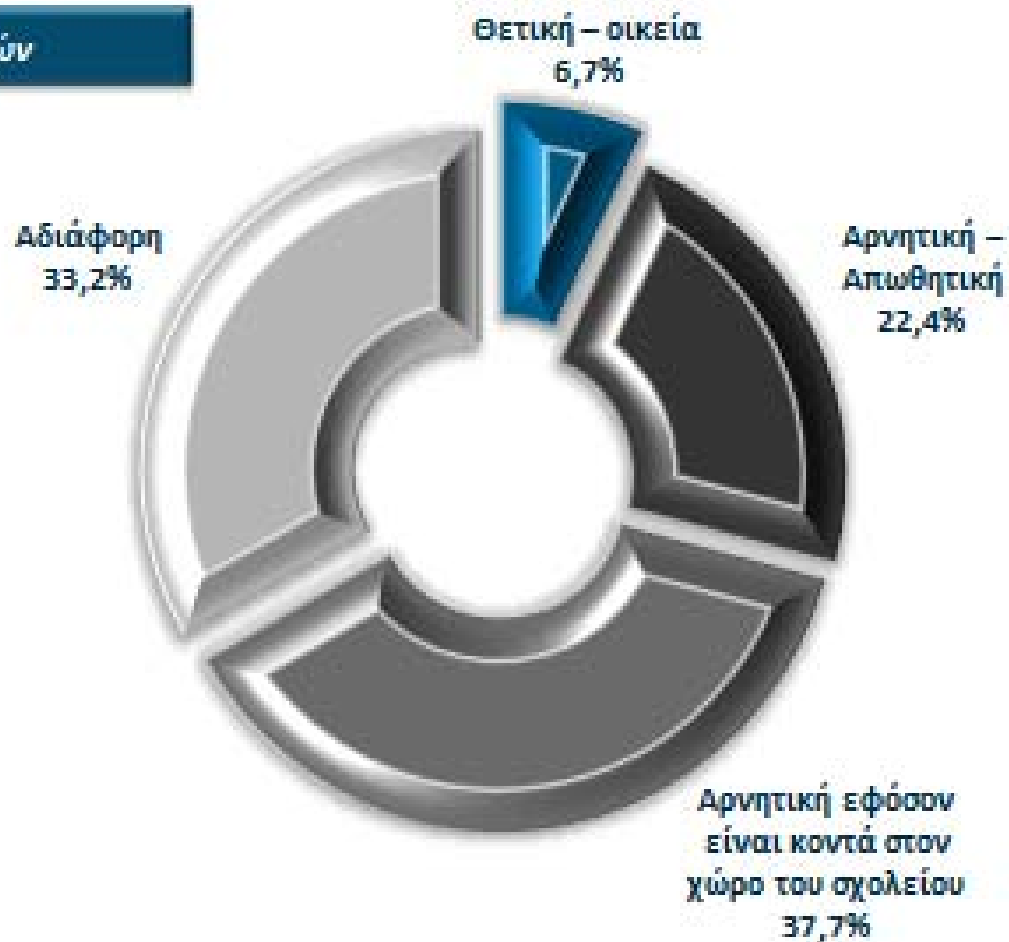
Πόσοι από τους συμμαθητές σου καπνίζουν;

Καπνιστές

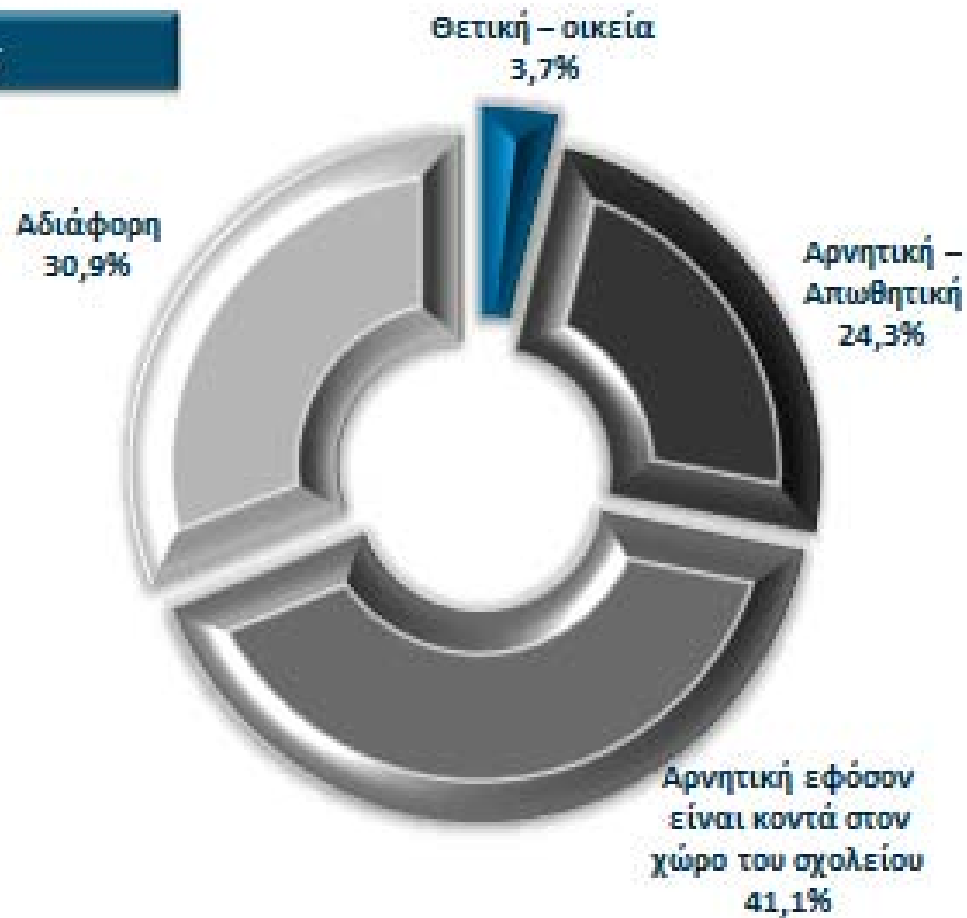
Πώς θα χαρακτήριζες την εικόνα ενός καπνιστή εκπαιδευτικού;

Σύνολο μαθητών

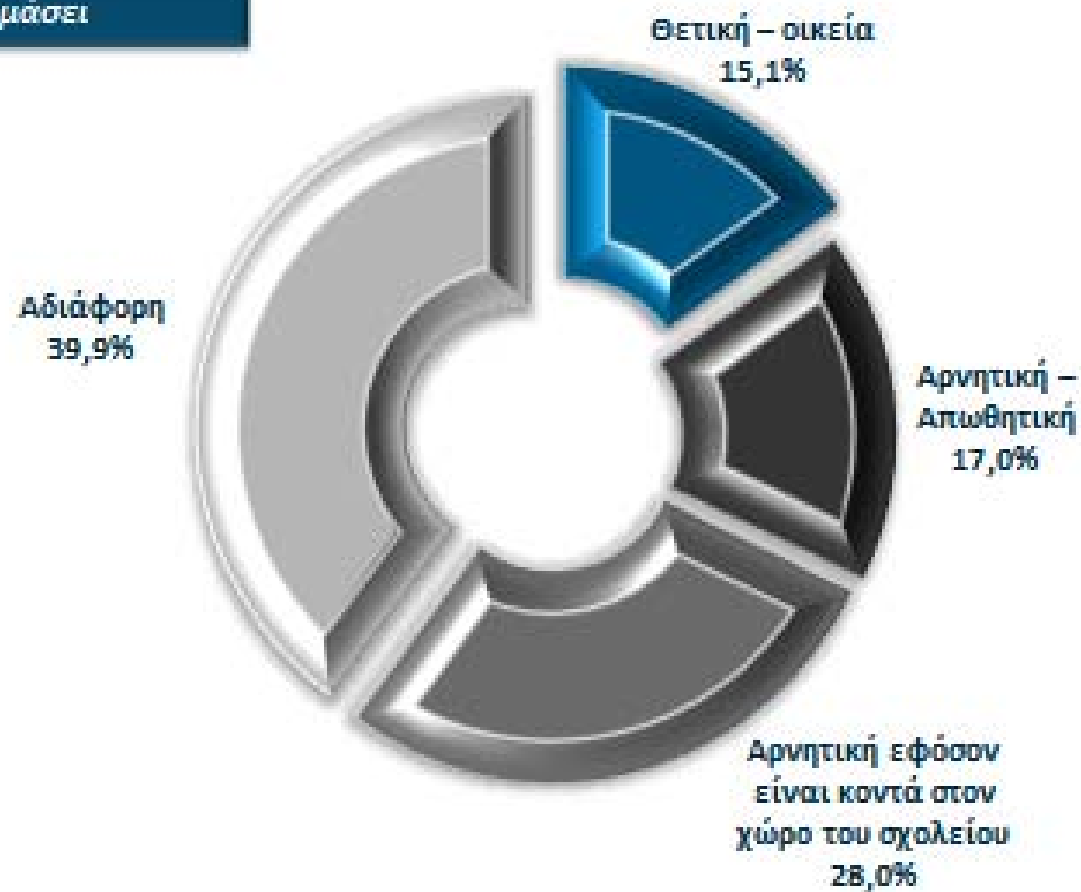
Πώς θα χαρακτήριζες την εικόνα ενός καπνιστή εκπαιδευτικού;

Μη καπνιστές

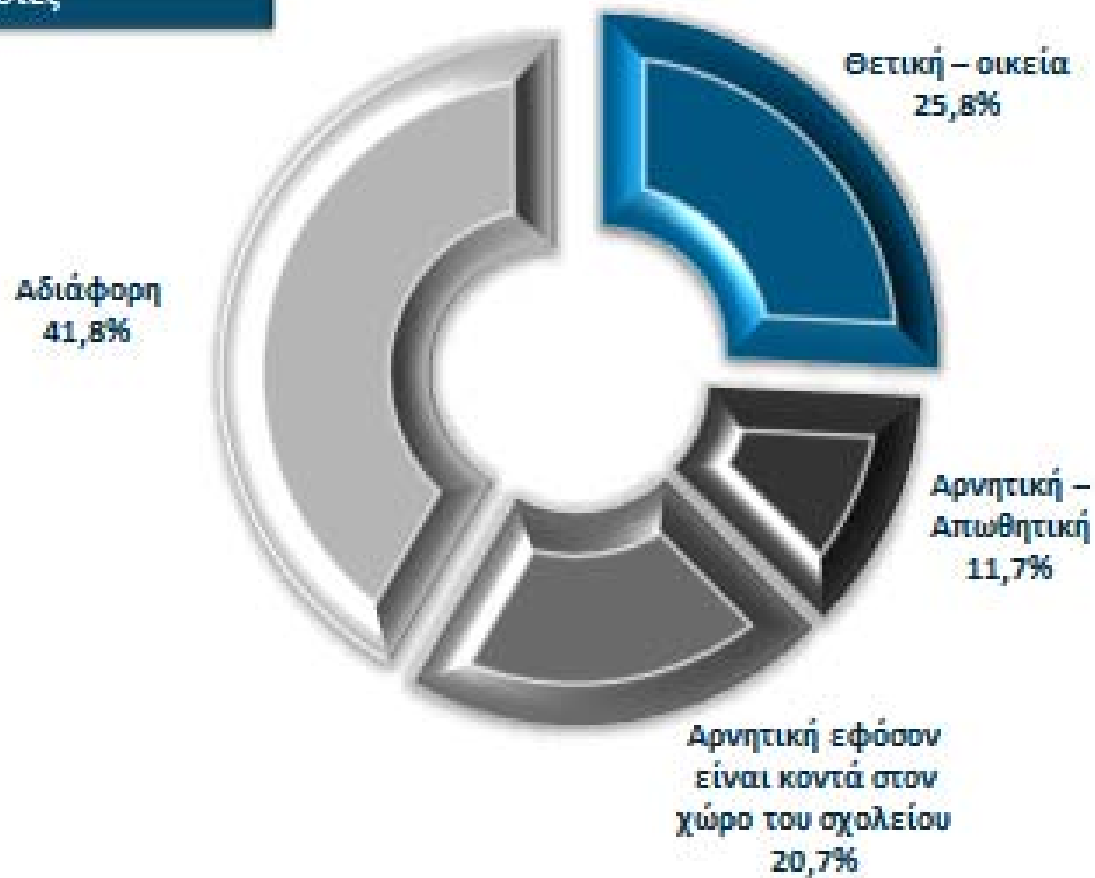
Πώς θα χαρακτήριζες την εικόνα ενός καπνιστή εκπαιδευτικού;

Έχουν δοκιμάσει

Πώς θα χαρακτήριζες την εικόνα ενός καπνιστή εκπαιδευτικού;

Καπνιστές

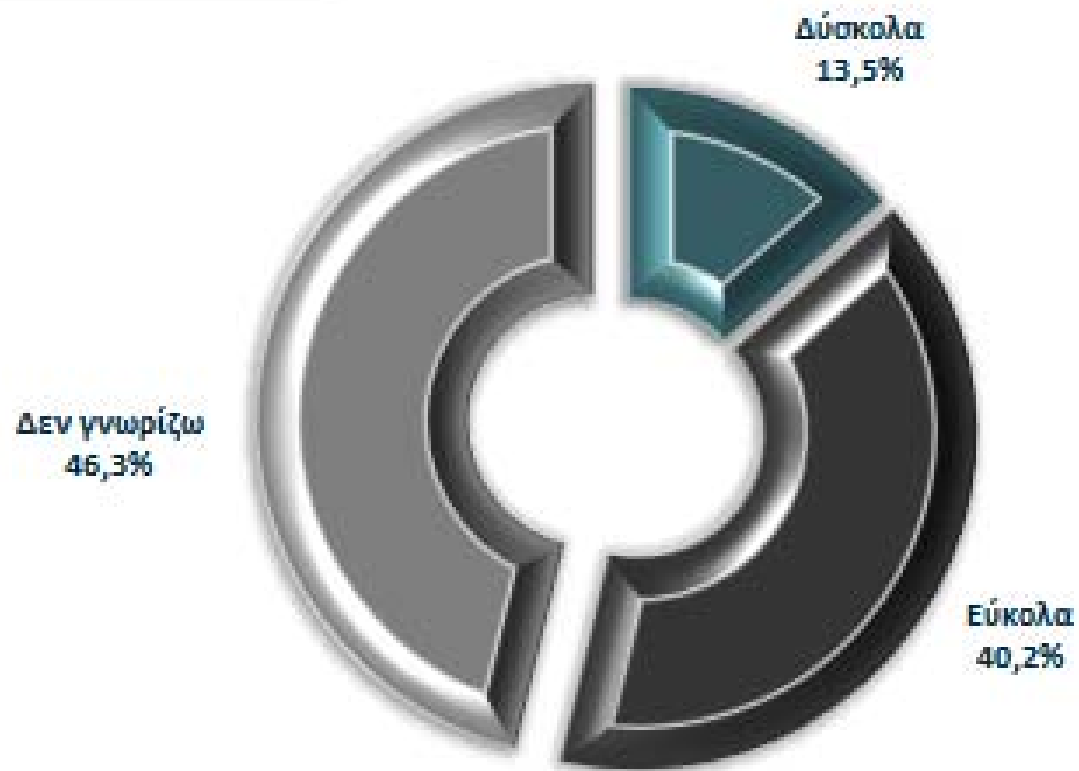
πρόληψη καπνίσματος στα γυμνάσια

Ενότητα 5

Απαγορεύσεις σχετικές με το κάπνισμα

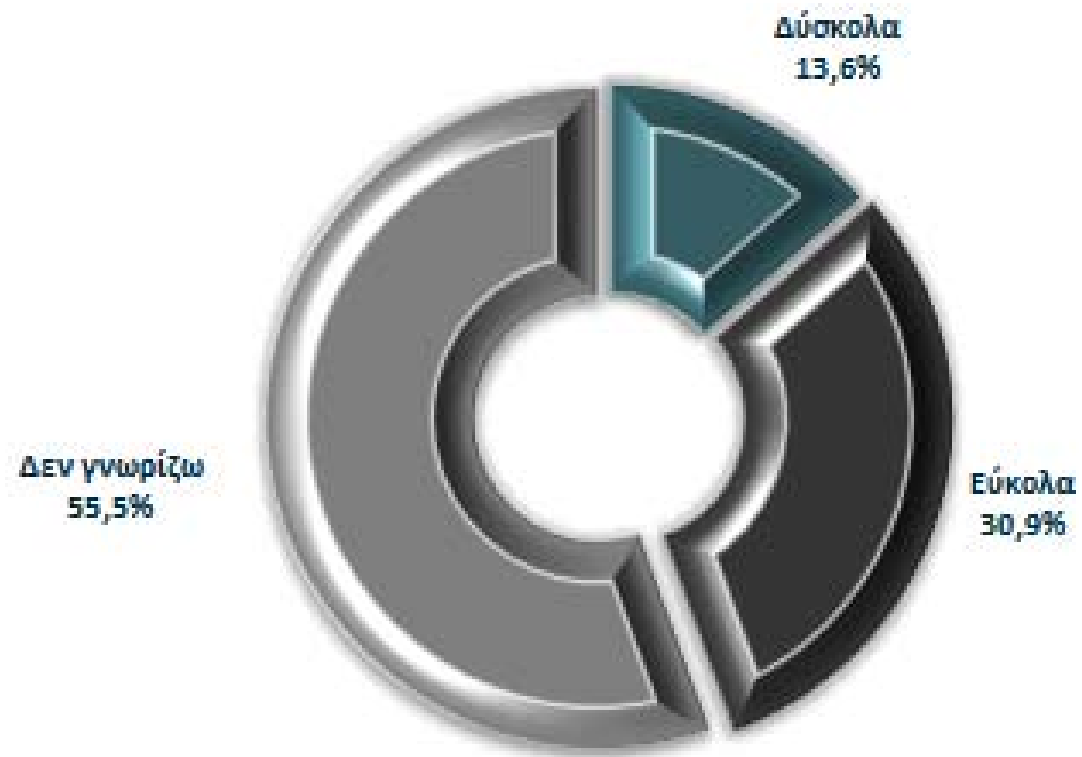
Πιστεύεις ότι αν θελήσεις να καπνίσεις, μπορείς να αγοράσεις τσιγάρα:

Σύνολο μαθητών

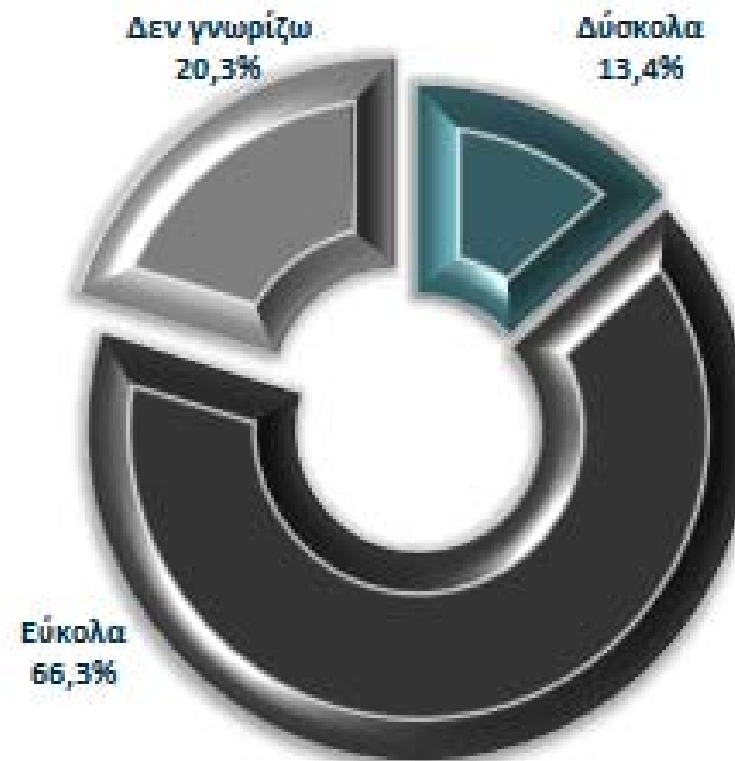
Πιστεύεις ότι αν θελήσεις να καπνίσεις, μπορείς να αγοράσεις τσιγάρα:

Μη καπνιστές

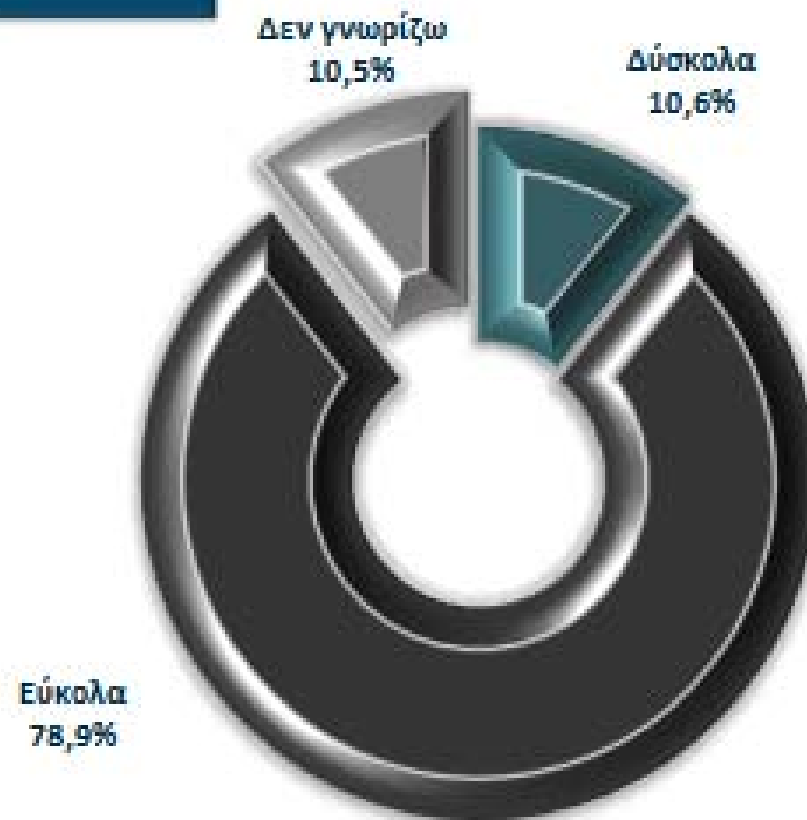
Πιστεύεις ότι αν θελήσεις να καπνίσεις, μπορείς να αγοράσεις τσιγάρα:

Όσοι έχουν δοκιμάσει

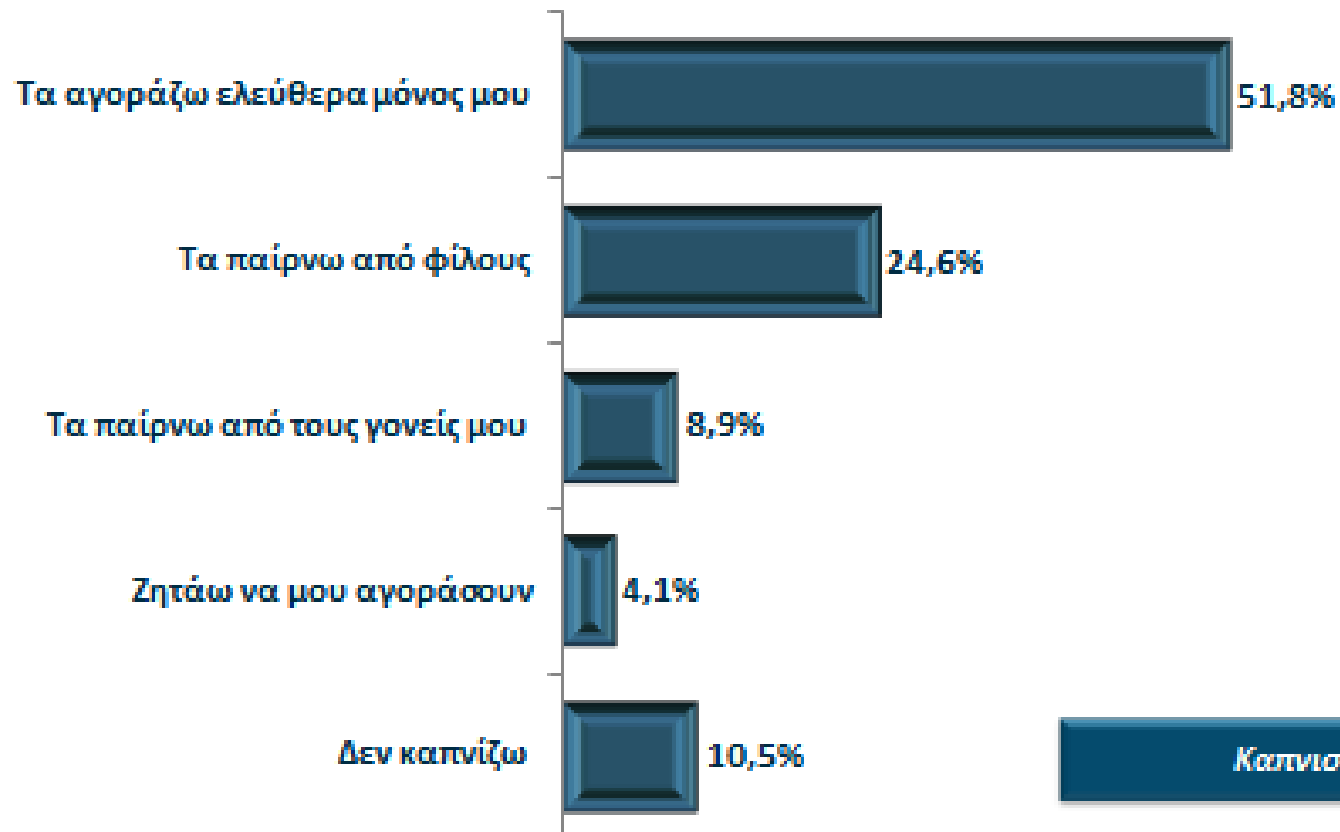

Πιστεύεις ότι αν θελήσεις να καπνίσεις, μπορείς να αγοράσεις τσιγάρα:

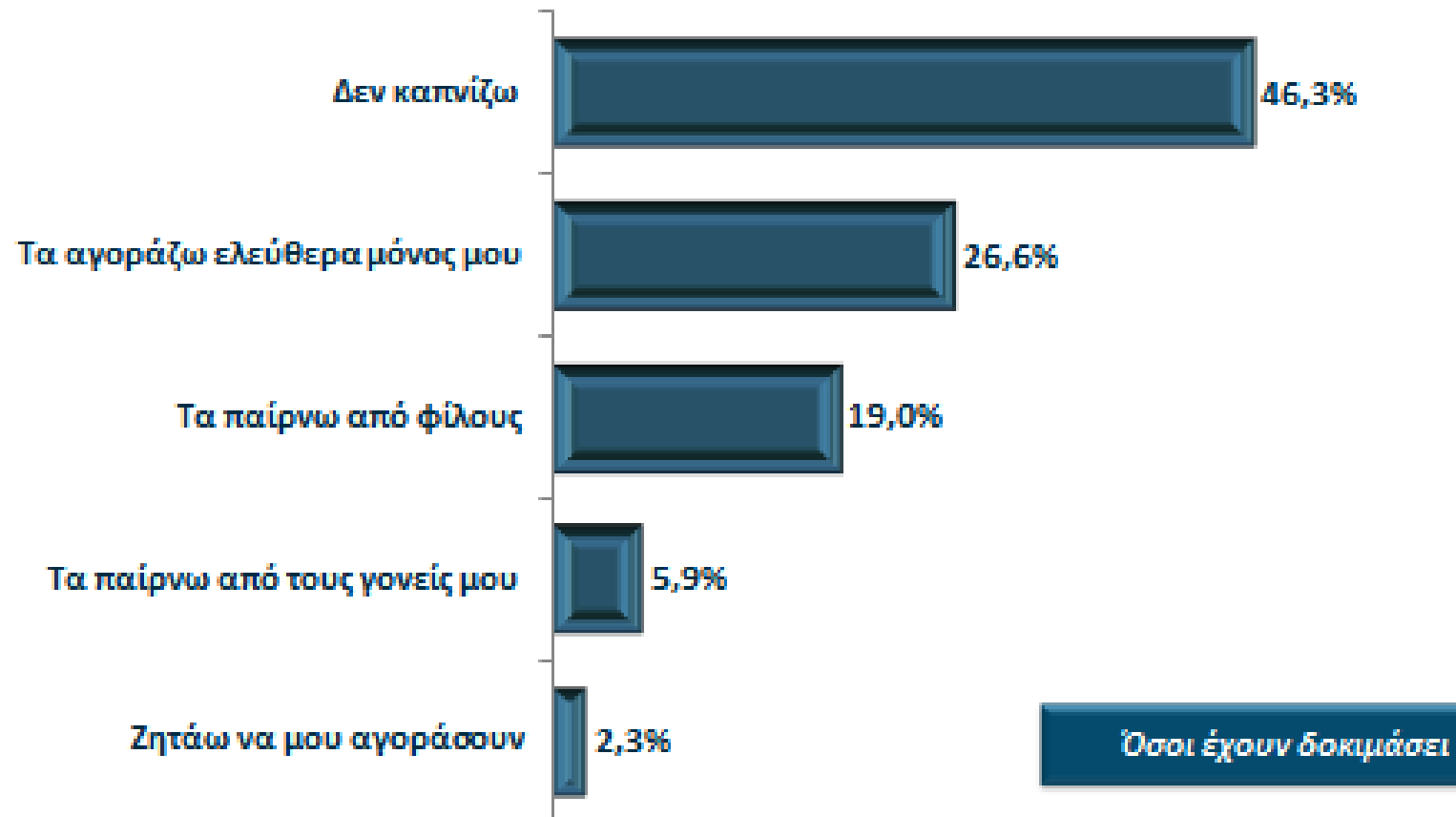
Καπνιστές

Πού βρίσκεις συνήθως τα τσιγάρα;

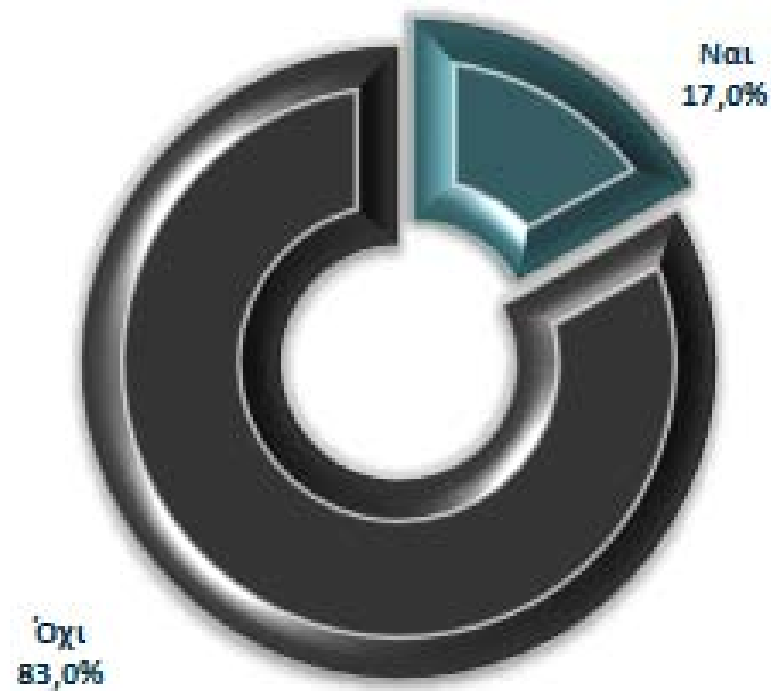

Πού βρίσκεις συνήθως τα τσιγάρα;

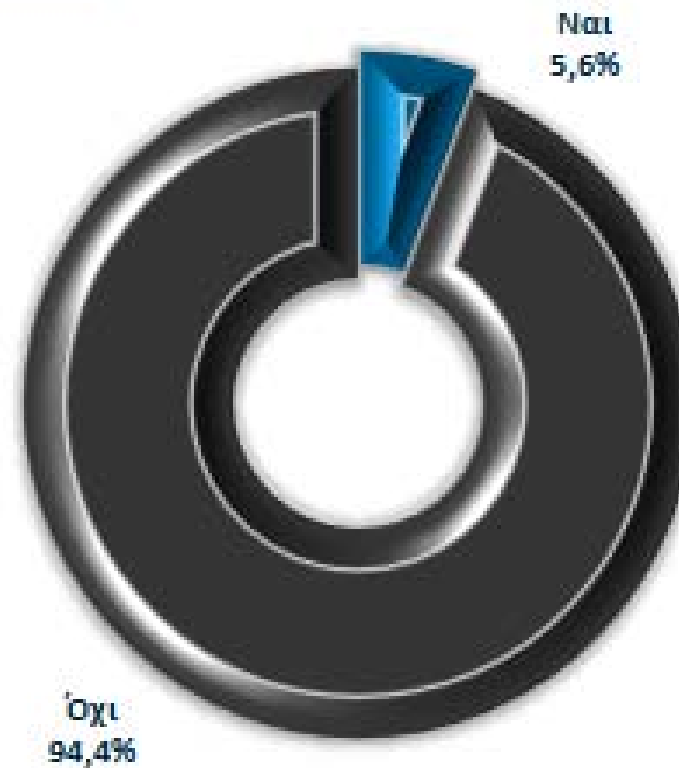
Τις τελευταίες 30 ημέρες αρνήθηκε κάποιος να σου πουλήσει τσιγάρα
λόγω της ηλικίας σου;

Καπνιστές

Νομίζεις ότι είναι σωστό να εισπνέουμε τον καπνό των άλλων στους δημόσιους κλειστούς χώρους;

Σύνολο μαθητών

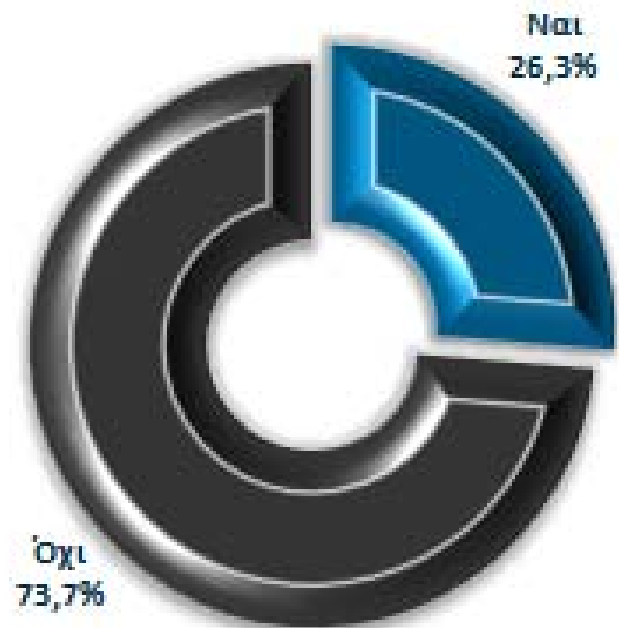
Νομίζεις ότι είναι σωστό να εισπνέουμε τον καπνό των άλλων στους δημόσιους κλειστούς χώρους;

Μη καπνιστές

Νομίζεις ότι είναι σωστό να εισπνέουμε τον καπνό των άλλων στους δημόσιους κλειστούς χώρους;

Καπνιστές

Έχουν δοκιμάσει

Σου έχει τύχει να βρεθείς σε χώρο εστίασης ή διασκέδασης
όπου να αισθάνεσαι αναπνευστική δυσφορία;

Μη Καπνιστές

Όχι
28,3%

Ναι
71,7%

Καπνιστές

Ναι
47,4%

Όχι
52,6%

Σου έχει τύχει να βρεθείς σε χώρο εστίασης ή διασκέδασης όπου να αισθάνεσαι αναπνευστική δυσφορία;

Σύνολο μαθητών

Όχι
31,5%

Ναι
68,5%

Έχουν δοκιμάσει

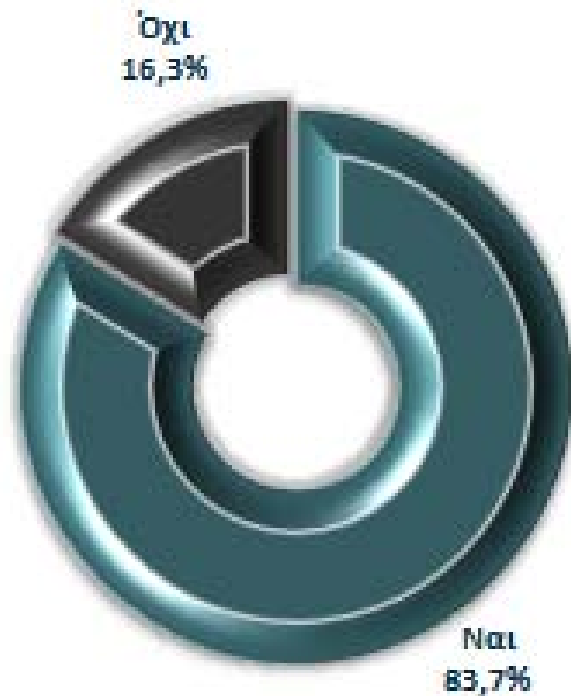
Όχι
40,4%

Ναι
59,6%

Νομίζεις ότι πρέπει να απαγορεύεται το κάπνισμα στους δημόσιους κλειστούς χώρους;

Σύνολο μαθητών

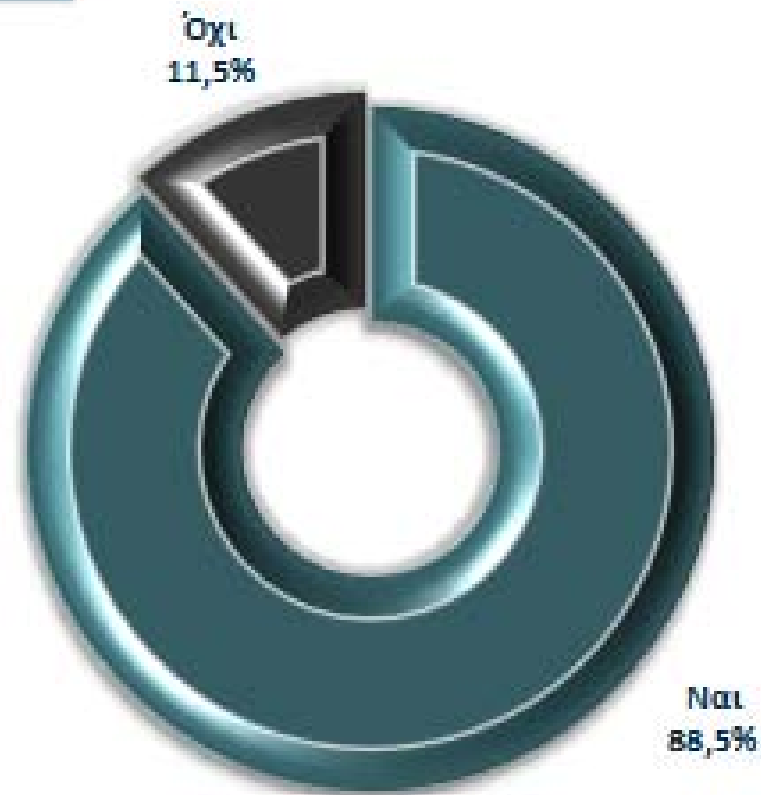

Καπνιστές

Νομίζεις ότι πρέπει να απαγορεύεται το κάπνισμα στους δημόσιους κλειστούς χώρους;

Μη καπνιστές

Νομίζεις ότι πρέπει να απαγορεύεται το κάπνισμα στους δημόσιους κλειστούς χώρους;

Έχουν δοκιμάσει

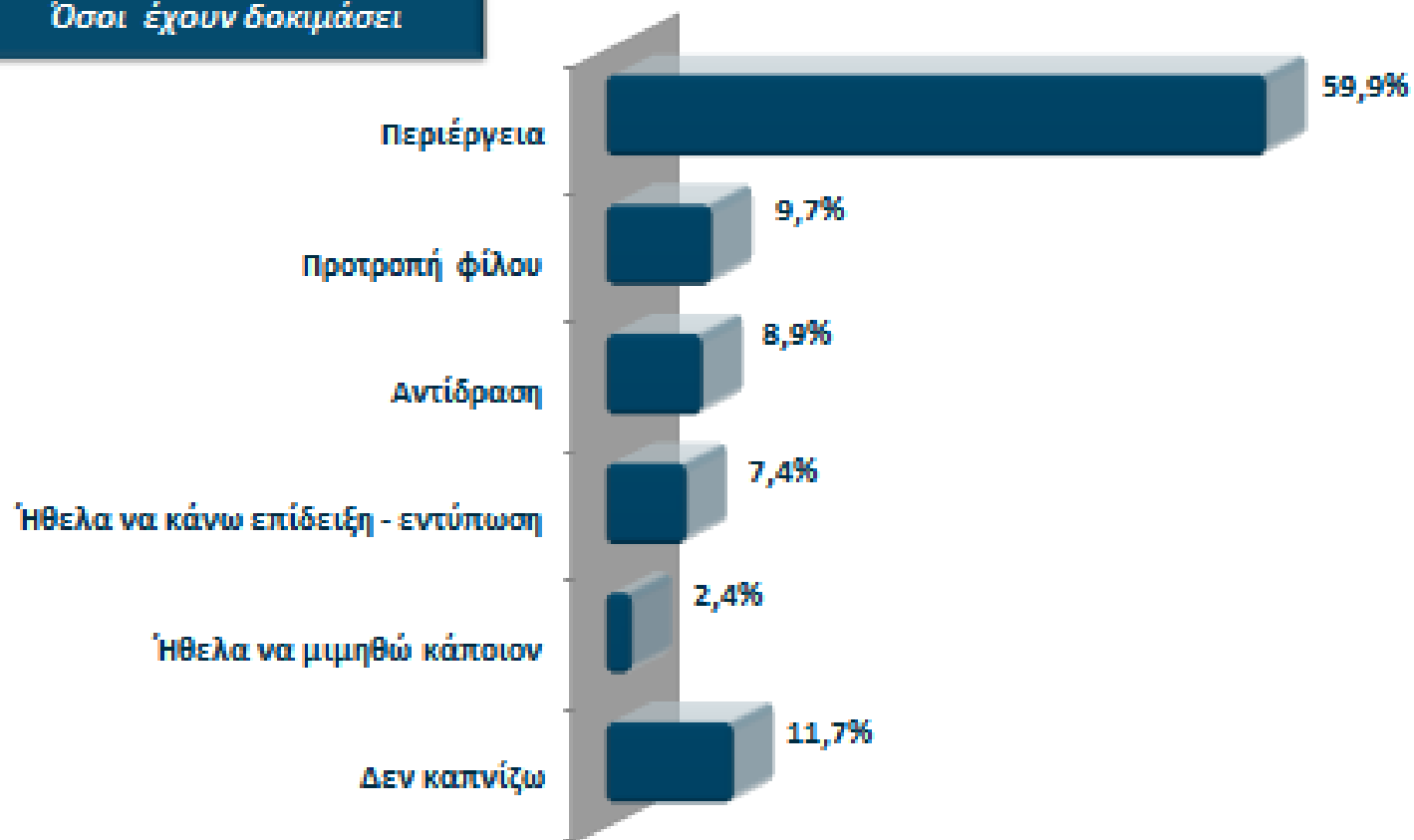

πρόληψη καπνίσματος στα γυμνάσια

Ενότητα 6 Η «καπνιστική συμπεριφορά» των εφήβων

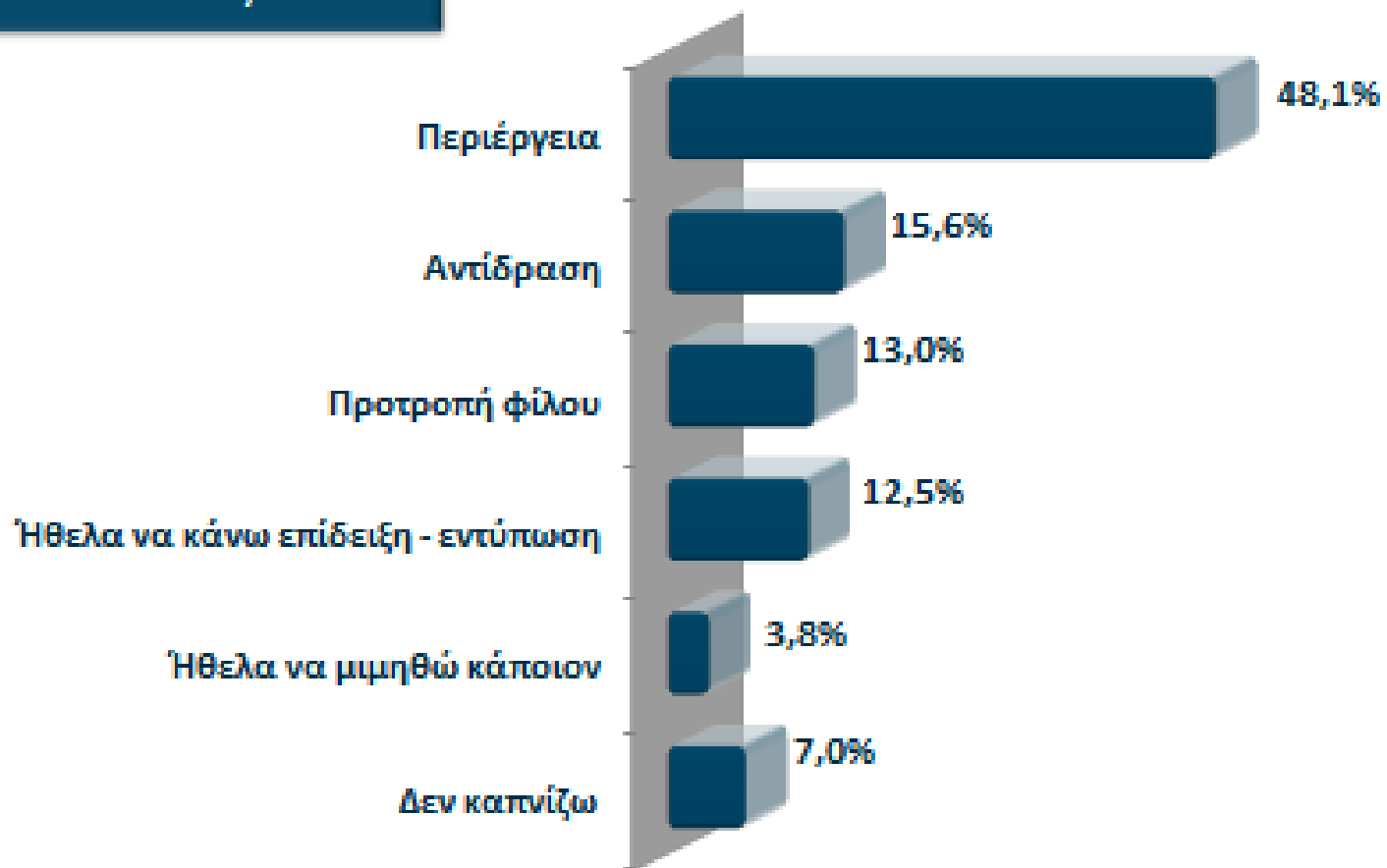
Ποιος λόγος σε ώθησε να δοκιμάσεις;

Όσοι έχουν δοκιμάσει

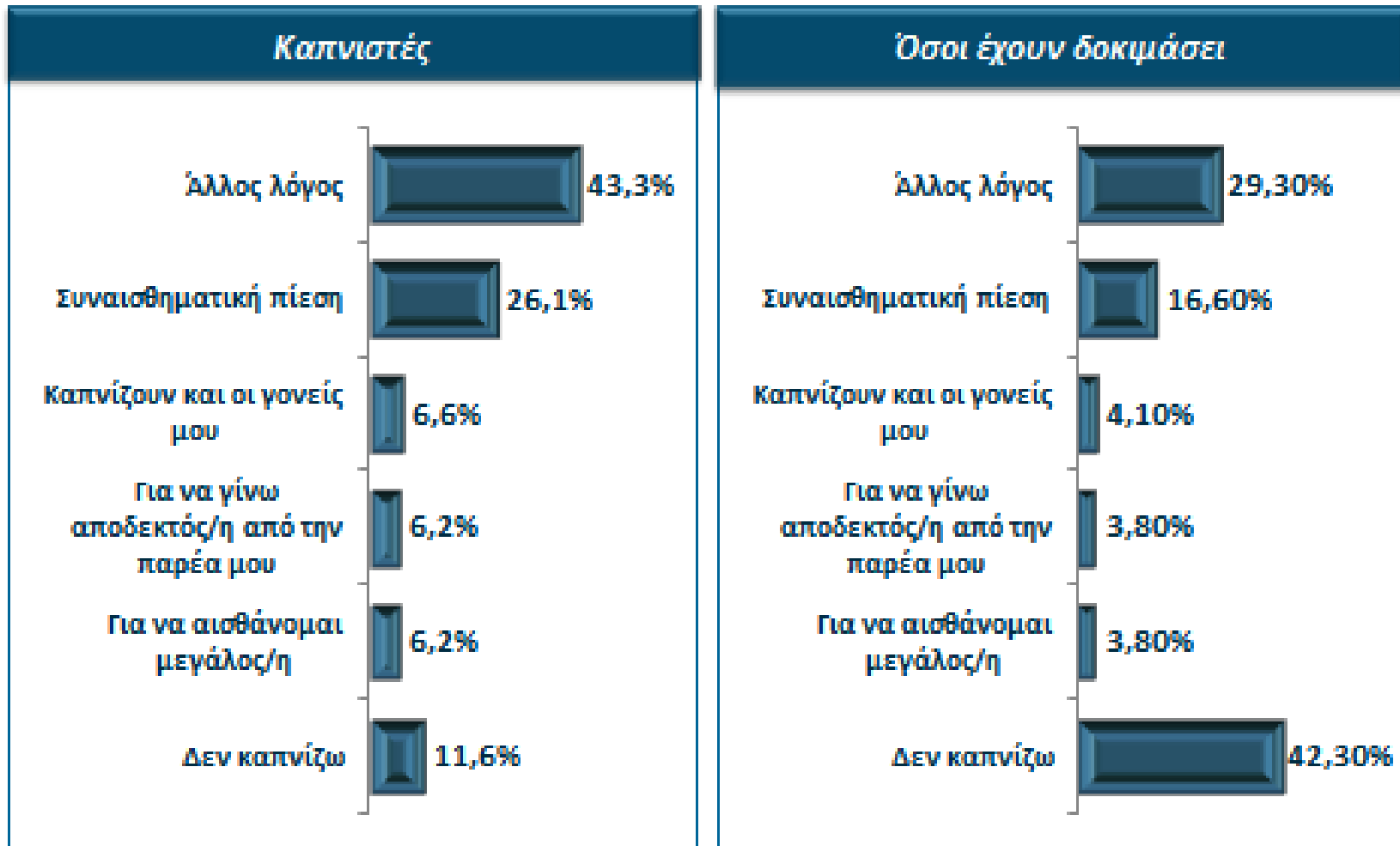

Ποιος λόγος σε ώθησε να δοκιμάσεις;

Καπνιστές

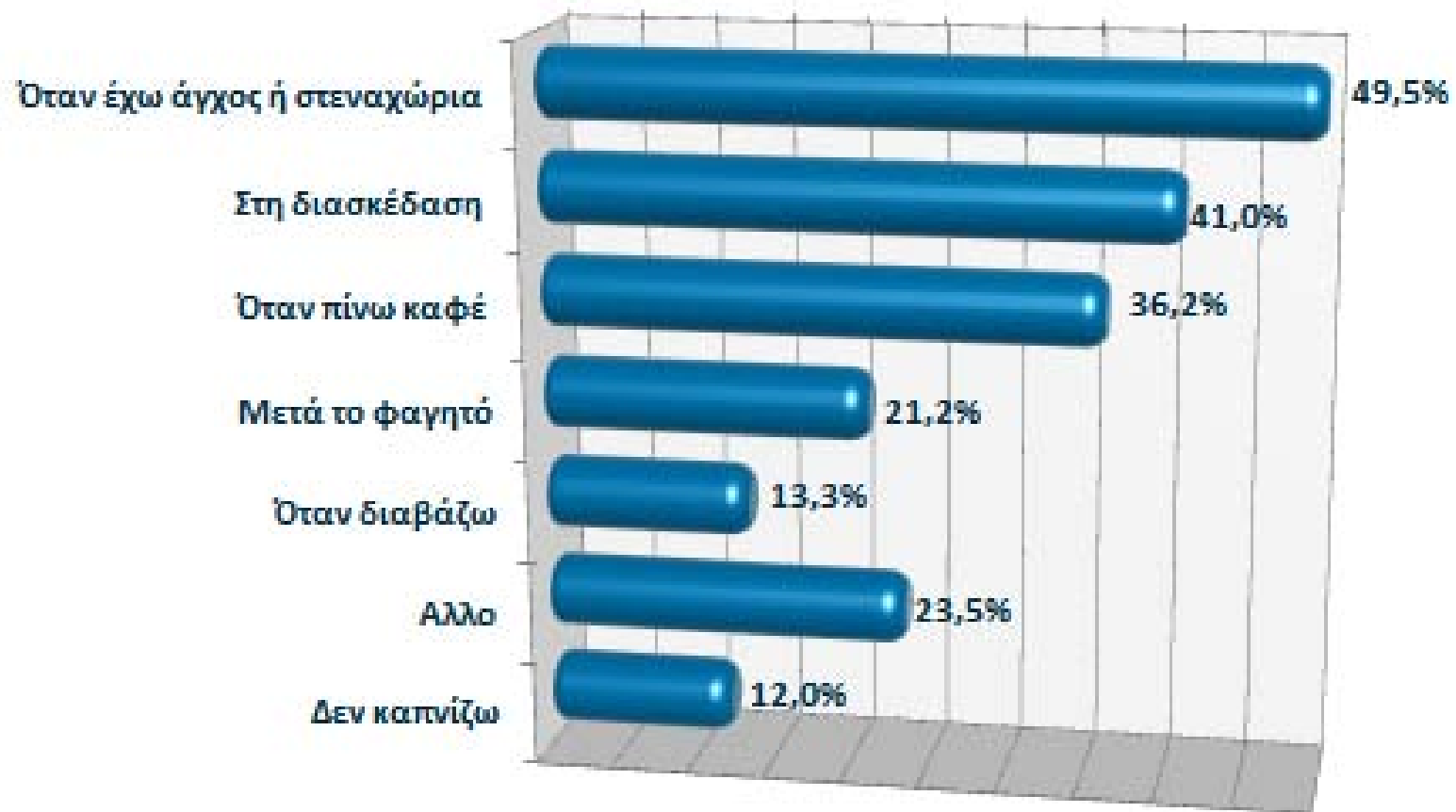

Τι σε έκανε να αρχίσεις το κάπνισμα;

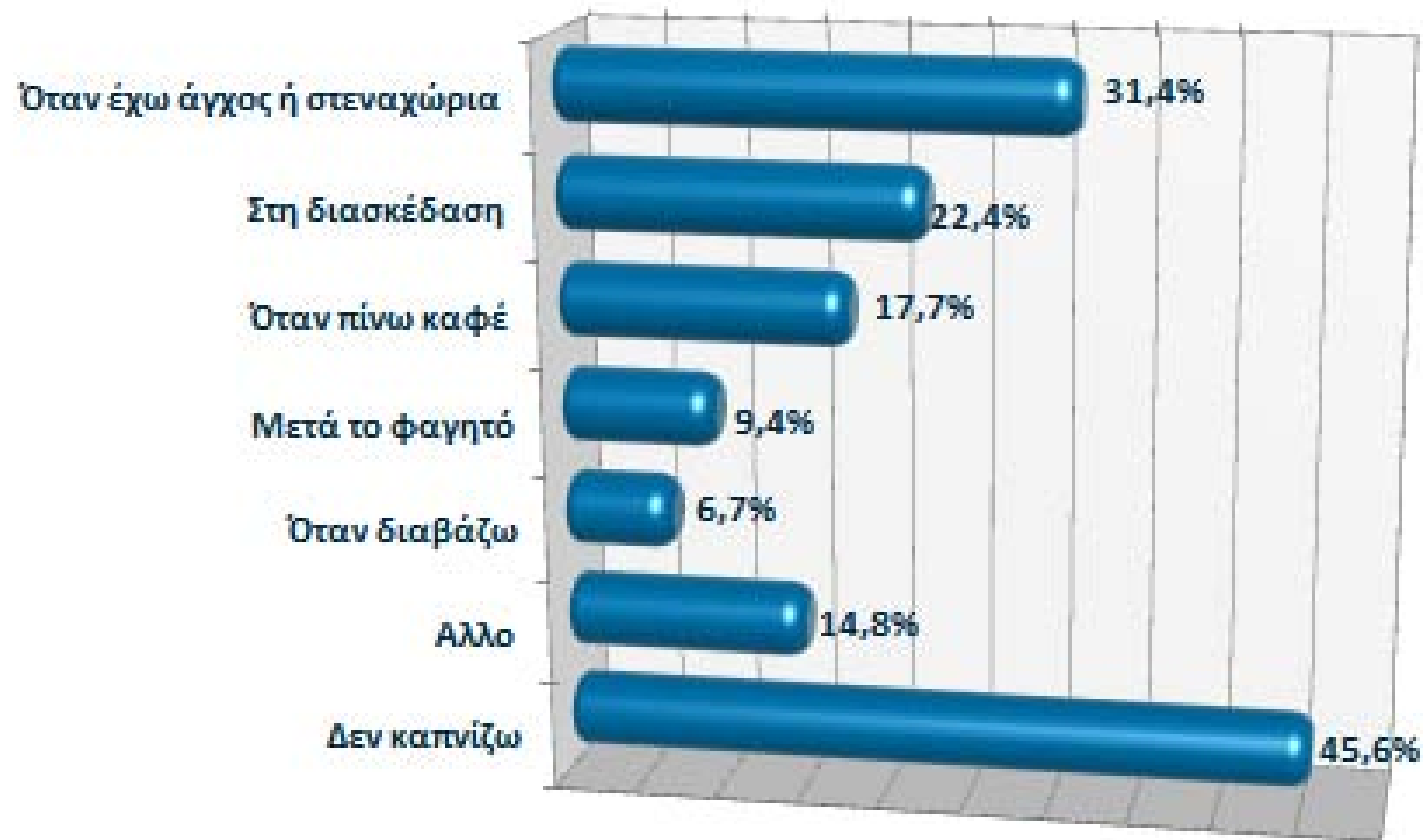
Πότε νιώθεις έντονα την επιθυμία για κάπνισμα; (πολλαπλή)

Καπνιστές

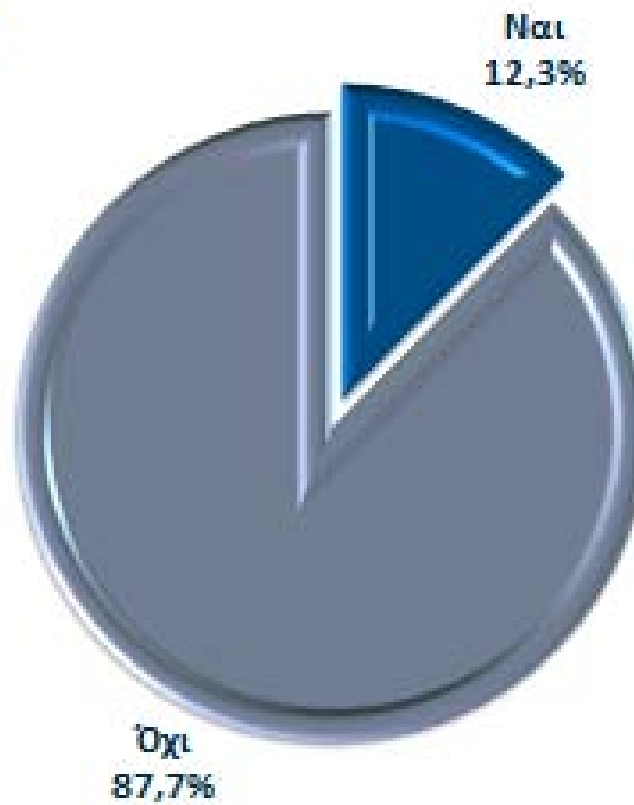
Πότε νιώθεις έντονα την επιθυμία για κάπνισμα; (πολλαπλή)

Όσοι έχουν δοκιμάσει

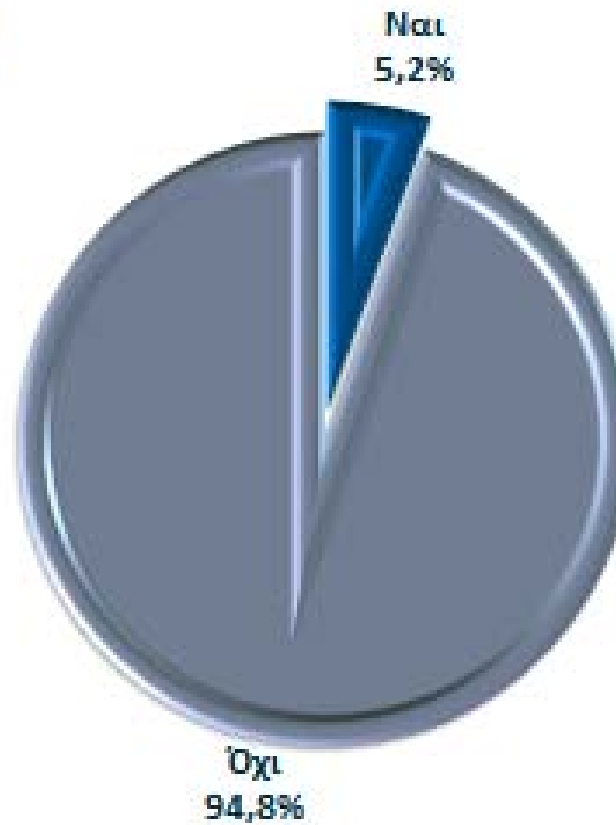
Σε επηρεάζουν οι παρέες σου και οι φίλοι σου να αρχίσεις να καπνίζεις;

Σύνολο μαθητών

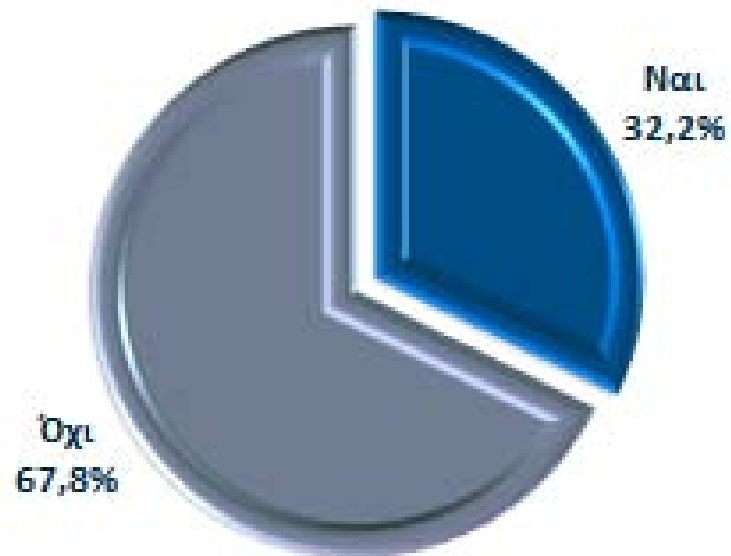
Σε επηρεάζουν οι παρέες σου και οι φίλοι σου να αρχίσεις να καπνίζεις;

Μη καπνιστές

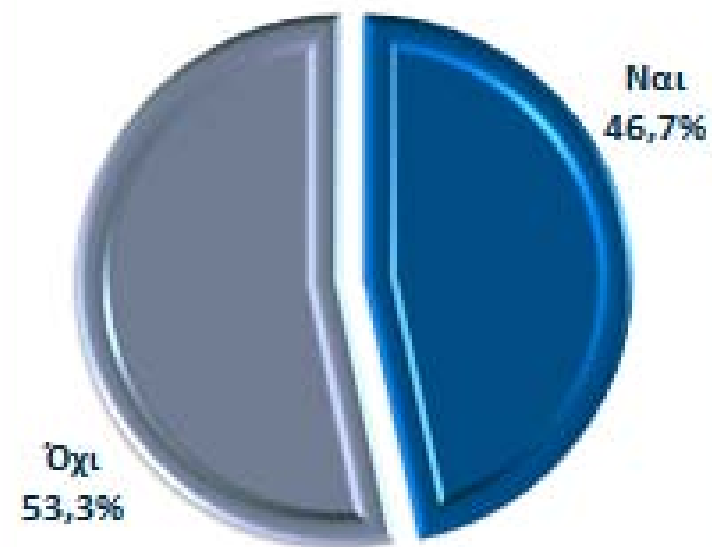

Σε επηρεάζουν οι παρέες σου και οι φίλοι σου να αρχίσεις να καπνίζεις;

Όσοι έχουν δοκιμάσει

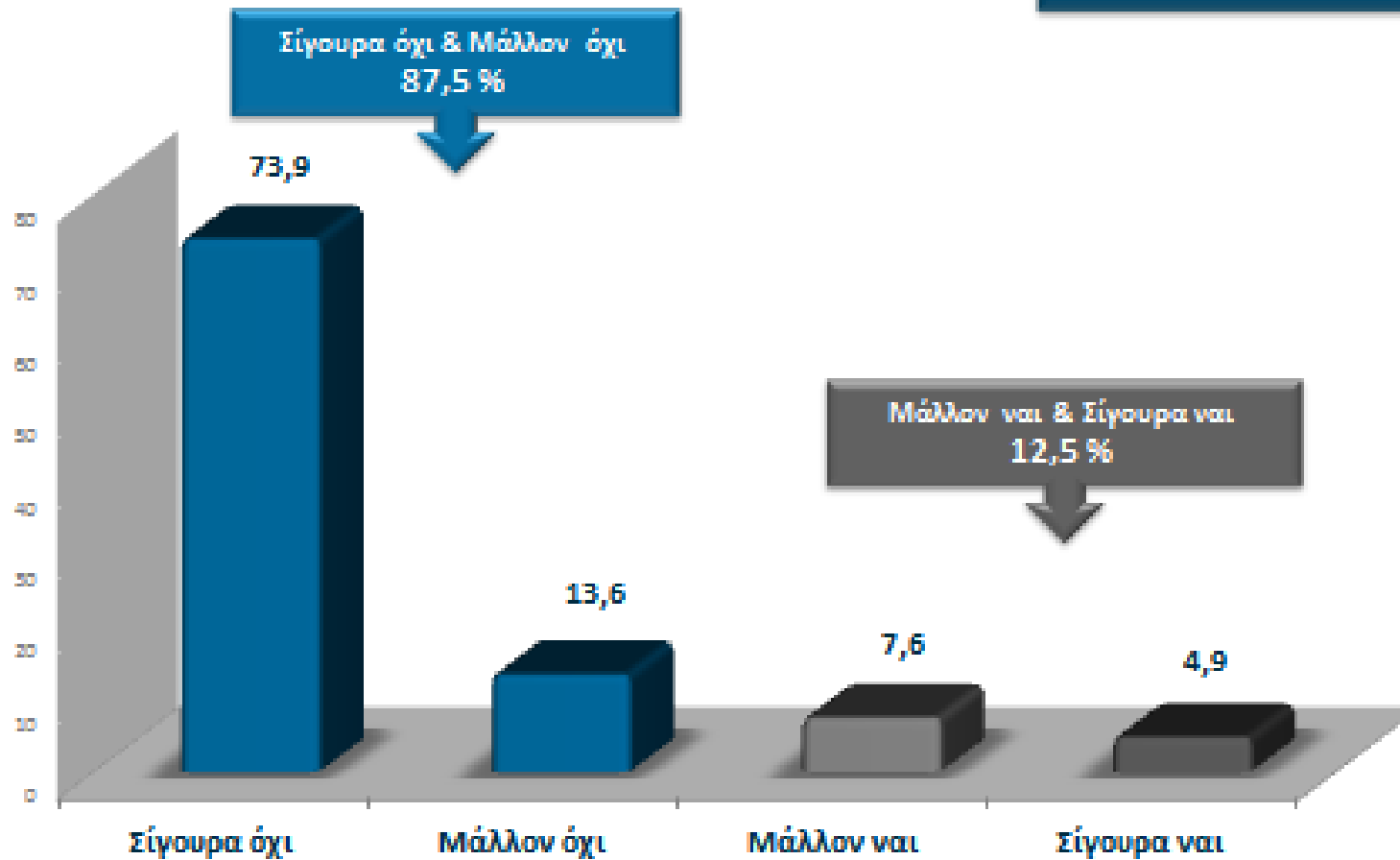

Καπνιστές

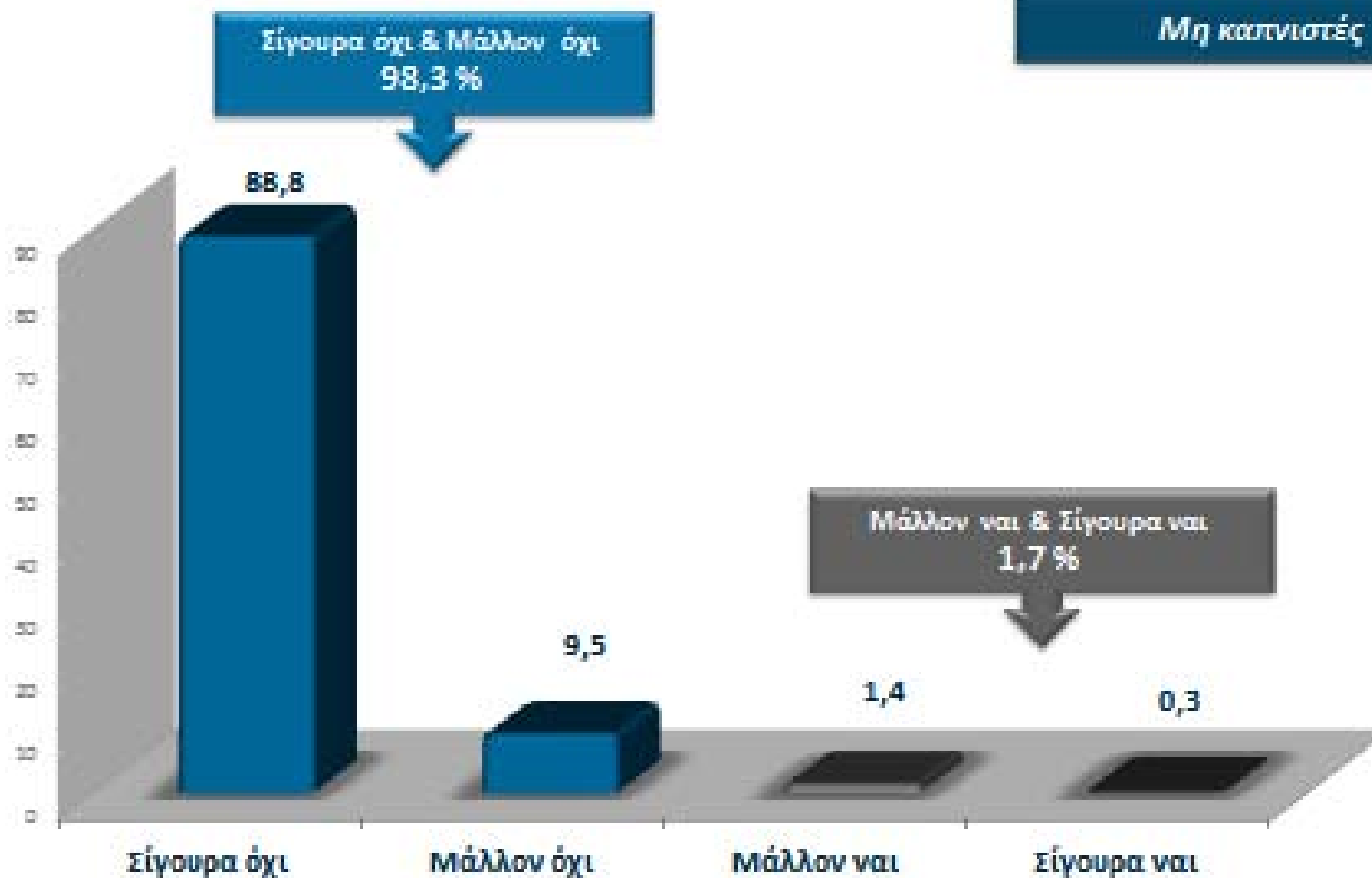

Αν κάποιος από τους φίλους σου, σου προσέφερε ένα τσιγάρο, θα το κάπνιζες;

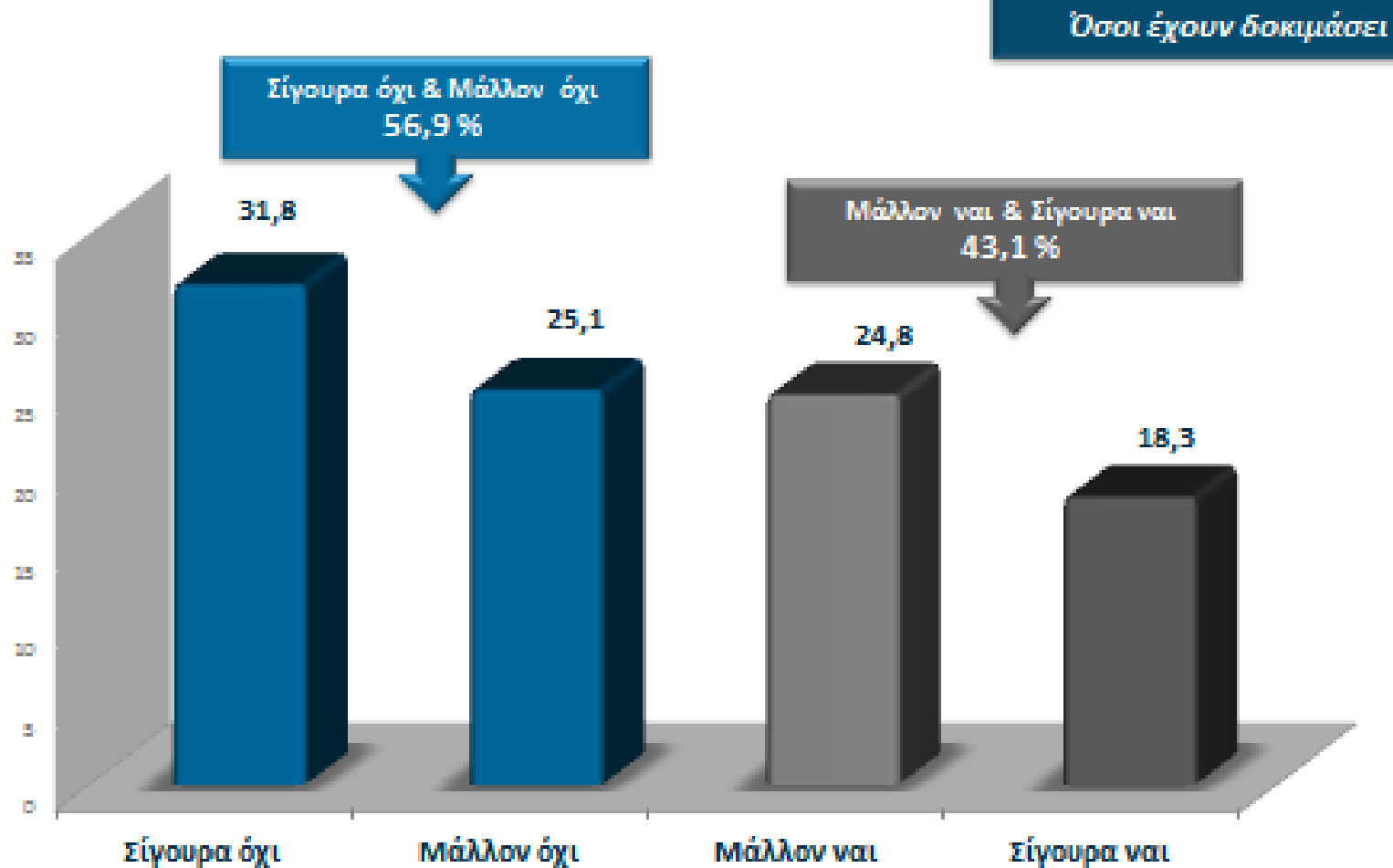
Σύνολο μαθητών

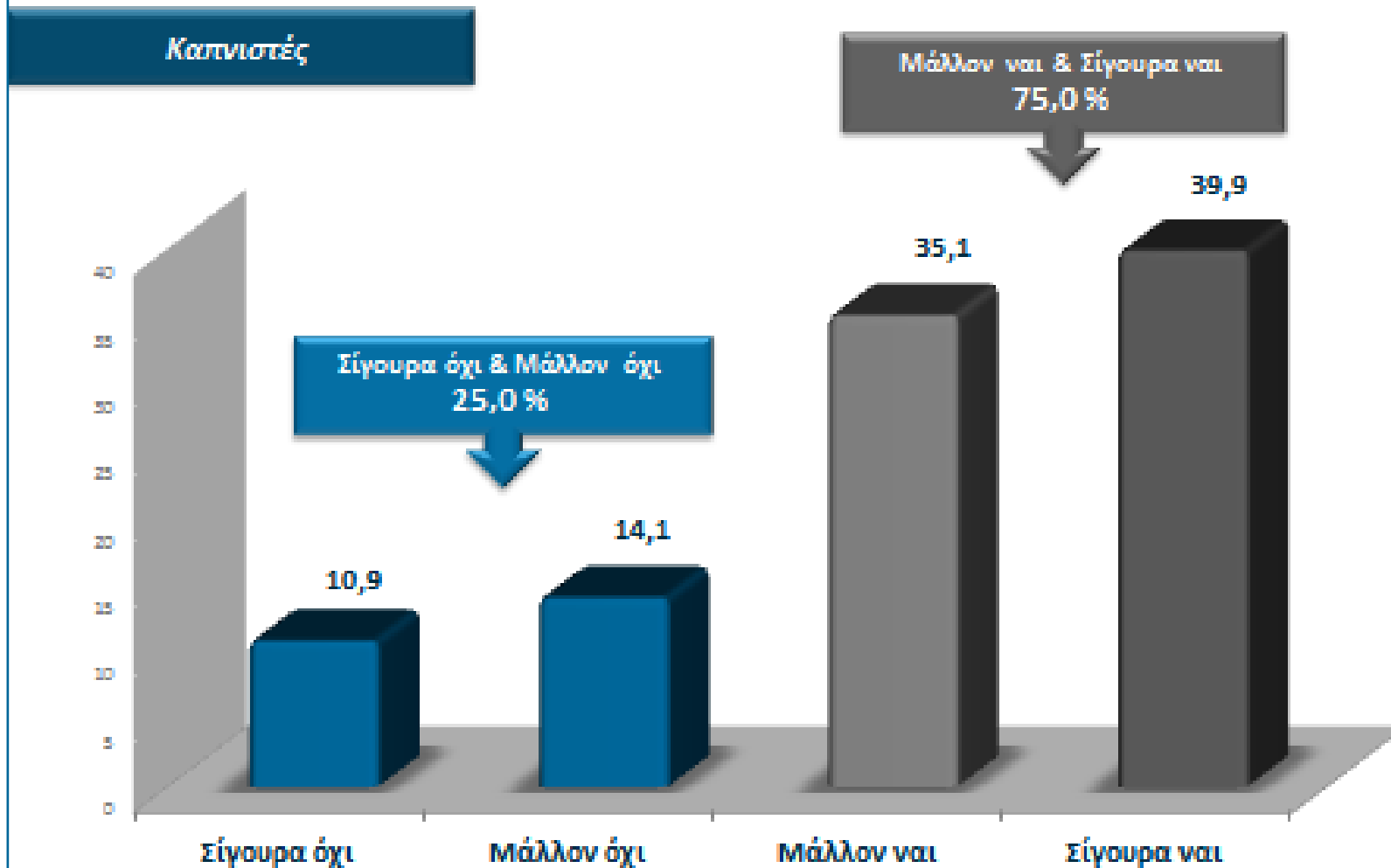
Αν κάποιος από τους φίλους σου, σου προσέφερε ένα τσιγάρο, θα το κάπνιζες;

Αν κάποιος από τους φίλους σου, σου προσέφερε ένα τσιγάρο, θα το κάπνιζες;

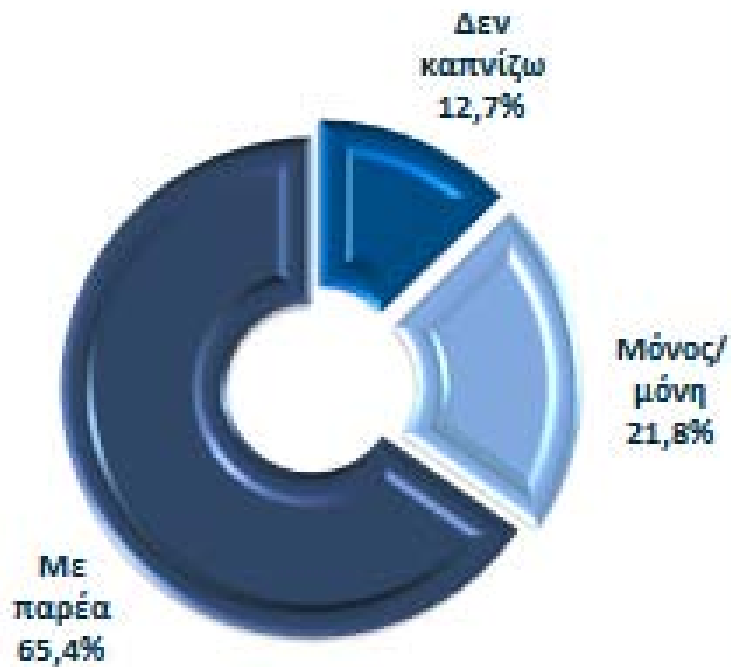

Αν κάποιος από τους φίλους σου, σου προσέφερε ένα τσιγάρο, θα το κάπνιζες;

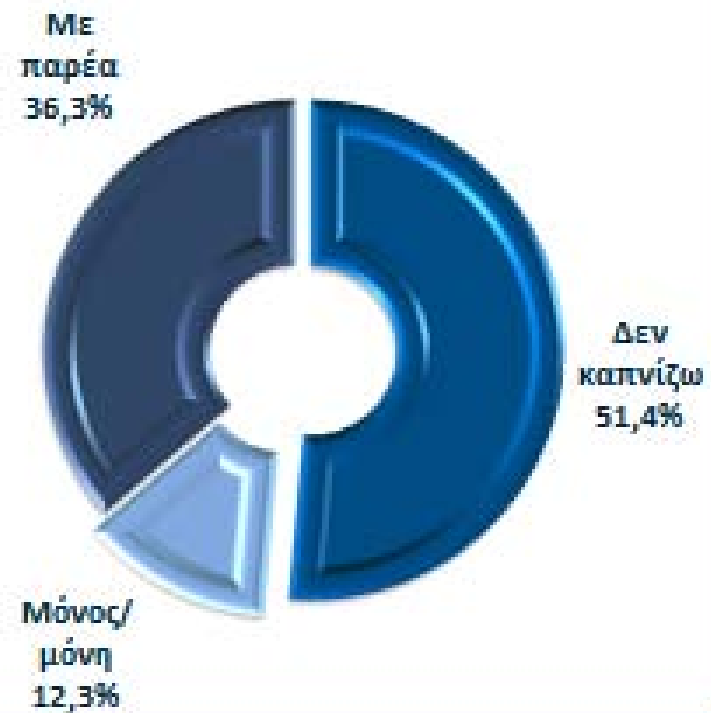

Σου αρέσει να καπνίζεις :

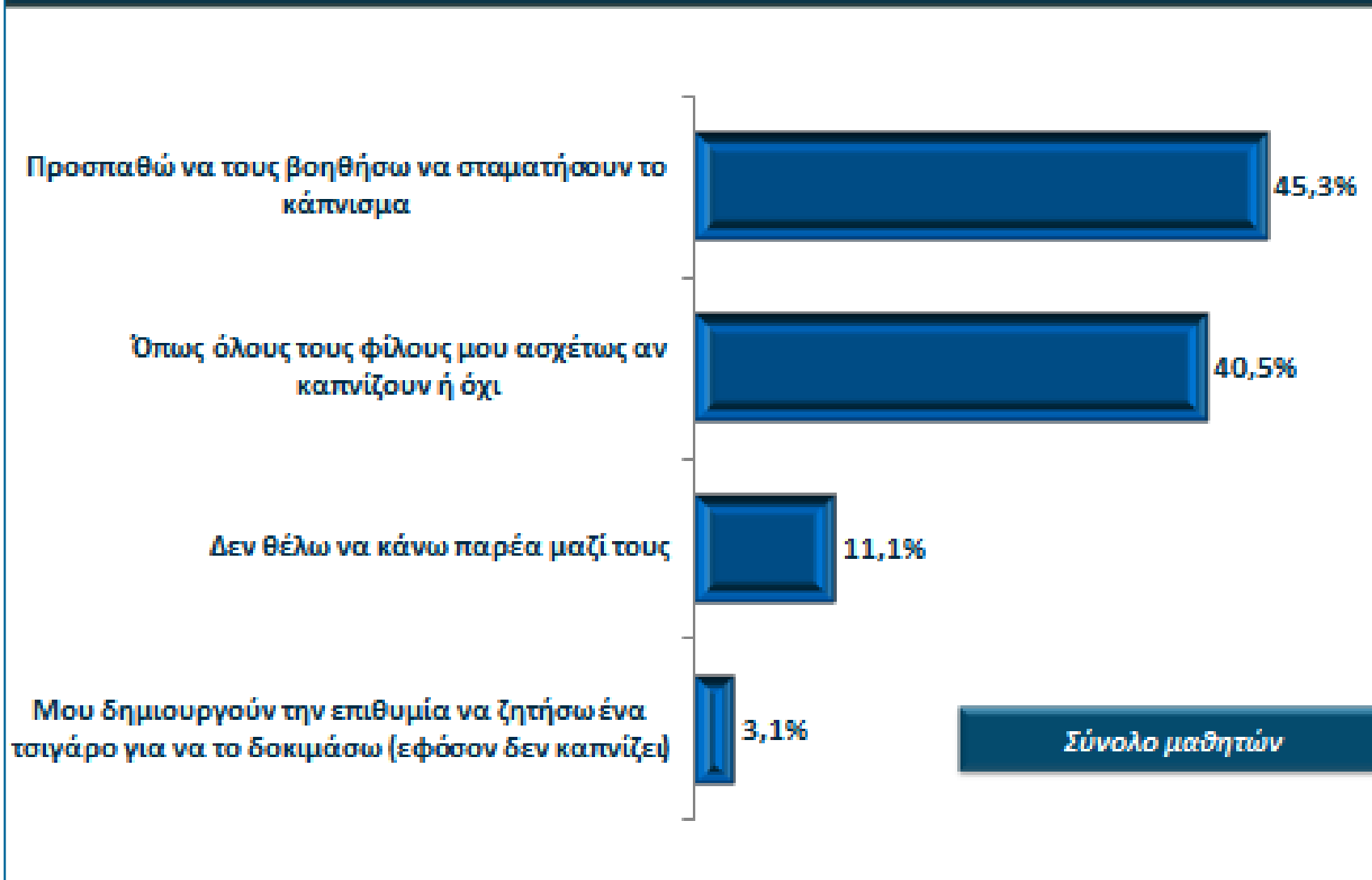
Καπνιστές

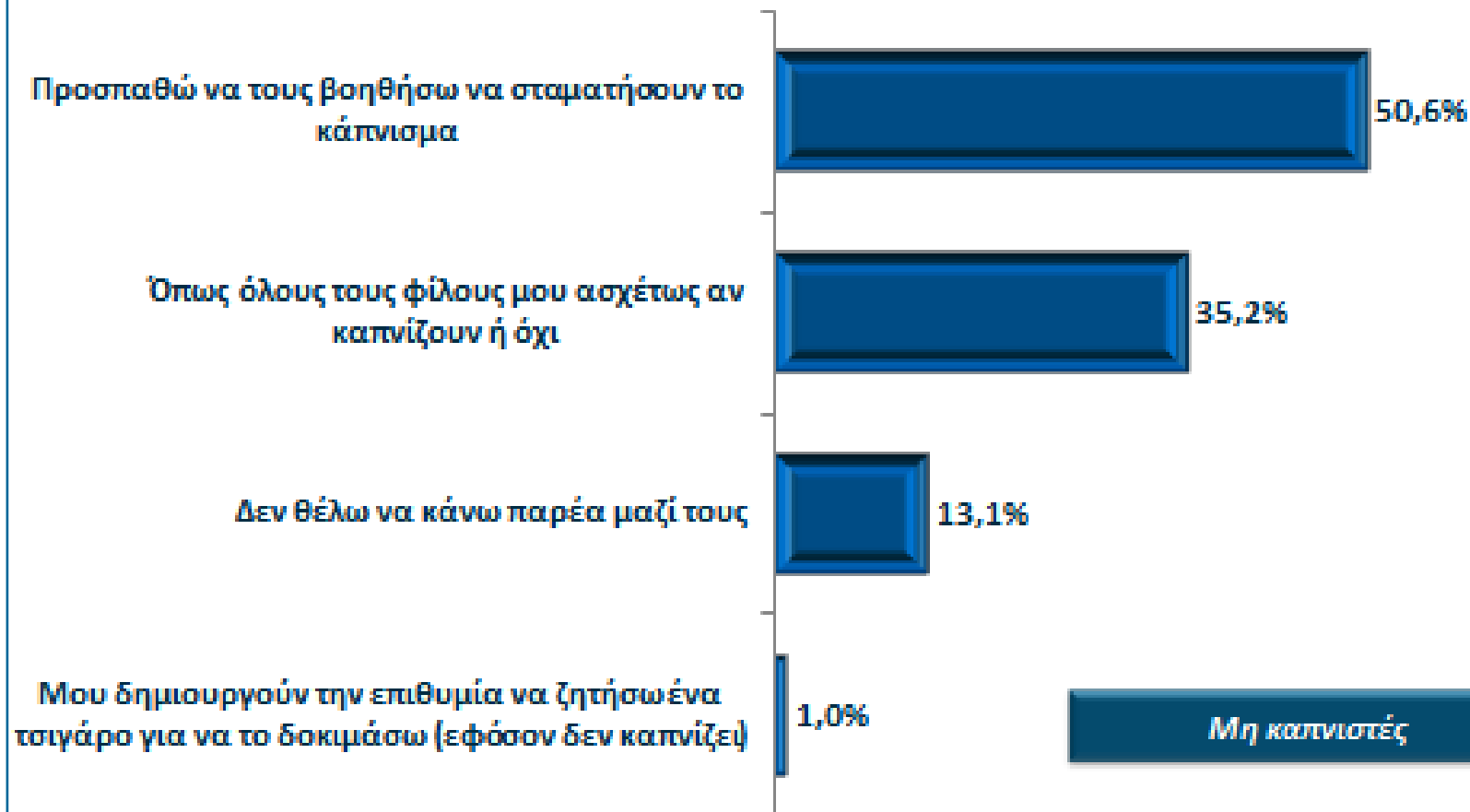
Όσοι έχουν δοκιμάσει

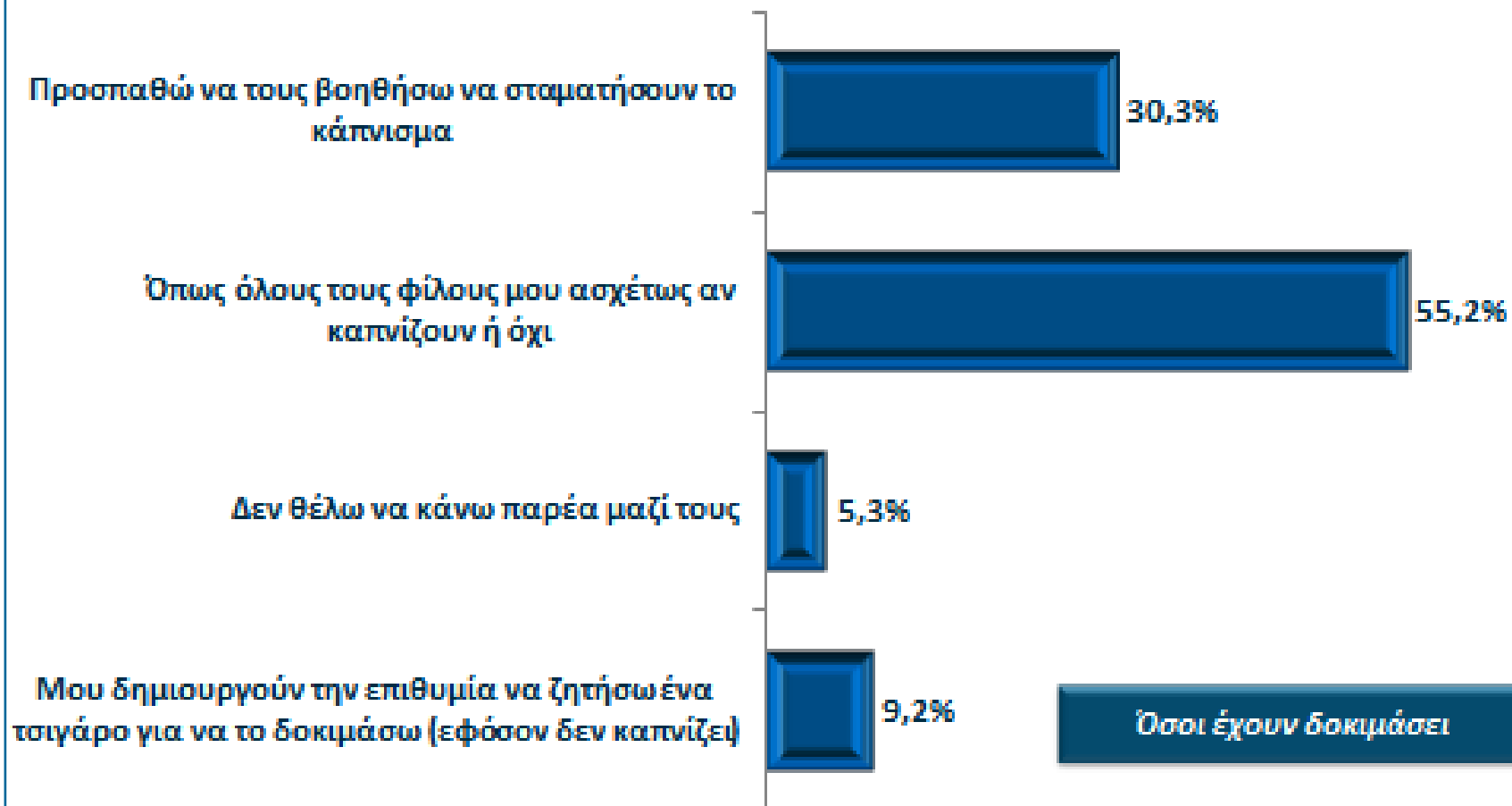
Πώς αντιμετωπίζεις τους φίλους σου που καπνίζουν;

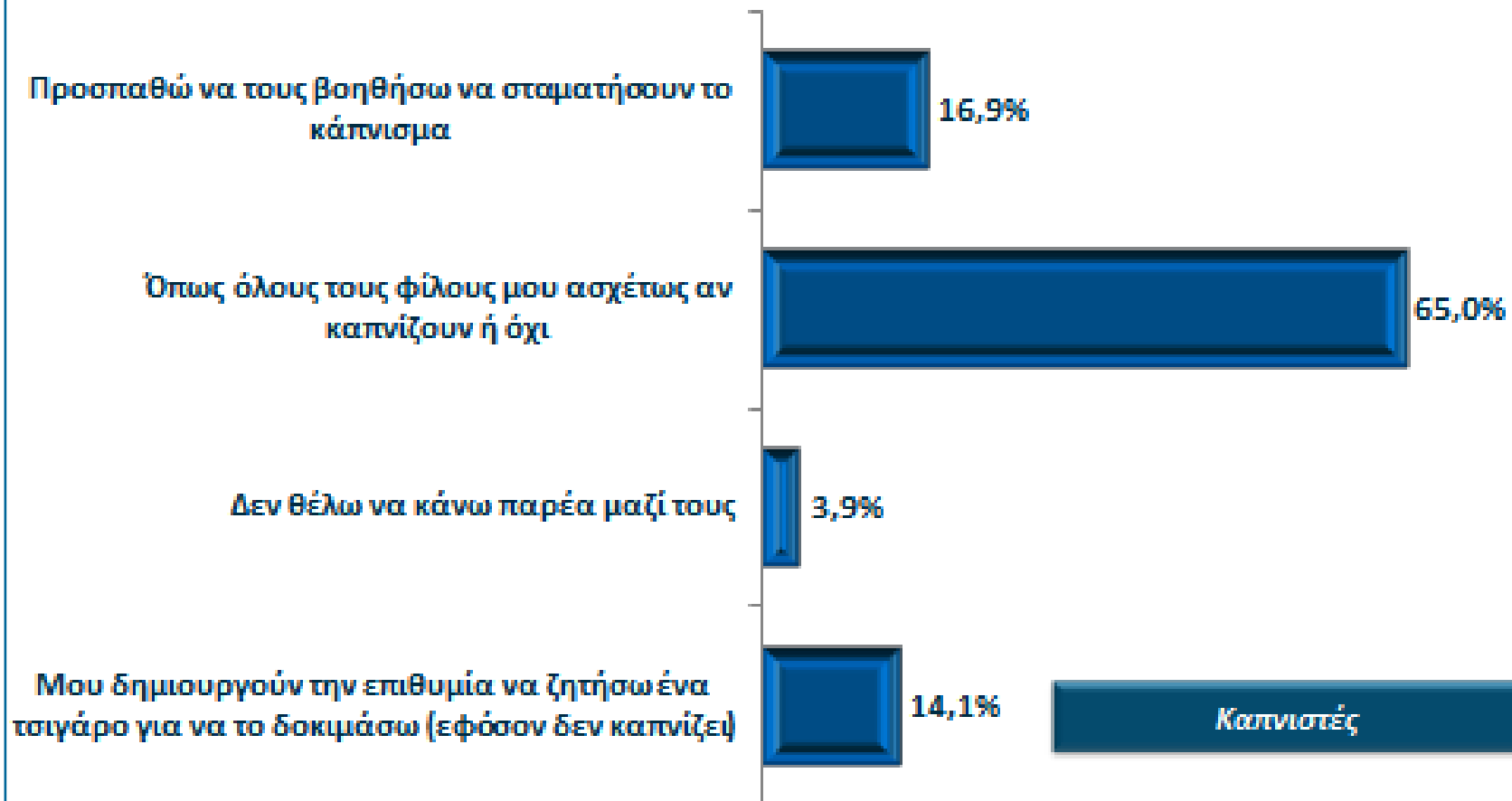
Πώς αντιμετωπίζεις τους φίλους σου που καπνίζουν;

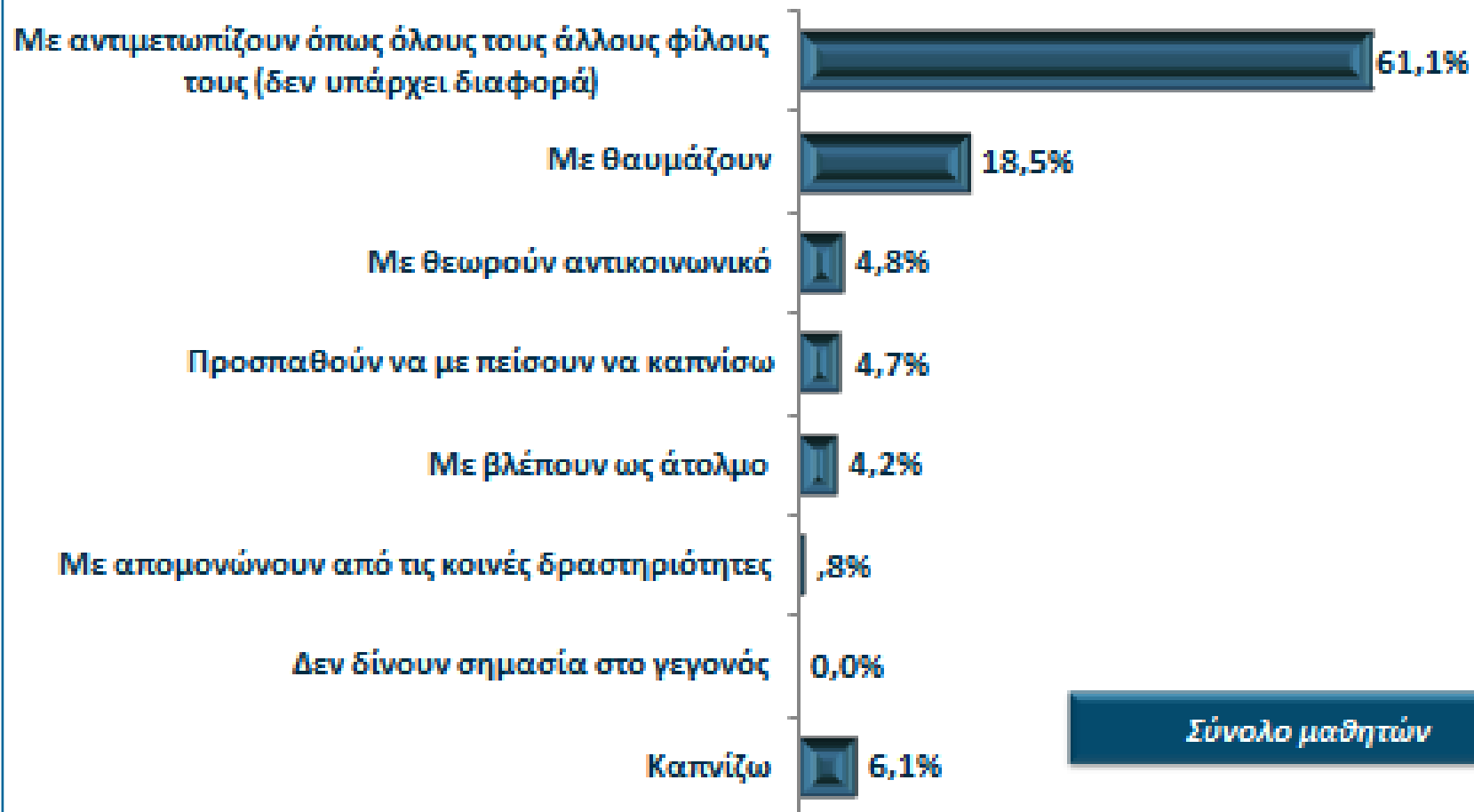
Πώς αντιμετωπίζεις τους φίλους σου που καπνίζουν;

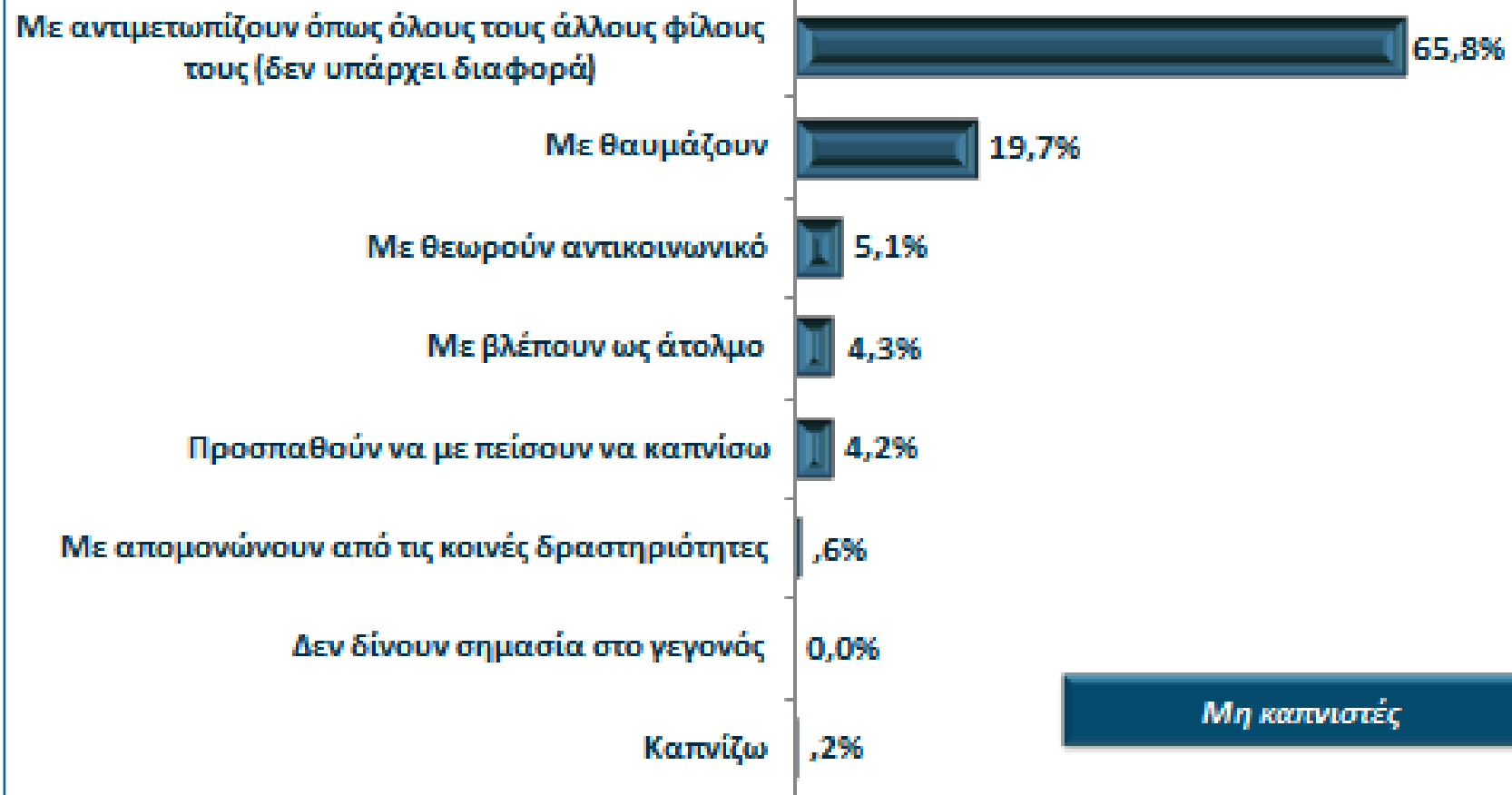
Πώς αντιμετωπίζεις τους φίλους σου που καπνίζουν;

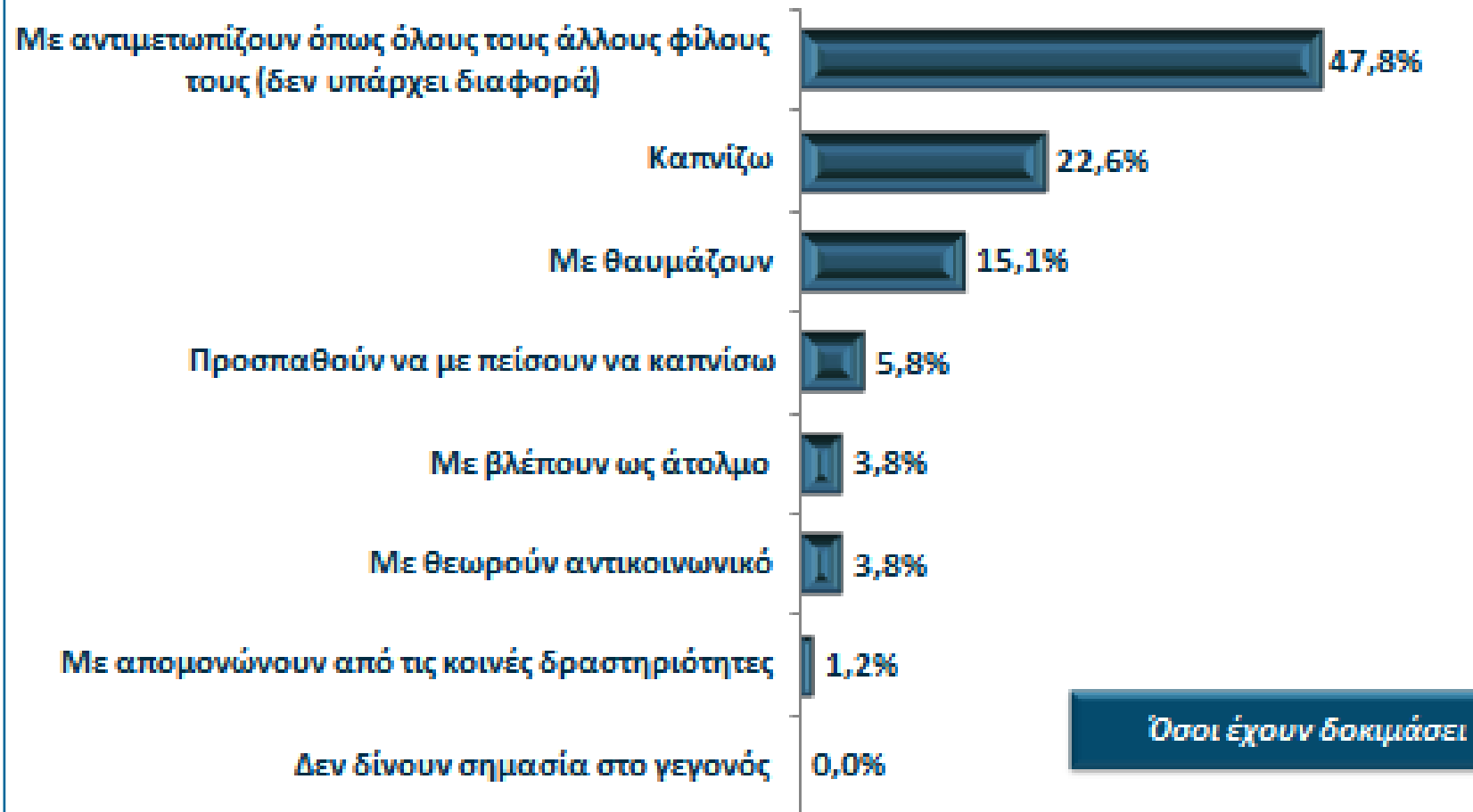
Αν δεν καπνίζεις, πως σε αντιμετωπίζουν οι φίλοι σου που καπνίζουν;

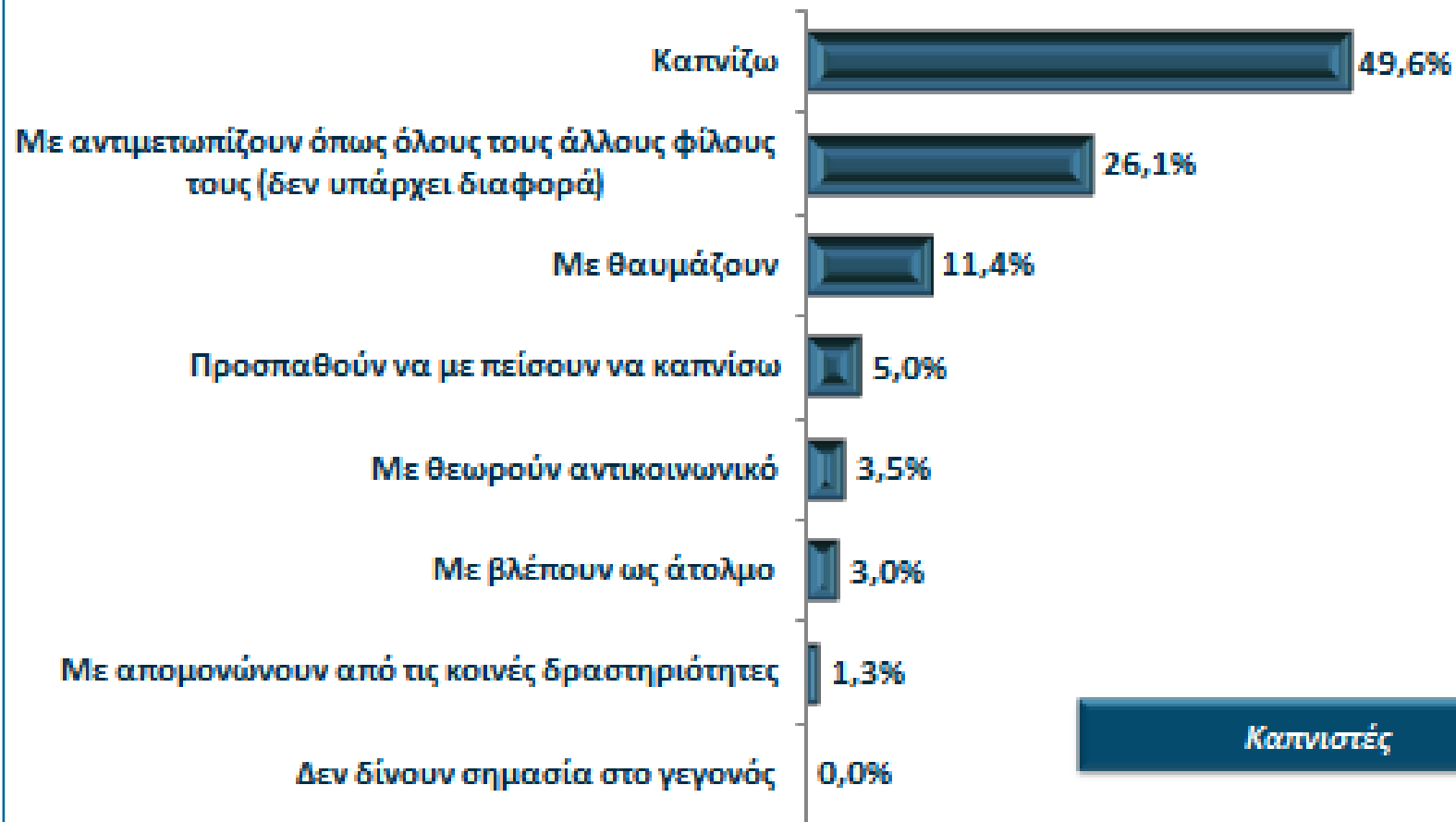
Αν δεν καπνίζεις, πως σε αντιμετωπίζουν οι φίλοι σου που καπνίζουν;

Αν δεν καπνίζεις, πως σε αντιμετωπίζουν οι φίλοι σου που καπνίζουν;

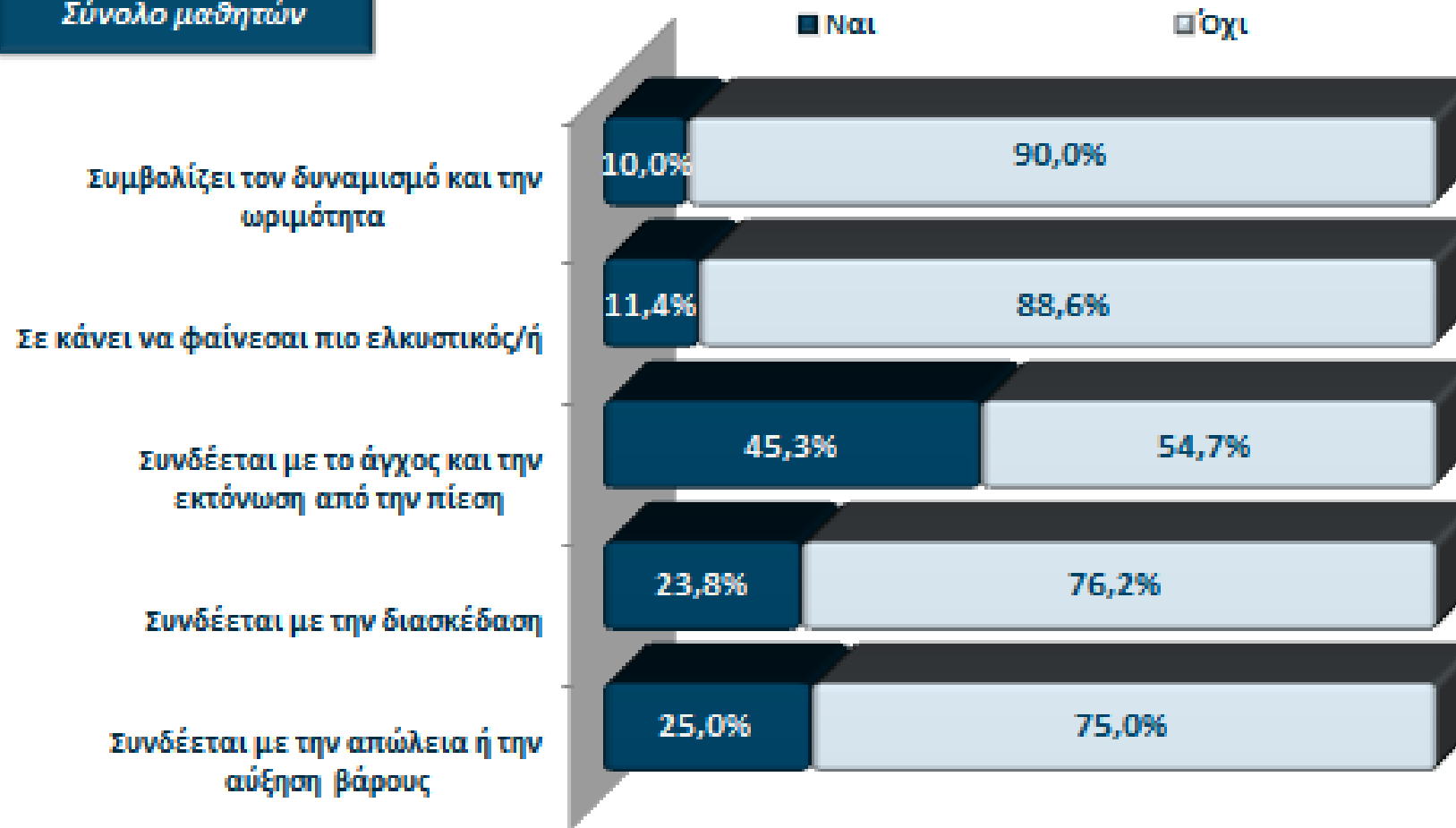

Αν δεν καπνίζεις, πως σε αντιμετωπίζουν οι φίλοι σου που καπνίζουν;

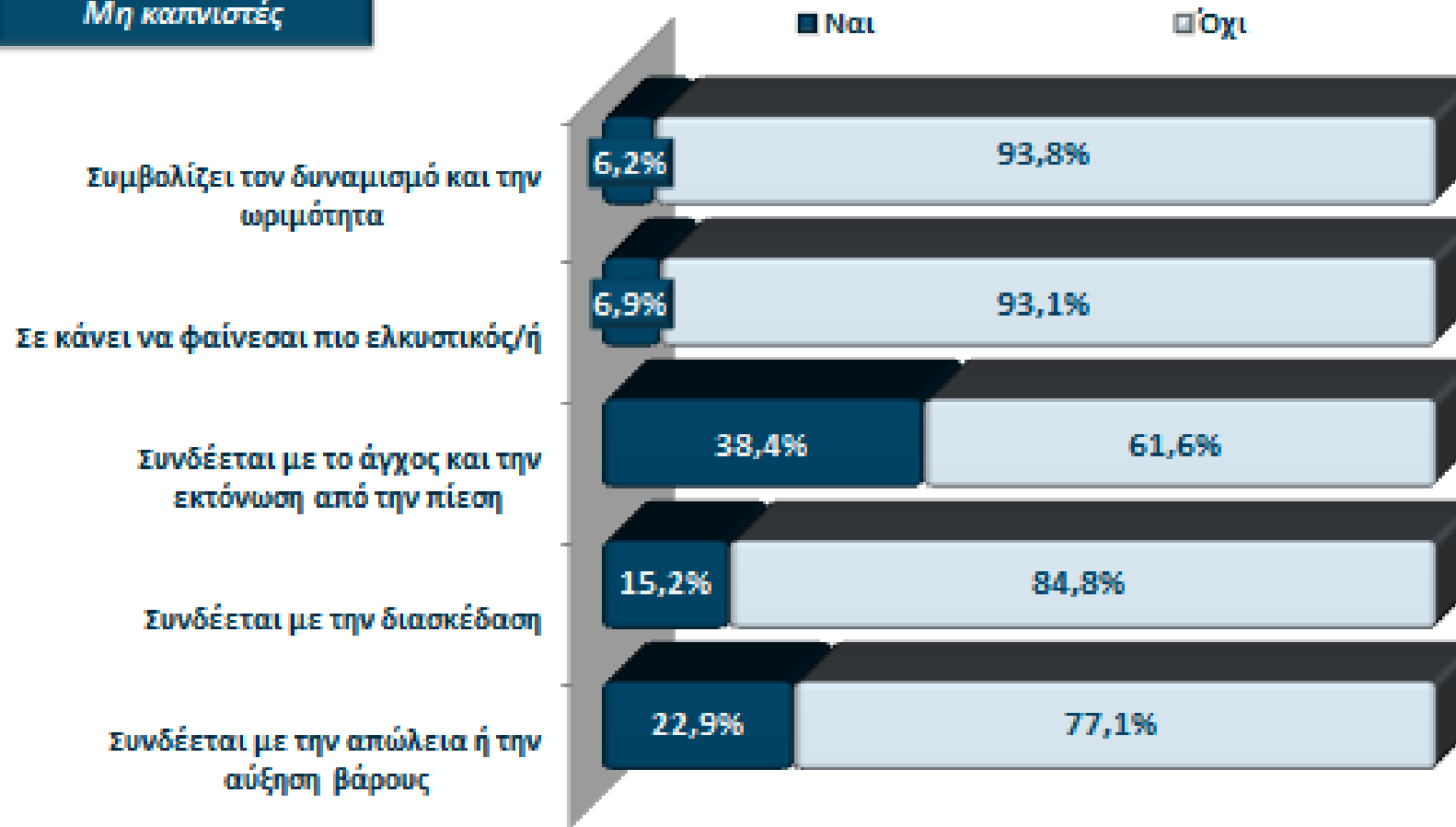
Για εσένα και τους φίλους σου, το κάπνισμα :

Σύνολο μαθητών

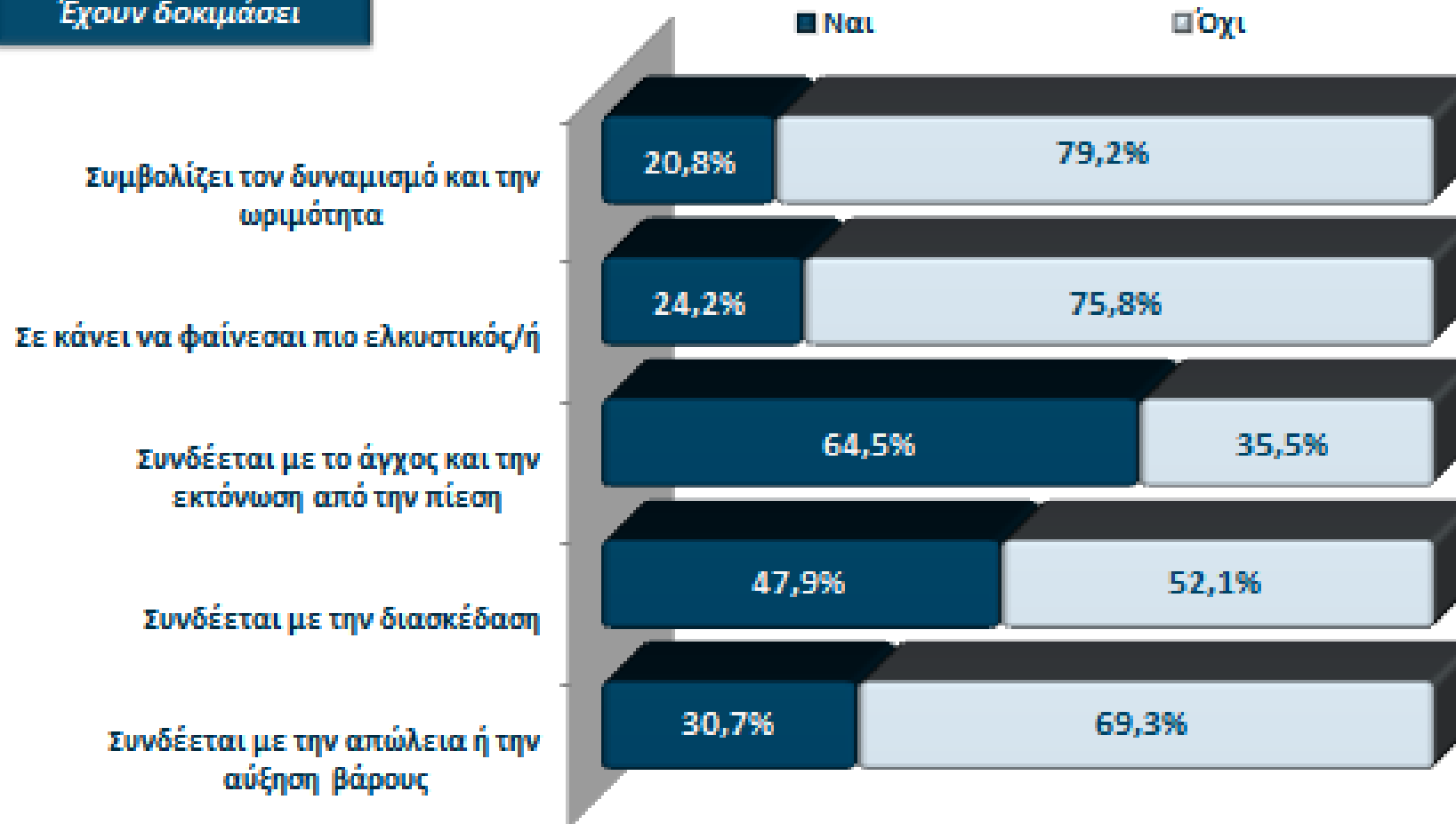
Για εσένα και τους φίλους σου, το κάπνισμα :

Μη καπνιστές

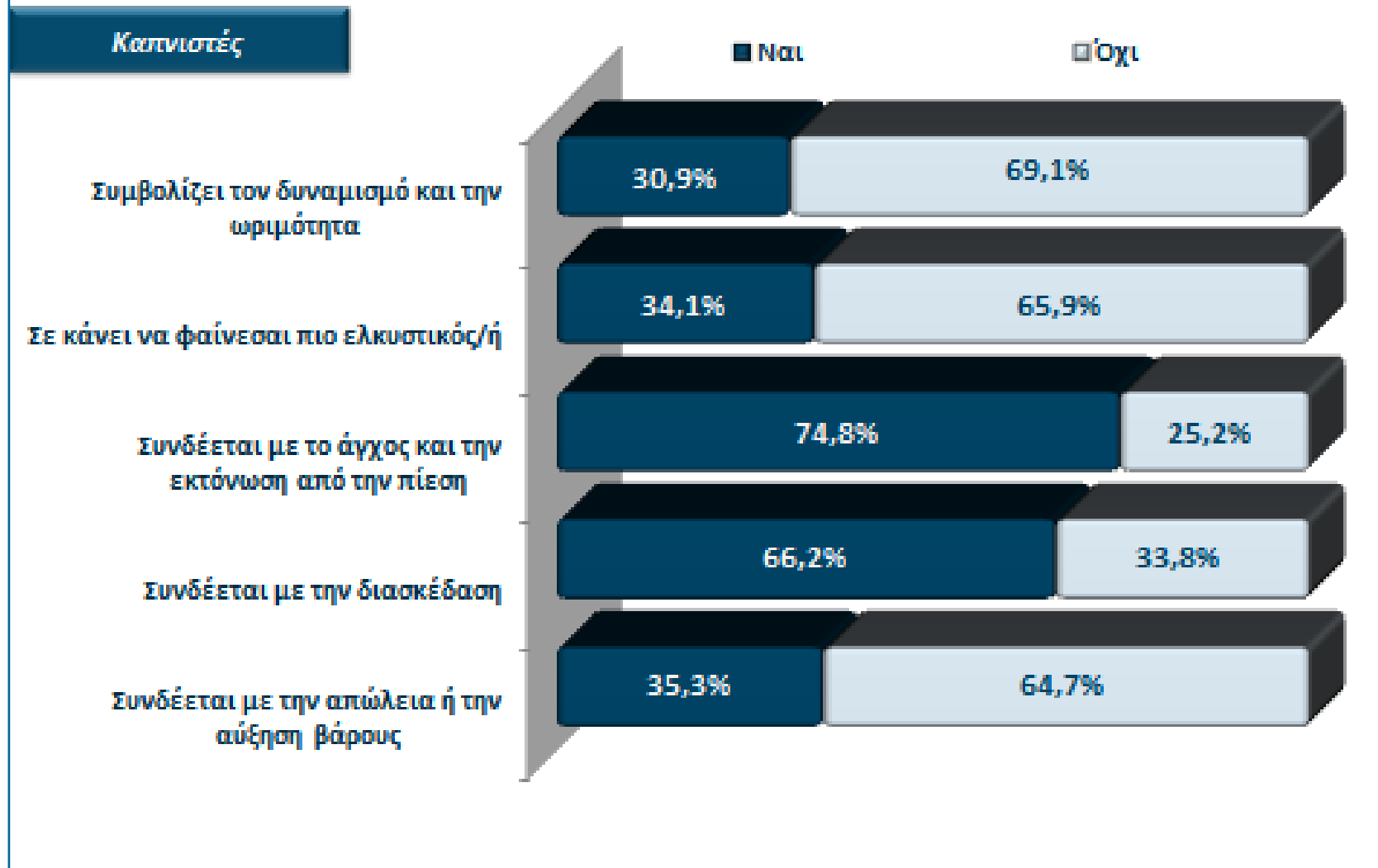

Για εσένα και τους φίλους σου, το κάπνισμα :

Έχουν δοκιμάσει

Για εσένα και τους φίλους σου, το κάπνισμα :

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – Αναλυτικοί Πίνακες

		Φύλο			Τόπος κατοικίας		
		Αγόρι	Κορίτσι	ΣΥΝΟΛΟ	πόλη	κωμόπολη	Χωριό
Φύλο	Αγόρι	100,0%	0,0%	51,1%	51,5%	50,0%	51,8%
	Κορίτσι	0,0%	100,0%	48,9%	48,5%	50,0%	48,2%
	ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Τόπος κατοικίας	Μεγάλη πόλη	42,4%	41,7%	42,0%	100,0%	0,0%	0,0%
	Μικρή πόλη - κωμόπολη	31,8%	33,2%	32,5%	0,0%	100,0%	0,0%
	Χωριό	25,8%	25,1%	25,5%	0,0%	0,0%	100,0%
	ΔΑ	,0%	,0%	,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ηλικία	14 ετών	57,0%	60,2%	58,5%	60,3%	58,5%	55,7%
	15 ετών	37,4%	36,3%	36,8%	35,8%	38,1%	36,9%
	16 ετών	5,6%	3,6%	4,6%	3,9%	3,4%	7,4%
Τάξη	Β Γυμνασίου	52,7%	53,3%	53,0%	53,5%	52,1%	53,3%
	Γ Γυμνασίου	47,3%	46,7%	47,0%	46,5%	47,9%	46,7%
Έχεις ποτέ δοκιμάσει να καπνίσεις εισπνέοντας έστω και μερικές ρουφηξιές καπνού;	Ναι	28,3%	23,6%	26,0%	26,3%	24,1%	27,9%
	Όχι	71,7%	76,4%	74,0%	73,7%	75,9%	72,1%
Σε ποια ηλικία δοκίμασες για πρώτη φορά να καπνίσεις;	8 -10 ετών	5,4%	2,8%	4,1%	3,6%	3,5%	5,9%
	11 -13 ετών	9,2%	7,1%	8,1%	8,6%	7,8%	7,8%
	14 - 16 ετών	10,3%	11,2%	10,8%	11,4%	10,0%	10,7%
	Δεν θυμάμαι	3,4%	2,4%	2,9%	2,6%	2,8%	3,4%
	Δεν το έχω κάνει ποτέ	71,7%	76,5%	74,1%	73,7%	75,9%	72,2%
Ποιος λόγος σε ώθησε να δοκιμάσεις;	Δεν καπνίζω	75,1%	78,0%	76,5%	76,1%	78,2%	75,0%
	Ήθελα να κάνω επίδειξη - εντύπωση	2,6%	1,3%	2,0%	2,0%	1,5%	2,6%
	Αντίδραση	1,8%	2,9%	2,3%	2,4%	2,1%	2,6%
	Περίεργεια	16,9%	15,0%	15,9%	16,6%	15,4%	15,5%
	Προτροπή φίλου	2,9%	2,2%	2,6%	2,3%	2,3%	3,3%
	Ήθελα να μιμηθώ κάποιον	,7%	,6%	,7%	,6%	,5%	,9%
Ποιάς είναι ο χώρος που δοκίμασες το πρώτο σου τσιγάρο;	Δεν έχω καπνίσει ποτέ	71,6%	76,4%	73,9%	73,6%	75,8%	72,0%
	Πλατεία, πάρκο	6,7%	5,4%	6,1%	7,4%	5,3%	4,9%
	Cafe	1,5%	1,3%	1,4%	1,5%	,9%	1,8%
	Internet cafe	,5%	,2%	,3%	,3%	,3%	,5%
	Εστιατόριο, Fast Food	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Bar, Club	1,4%	,9%	1,2%	1,1%	1,1%	1,3%
	Σχολείο	3,3%	2,4%	2,9%	2,9%	2,5%	3,3%
	Σχολική εκδρομή	,7%	,6%	,7%	,6%	,7%	,7%
	Σε σπίτι φίλου/ φίλης	2,9%	3,3%	3,1%	2,9%	2,9%	3,5%
Σε άλλο χώρο	11,5%	9,5%	10,5%	9,7%	10,4%	12,0%	

		Φύλο			Τόπος κατοικίας		
		Αγόρι	Κορίτσι	ΣΥΝΟΛΟ	πόλη	κωμόπολη	Χωριό
Σε ποιους χώρους κάπνιζες ή ίσως εξακολουθείς να κάπνιζεις ακόμα; (πολλαπλή)	Δεν έχω καπνίσει ποτέ	72,4%	77,2%	74,8%	74,6%	76,6%	72,7%
	Πλατεία - Πάρκο	10,7%	10,0%	10,4%	11,6%	9,3%	9,9%
	Cafe	5,8%	5,3%	5,5%	6,1%	5,0%	5,3%
	Internet cafe	3,2%	1,6%	2,4%	2,4%	2,1%	2,8%
	Εστιατόριο - Fast Food	1,9%	1,5%	1,7%	1,9%	1,4%	1,7%
	Bar – Club	4,6%	3,5%	4,0%	4,1%	3,9%	4,0%
	Σχολείο	5,2%	3,9%	4,6%	4,6%	4,0%	5,3%
	Σχολικές εκδρομές	3,3%	2,6%	3,0%	3,0%	2,7%	3,2%
	Άλλος χώρος	9,6%	7,4%	8,5%	8,1%	8,4%	9,5%
Πόσο συχνά επισκέπτεσαι τους παρακάτω χώρους: Cafe	Καθόλου	14,4%	8,9%	11,7%	12,2%	10,7%	12,3%
	1 φορά/ μήνα	21,8%	23,3%	22,5%	23,2%	21,0%	23,4%
	1 φορά/ 15 ημέρες	17,3%	19,8%	18,5%	20,4%	18,2%	15,9%
	1 φορά/ εβδομάδα	22,5%	26,9%	24,7%	25,1%	26,7%	21,3%
	Πιο συχνά	24,0%	21,0%	22,6%	19,1%	23,4%	27,2%
Internet cafe	Καθόλου	39,5%	72,7%	55,7%	62,0%	54,8%	46,6%
	1 φορά/ μήνα	22,1%	14,5%	18,4%	18,1%	18,0%	19,3%
	1 φορά/ 15 ημέρες	9,2%	4,1%	6,7%	6,1%	6,6%	7,7%
	1 φορά/ εβδομάδα	11,1%	3,9%	7,6%	5,7%	8,5%	9,5%
	Πιο συχνά	18,1%	4,8%	11,6%	8,1%	12,0%	17,0%
Εστιατόριο - fast food	Καθόλου	13,8%	11,1%	12,4%	11,8%	10,5%	16,1%
	1 φορά/ μήνα	31,5%	37,5%	34,5%	35,7%	33,3%	34,0%
	1 φορά/ 15 ημέρες	21,0%	23,7%	22,3%	23,6%	22,5%	19,8%
	1 φορά/ εβδομάδα	20,5%	17,3%	18,9%	17,8%	21,5%	17,3%
	Πιο συχνά	13,3%	10,5%	11,9%	11,1%	12,2%	12,8%
Bar - club	Καθόλου	40,0%	44,9%	42,4%	46,7%	39,7%	38,8%
	1 φορά/ μήνα	28,9%	30,8%	29,8%	31,2%	29,6%	27,8%
	1 φορά/ 15 ημέρες	9,8%	9,3%	9,6%	7,9%	10,6%	10,8%
	1 φορά/ εβδομάδα	10,1%	8,3%	9,2%	6,9%	11,1%	10,5%
	Πιο συχνά	11,2%	6,7%	9,0%	7,2%	9,0%	12,1%
Τις τελευταίες 30 ημέρες, πόσες μέρες κάπνισες πάνω από ένα τσιγάρο;	Καμία	88,2%	90,5%	89,3%	89,2%	90,4%	88,1%
	1 ημέρα	2,4%	2,4%	2,4%	2,5%	2,3%	2,6%
	2-3 ημέρες	1,6%	1,5%	1,6%	1,6%	1,4%	1,6%
	4-5 ημέρες	,9%	,8%	,9%	,8%	,7%	1,2%
	6-10 ημέρες	,7%	,8%	,7%	,8%	,6%	,7%
	11-20 ημέρες	,5%	,6%	,5%	,5%	,5%	,6%
	21-29 ημέρες	5,6%	3,4%	4,6%	4,6%	4,0%	5,3%
	30 ημέρες (καθημερινά)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Από αυτές τις μέρες, πόσα τσιγάρα κατά μέσο όρο κάπνισες ημερησίως;	Δεν κάπνισα κανένα τσιγάρο	87,8%	90,4%	89,1%	89,2%	90,1%	87,7%
	1 τσιγάρο	3,5%	3,2%	3,3%	3,3%	3,2%	3,5%
	2-5 τσιγάρα ημερησίως	2,9%	2,8%	2,9%	2,8%	2,9%	3,0%
	6-10 τσιγάρα ημερησίως	1,7%	1,3%	1,5%	1,5%	1,4%	1,6%
	11-20 τσιγάρα ημερησίως	1,6%	,8%	1,2%	1,2%	,9%	1,4%
	Περισσότερα από 20 τσιγάρα ημερησίως	2,5%	1,4%	2,0%	1,9%	1,4%	2,8%

		Φύλο			Τόπος κατοικίας		
		Αγόρι	Κορίτσι	ΣΥΝΟΛΟ	πόλη	κωμόπολη	Χωριό
Έχεις καπνίσει ποτέ 7 μέρες συνεχόμενα;	Ναι	8,9%	6,5%	7,7%	7,9%	6,5%	9,1%
	Όχι	91,1%	93,5%	92,3%	92,1%	93,5%	90,9%
Τις τελευταίες 30 ημέρες έκανες χρήση άλλων ειδών καπνίσματος (πχ πουράκι, ναργιλέ);	Ναι	10,1%	5,4%	7,8%	9,3%	6,3%	7,3%
	Όχι	89,9%	94,6%	92,2%	90,7%	93,7%	92,7%
Γιατί δεν καπνίζεις; (πολλαπλή)	Γιατί έχω ακούσει ότι βλάπτει την υγεία	69,9%	67,9%	68,9%	69,7%	69,4%	67,1%
	Γιατί δεν έχω χρήματα να διαθέσω ώστε να αγοράσω τσιγάρα	4,6%	2,5%	3,6%	4,0%	3,2%	3,4%
	Γιατί δεν μου αρέσει	48,1%	56,4%	52,1%	52,8%	53,5%	49,4%
	Γιατί φοβάμαι την αντίδραση των γονιών	9,2%	9,3%	9,2%	9,4%	9,5%	8,7%
	Γιατί έχω ευαισθησία στην αναπνοή μου	7,9%	8,4%	8,1%	8,3%	8,3%	7,6%
	Καπνίζω	8,5%	7,7%	8,1%	8,4%	7,3%	8,8%
Σε επηρεάζουν οι παρέες σου και οι φίλοι σου να αρχίσεις να καπνίζεις;	Ναι	13,4%	11,2%	12,3%	12,1%	11,5%	13,9%
	Όχι	86,6%	88,8%	87,7%	87,9%	88,5%	86,1%
Αν κάποιος από τους φίλους σου, σου προσφέρει ένα τσιγάρο θα το κάπνιζες;	Σίγουρα όχι	74,8%	72,9%	73,9%	72,2%	75,6%	74,3%
	Μάλλον όχι	12,7%	14,6%	13,6%	14,7%	13,1%	12,5%
	Μάλλον ναι	6,6%	8,5%	7,6%	8,1%	7,0%	7,4%
	Σίγουρα ναι	5,8%	4,0%	4,9%	5,0%	4,2%	5,8%
Τι σε έκανε να αρχίσεις το κάπνισμα;	Δεν καπνίζω	83,8%	85,5%	84,6%	84,7%	85,7%	83,1%
	Καπνίζουν και οι γονείς μου	1,3%	,9%	1,1%	,9%	1,1%	1,4%
	Για να γίνω αποδεκτός/η από την παρέα μου	1,4%	,7%	1,0%	1,0%	,8%	1,5%
	Για να αισθάνομαι μεγάλος/η	1,3%	,7%	1,0%	1,0%	,9%	1,3%
	Συναισθηματική πίεση	3,3%	5,6%	4,4%	4,7%	4,3%	4,1%
	Άλλος λόγος	8,9%	6,6%	7,8%	7,7%	7,2%	8,6%
Σου αρέσει να καπνίζεις:	Δεν καπνίζω	86,3%	87,9%	87,1%	86,8%	88,2%	86,0%
	Μόνος/μόνη	3,2%	3,4%	3,3%	3,4%	3,2%	3,2%
	Με παρέα	10,5%	8,7%	9,6%	9,8%	8,6%	10,8%
Πότε νιώθεις έντονα την επιθυμία για κάπνισμα; (πολλαπλή)	Δεν καπνίζω	84,7%	85,8%	85,2%	84,8%	86,6%	84,3%
	Όταν έχω άγχος ή στεναχώρια	7,3%	10,2%	8,7%	9,5%	8,0%	8,4%
	Όταν διαβάζω	2,2%	1,5%	1,8%	1,8%	1,7%	2,1%
	Όταν πίνω καφέ	5,9%	3,5%	4,7%	4,8%	4,1%	5,4%
	Μετά το φαγητό	3,0%	2,0%	2,5%	2,6%	2,1%	2,9%
	Στη διασκέδαση	6,9%	5,2%	6,1%	6,7%	5,6%	5,8%
Πιστεύεις ότι αν θελήσεις να καπνίσεις, μπορείς να αγοράσεις τσιγάρα:	Δύσκολα	14,3%	12,8%	13,5%	13,5%	13,3%	13,9%
	Εύκολα	41,0%	39,3%	40,2%	41,3%	39,3%	39,6%
	Δεν γνωρίζω	44,7%	47,9%	46,3%	45,2%	47,4%	46,5%

		Φύλο			Τόπος κατοικίας		
		Αγόρι	Κορίτσι	ΣΥΝΟΛΟ	πόλη	κωμόπολη	Χωριό
Πού βρίσκεις συνήθως τα τσιγάρα;	Δεν καπνίζω	84,7%	86,7%	85,7%	85,6%	86,8%	84,5%
	Τα αγοράζω ελεύθερα μόνος μου	8,2%	5,9%	7,1%	7,3%	6,3%	7,7%
	Τα παίρνω από φίλους	4,8%	5,3%	5,0%	5,1%	5,0%	5,0%
	Τα παίρνω από τους γονείς μου	1,6%	1,6%	1,6%	1,6%	1,5%	1,8%
	Ζητάω να μου αγοράσουν	,7%	,5%	,6%	,5%	,5%	,9%
Προσπάθησες ποτέ να κόψεις το τσιγάρο;	Δεν καπνίζω	83,9%	86,5%	85,2%	84,7%	86,4%	84,2%
	Έχω καπνίσει ελάχιστες φορές	6,0%	6,2%	6,1%	6,6%	5,7%	5,9%
	Δεν έχω προσπαθήσει ποτέ	3,5%	2,4%	2,9%	2,9%	2,4%	3,7%
	Μία φορά	2,3%	1,9%	2,1%	2,0%	2,1%	2,3%
	2-3 φορές	2,2%	1,5%	1,9%	1,9%	1,7%	1,9%
	Περισσότερες από 3	2,1%	1,5%	1,8%	1,8%	1,5%	2,0%
Νομίζεις ότι θα μπορούσες να κόψεις το τσιγάρο αν ήθελες;	Δεν καπνίζω	82,0%	84,8%	83,4%	83,2%	84,5%	82,3%
	Έχω ήδη κόψει το τσιγάρο	4,4%	3,5%	4,0%	3,9%	3,9%	4,2%
	Ναι θα μπορούσα	10,6%	9,5%	10,1%	10,4%	9,3%	10,5%
	Όχι δεν θα μπορούσα	3,0%	2,1%	2,6%	2,5%	2,3%	3,1%
Νομίζεις ότι οι γονείς σου ξέρουν ότι καπνίζεις;	Δεν καπνίζω	85,5%	87,3%	86,4%	86,3%	87,7%	84,8%
	Ναι και το αποδέχονται	4,1%	2,9%	3,5%	3,7%	2,9%	4,1%
	Ναι και αντιδρούν	3,5%	2,5%	3,0%	2,9%	3,0%	3,1%
	Όχι δεν το γνωρίζουν	6,9%	7,3%	7,1%	7,0%	6,4%	7,9%
Οι γονείς σου καπνίζουν;	Όχι	39,4%	37,4%	38,4%	37,2%	39,5%	39,0%
	Ο ένας από τους δύο	38,4%	38,5%	38,4%	37,5%	38,0%	40,5%
	Και οι δύο	22,2%	24,1%	23,1%	25,3%	22,5%	20,5%
Οι γονείς σου κάπνιζαν στο σπίτι όταν ήσουν στην προσχολική ηλικία (μικρότερος-η από 6 ετών) ;	Δεν καπνίζουν	37,4%	32,5%	35,0%	32,8%	35,8%	37,5%
	Ο ένας από τους δύο	30,2%	31,6%	30,9%	29,4%	30,6%	33,8%
	Ναι, και οι δύο	16,9%	18,7%	17,7%	20,1%	16,7%	15,2%
	Όχι, παρότι ο ένας από τους δύο ή και οι δύο καπνίζουν	15,5%	17,3%	16,4%	17,7%	17,0%	13,6%
Τα αδέρφια σου καπνίζουν;	Ναι	15,2%	15,9%	15,5%	15,0%	14,5%	17,8%
	Όχι	71,2%	70,7%	71,0%	68,9%	73,2%	71,5%
	Δεν γνωρίζω	3,7%	3,4%	3,6%	3,7%	3,3%	3,6%
	Δεν έχω αδέρφια	9,9%	10,0%	9,9%	12,4%	9,0%	7,2%
Ποιοί είναι οι κανόνες σχετικά με το κάπνισμα στο σπίτι σου;	Κανένας δεν επιτρέπεται να καπνίσει στο σπίτι	38,8%	28,9%	34,0%	31,1%	35,3%	37,0%
	Επιτρέπεται να καπνίσουν μόνο κάποιοι προσκεκλημένοι	16,7%	21,4%	19,0%	18,5%	19,5%	19,3%
	Επιτρέπεται μόνο σε κάποιους χώρους	29,0%	33,1%	31,0%	34,5%	30,7%	25,7%
	Το κάπνισμα επιτρέπεται παντού	15,5%	16,5%	16,0%	15,9%	14,5%	18,1%

		Φύλο			Τόπος κατοικίας		
		Αγόρι	Κορίτσι	ΣΥΝΟΛΟ	πόλη	κωμόπολη	Χωριό
Πώς αντιμετωπίζεις τους φίλους σου που καπνίζουν;	Προσπαθώ να τους βοηθήσω να σταματήσουν το κάπνισμα	44,5%	46,1%	45,3%	43,8%	45,1%	48,0%
	Όπως όλους τους φίλους μου ασχέτως αν καπνίζουν ή όχι	38,4%	42,7%	40,5%	42,7%	39,4%	38,2%
	Δεν θέλω να κάνω παρέα μαζί τους	13,7%	8,3%	11,1%	10,7%	12,4%	10,1%
	Μου δημιουργούν την επιθυμία να ζητήσω ένα τσιγάρο για να το δοκιμάσω (εφόσον δεν καπνίζει)	3,4%	2,9%	3,2%	2,8%	3,1%	3,7%
Αν δεν καπνίζεις, πως σε αντιμετωπίζουν οι φίλοι σου που καπνίζουν;	Με θεωρούν αντικοινωνικό	5,8%	3,7%	4,8%	3,8%	4,5%	6,7%
	Με βλέπουν ως άτομο	5,2%	3,2%	4,2%	3,8%	4,5%	4,5%
	Με θαυμάζουν	21,7%	15,1%	18,5%	17,2%	18,0%	21,2%
	Προσπαθούν να με πείσουν να καπνίσω	5,6%	3,7%	4,7%	3,9%	4,5%	6,1%
	Δεν δίνουν σημασία στο γεγονός	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Με απομονώνουν από τις κοινές δραστηριότητες	,9%	,6%	,8%	,6%	,8%	,9%
	Με αντιμετωπίζουν όπως όλους τους άλλους φίλους τους (δεν υπάρχει διαφορά)	54,5%	67,9%	61,1%	64,3%	62,2%	54,3%
	Καπνίζω	6,3%	5,8%	6,1%	6,5%	5,4%	6,3%
Πόσοι από τους συμμαθητές σου καπνίζουν;	Πολλοί	11,7%	11,4%	11,6%	11,4%	11,0%	12,7%
	Μερικοί	52,9%	58,5%	55,7%	55,5%	58,5%	52,2%
	Κανένας	35,3%	30,1%	32,8%	33,1%	30,4%	35,1%
Για εσένα και τους φίλους σου, το κάπνισμα: Συμβολίζει τον δυναμισμό και την ωριμότητα	Ναι	11,7%	8,2%	10,0%	8,8%	9,2%	13,2%
	Όχι	88,3%	91,8%	90,0%	91,2%	90,8%	86,8%
Σε κάνει να φαίνεσαι πιο ελκυστικός/ή	Ναι	12,3%	10,5%	11,4%	11,8%	10,1%	12,6%
	Όχι	87,7%	89,5%	88,6%	88,2%	89,9%	87,4%
Συνδέεται με το άγχος και την εκτόνωση από την πίεση	Ναι	39,1%	51,8%	45,3%	47,0%	44,8%	43,1%
	Όχι	60,9%	48,2%	54,7%	53,0%	55,2%	56,9%
Συνδέεται με την διασκέδαση	Ναι	24,4%	23,1%	23,8%	23,6%	22,7%	25,4%
	Όχι	75,6%	76,9%	76,2%	76,4%	77,3%	74,6%
Συνδέεται με την απώλεια ή την αύξηση βάρους	Ναι	23,3%	26,7%	25,0%	23,9%	25,3%	26,3%
	Όχι	76,7%	73,3%	75,0%	76,1%	74,7%	73,7%

		Φύλο			Τόπος κατοικίας		
		Αγόρι	Κορίτσι	ΣΥΝΟΛΟ	πόλη	κωμόπολη	Χωριό
Νομίζεις ότι είναι σωστό να εισπνέουμε τον καπνό των άλλων στους δημόσιους κλειστούς χώρους;	Ναι	7,0%	4,1%	5,6%	5,6%	4,5%	7,0%
	Όχι	93,0%	95,9%	94,4%	94,4%	95,5%	93,0%
Νομίζεις ότι πρέπει να απαγορεύεται το κάπνισμα στους δημόσιους κλειστούς χώρους;	Ναι	81,6%	85,9%	83,7%	83,4%	85,2%	82,3%
	Όχι	18,4%	14,1%	16,3%	16,6%	14,8%	17,7%
Σου έχει τύχει να βρεθείς σε χώρο εστίασης ή διασκέδασης όπου να αισθάνεσαι αναπνευστική δυσφορία;	Ναι	63,2%	74,0%	68,5%	68,9%	70,8%	64,9%
	Όχι	36,8%	26,0%	31,5%	31,1%	29,2%	35,1%
Πώς θα χαρακτήριζες την εικόνα ενός καπνιστή εκπαιδευτικού;	Θετική – οικεία	8,8%	4,5%	6,7%	6,1%	5,8%	8,7%
	Αρνητική – Απωθητική	24,2%	20,5%	22,4%	20,9%	23,1%	23,8%
	Αρνητική εφόσον είναι κοντά στον χώρο του σχολείου	33,7%	41,8%	37,7%	37,4%	39,6%	35,7%
	Αδιάφορη	33,4%	33,2%	33,3%	35,6%	31,5%	31,9%
Κατά τη τρέχουσα σχολική χρονιά, ο καθηγητής σου ή κάποιο άλλο άτομο από το προσωπικό του σχολείου, ενημέρωσε έστω και μια φορά την τάξη σου για πιθανούς κινδύνους που αφορούν στο κάπνισμα;	Ναι	61,7%	66,1%	63,9%	63,2%	65,1%	63,3%
	Όχι	38,3%	33,9%	36,1%	36,8%	34,9%	36,7%
Θα ήθελες περισσότερη ενημέρωση από το σχολείο για το κάπνισμα;	Ναι	56,8%	63,1%	59,9%	58,6%	61,6%	59,7%
	Όχι	43,2%	36,9%	40,1%	41,4%	38,4%	40,3%
Αν γινόταν εκστρατεία κατά του καπνίσματος μέσα στο σχολείο:	Θα με ενδιέφερε πολύ να συμμετέχω	37,1%	39,3%	38,2%	35,0%	38,8%	42,5%
	Δεν με ενδιαφέρει να συμμετέχω	18,9%	11,3%	15,2%	15,3%	13,9%	16,7%
	Το θεωρώ καλό σαν κίνηση αλλά δεν νομίζω ότι θα συμμετείχα	28,2%	28,1%	28,1%	31,2%	28,8%	22,2%
	Δεν έχω σκεφτεί αν θα συμμετείχα	15,8%	21,3%	18,5%	18,5%	18,5%	18,6%

